

**Апаратно-програмний комп'ютерний комплекс
реєстрації й документування медичних досліджень**

уніМед

Посібник користувача

**Апаратно-програмний комп'ютерний комплекс
реєстрації й документування медичних досліджень**

УніМед

Версія 5.0 для Windows 9x/ME/2000/XP

© Зобін С.В. 1996-99, 2000-2004, рег. св. 9002 від 19.12.2003

Всі права охороняються законом.

Відтворення, переклад або будь-яке інше використання цього продукту без попереднього письмового дозволу заборонено, за винятком випадків, передбачених законом про авторські права.

Надруковано в Україні.

Офіційний дистриб'ютор:

АТЗТ «Сольвейг»

03056 Україна, м. Київ, а/с № 62.

Телефон/факс: +380 44 277-80-30 (31).

E-mail: off@solvaig.com

URL https://www.solvaig.com

ЗМІСТ

Вступ	6
Установка програми.....	9
Запуск програми.....	13
Реєстрація програми	15
<i>Реєстрація з використанням програмного ключа.....</i>	<i>15</i>
<i>Реєстрація з використанням ключа «Hardlock»</i>	<i>15</i>
Індивідуальні настройки програми	17
<i>Створення бази даних.....</i>	<i>17</i>
<i>Створення бланків сторінок карток.....</i>	<i>22</i>
<i>Реєстрація джерела зображень</i>	<i>25</i>
Функції програми.....	28
<i>Алфавітна картотека</i>	<i>29</i>
<i>Журнал реєстрації відвідувань</i>	<i>31</i>
<i>Попередній запис пацієнтів</i>	<i>33</i>
<i>Внесення карток у картотеку</i>	<i>34</i>
<i>Запити.....</i>	<i>36</i>
<i>Статистична обробка.....</i>	<i>38</i>
<i>DICOM.....</i>	<i>40</i>
<i>Імпорт</i>	<i>41</i>
<i>Менеджер бланків сторінок.....</i>	<i>42</i>
<i>Менеджер гіпертекстів</i>	<i>44</i>
<i>Менеджер джерел зображень</i>	<i>46</i>
<i>Менеджер баз даних.....</i>	<i>48</i>
<i>Атласи</i>	<i>51</i>
<i>Завершення роботи</i>	<i>53</i>
<i>Довідкова система</i>	<i>54</i>
<i>Унімед в Інтернеті.....</i>	<i>55</i>
Функції картки пацієнта.....	56
<i>Як відкрити картку.....</i>	<i>57</i>
<i>Склад картки</i>	<i>58</i>
<i>Перейменування картки.....</i>	<i>61</i>
<i>Копіювання картки.....</i>	<i>62</i>
<i>Видалення картки.....</i>	<i>64</i>
<i>Завершення роботи з картою.....</i>	<i>65</i>
<i>Вибір картки з декількох відкритих.....</i>	<i>65</i>

<i>Уведення нової сторінки в картку</i>	<i>66</i>
<i>Редагування сторінки картки</i>	<i>68</i>
<i>Редагування мемо-полей</i>	<i>70</i>
<i>Друк сторінки картки</i>	<i>74</i>
<i>Видалення сторінки картки</i>	<i>77</i>
<i>Уведення зображення від джерела зображення</i>	<i>78</i>
<i>Імпорт зображення в картку</i>	<i>80</i>
Функції панелі зображень	81
<i>Перегляд ілюстрацій</i>	<i>82</i>
<i>Виправлення підписів до ілюстрацій</i>	<i>85</i>
<i>Відбір ілюстрацій до друку</i>	<i>86</i>
<i>Копіювання ілюстрацій в атлас</i>	<i>87</i>
<i>Копіювання ілюстрацій в Clipboard</i>	<i>89</i>
<i>Видалення зображення з картки</i>	<i>90</i>
<i>Опції показу ілюстрацій</i>	<i>91</i>
Уведення зображень від джерела відеосигналу	92
<i>Функції вікна введення відео</i>	<i>93</i>
<i>Запис фільмів</i>	<i>95</i>
<i>Відтворення фільмів</i>	<i>97</i>
<i>Вибір й установка відеобластера</i>	<i>98</i>
<i>Настройки відеобластера</i>	<i>100</i>
<i>Найпоширеніші збої при роботі з відеобластером</i>	<i>105</i>
Функції атласу	106
<i>Рєєстрація атласу</i>	<i>107</i>
<i>Зміна параметрів книги</i>	<i>109</i>
<i>Створення нової глави атласу</i>	<i>109</i>
<i>Зміна даних глави</i>	<i>109</i>
<i>Створення нової статті атласу</i>	<i>109</i>
<i>Зміна даних статті</i>	<i>110</i>
<i>Створення нової сторінки атласу</i>	<i>110</i>
<i>Зміна даних сторінки атласу</i>	<i>110</i>
<i>Додавання зображення з файлу</i>	<i>110</i>
<i>Вставка зображення в атлас із картотеки</i>	<i>111</i>
<i>Видалення елементів атласу</i>	<i>111</i>
Функції вікна попереднього запису	112
<i>Настроювання попереднього запису</i>	<i>112</i>
<i>Уведення даних попереднього запису</i>	<i>114</i>
<i>Робота з листом попереднього запису</i>	<i>114</i>
<i>Робота з нагадуваннями</i>	<i>116</i>

Функції редактора гіпертекстів	117
Функції менеджера баз даних.....	119
<i>Настройка параметрів баз даних.....</i>	<i>119</i>
<i>Видалення реєстрації баз даних</i>	<i>119</i>
<i>Копіювання баз даних</i>	<i>120</i>
<i>Перевірка баз даних.....</i>	<i>121</i>
<i>Робота в мережі.....</i>	<i>122</i>
<i>Робота с SQL сервером Interbase</i>	<i>123</i>
<i>Робота с SQL сервером MS SQL</i>	<i>124</i>
Ультразвукова діагностика.....	125
Термографія.....	127
<i>Уведення зображень від термографа.....</i>	<i>128</i>
<i>Перегляд зображень термографа</i>	<i>129</i>
Ендоскопія	131
Рентгенологія.....	133
Додатки.....	135
<i>Редактор вхідних бланків</i>	<i>135</i>
<i>Формат файлу вхідного бланка</i>	<i>140</i>
<i>Синтаксис гіпертексту.....</i>	<i>141</i>
<i>Формат файлу бланка друку.....</i>	<i>145</i>
<i>Формат статистичного бланка</i>	<i>147</i>
<i>Формат бланка запиту</i>	<i>150</i>
<i>Формат бази даних.....</i>	<i>153</i>

Вступ

«Унімед» - це універсальний апаратно-програмний комп'ютерний комплекс для ведення медичної документації, реєстрації, обробки й зберігання результатів медичних досліджень і маніпуляцій. Універсальний він тому, що вирішує завдання об'єднання в одну картку сторінок з найрізноманітнішою медичною інформацією. Наприклад, на одній сторінці картки пацієнта може бути результат рентгенологічного або ультразвукового обстеження разом із зображеннями, аж до відеозапису всього дослідження, на іншій - висновок з лабораторії про результати аналізу крові, на третьої - запис прийому терапевта і т.д. Тобто комплекс, крім того, що дозволяє реєструвати, обробляти й зберігати результати медичних досліджень, є ще й комп'ютерним аналогом медичної картки або історії хвороби пацієнта.

Уведення сторінок у картку за провадиться допомогою шаблонів введення, які в програмі називаються **вхідними бланками**, або анкетами, через те, що містять тексти питань й, при необхідності, варіанти відповідей. Грамотне використання вхідних бланків прискорює їхнє заповнення, а також дозволяє робити аналітичні й статистичні обчислення, які можна використовувати для наукових і прикладних цілей, статистичної звітності.

Повністю можливості комплексу використовуються при наявності в медичній установі комп'ютерної мережі й централізованого комп'ютерного сховища (архіву) карток. При роботі на одиночному (тобто не об'єднаному в локальну комп'ютерну мережу) комп'ютері може здатися, що функції програми трохи надлишкові, але коли-небудь кількість комп'ютерів у Вас може збільшитися й кожне наступне встановлене робоче місце комплексу «УніМед» зможе скористатися вже наявними даними архіву.

Використання комплексу для зберігання медичної документації, насамперед, дає можливість скористатися такими традиційними перевагами комп'ютерних баз даних, як, наприклад, швидкий алфавітний пошук картки пацієнта й пошук по журналі реєстрації відвідувань.

Особливістю даного комплексу є інструментарій набору текстової інформації за допомогою *гіпертекстів*. Гіпертексти являють собою структуровані заготовки або сценарії обстеження, у них можна включати шаблони, довідкові таблиці й формули для простих і склад-

них розрахунків. Створення в 5-й версії комплексу спеціальної програми для редагування гіпертекстів істотно спростило внесення змін і доповнень гіпертекстів. У стандартну поставку включені гіпертексти ряду авторів по різних методиках в області ультразвукової діагностики, ендоскопії, термографії, рентгенології. Також можна використовувати ці гіпертексти як робочий приклад для створення будь-якого власного варіанта.

Складовою частиною комплексу є підсистема уведення зображень і фільмів від спеціальних пристроїв уведення – відеобластерів та т.інш. Завдяки використанню стандарту MCI, для комплексу «Унімед» підходить будь-який відеобластер, що має драйвер для Windows у стандарті MCI. Комплекс також підтримує уведення від WDM-пристроїв, що дає можливість працювати в програмі з відеобластерами в середовищі Windows 2000 й XP.

Уводити зображення можна від ультразвукових сканерів, рентгенівських апаратів, ендоскопічного устаткування, термографів і т.п. Комплекс дозволяє записувати відео й повторно переглядати їх, у тому числі й по одному кадру. Уведені зображення й фільми зберігаються в картці пацієнта. Ефективна компресія без втрат якості дозволяє зберігати значну кількість зображень і фільмів.

Підтримка додаткових модулів дозволяє використовувати такі спеціалізовані джерела зображень, як, наприклад, інтерфейсну плату термографа.

З 2003 року уведена підтримка стандарту DICOM для цифрової передачі даних від медичного устаткування. Тепер Комплекс «Унімед» можна використовувати як сервер DICOM.

«УніМед» задовольняє основним вимогам до медичних баз даних:

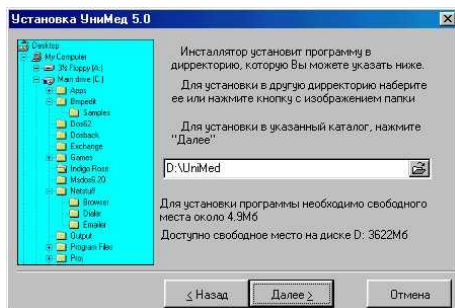
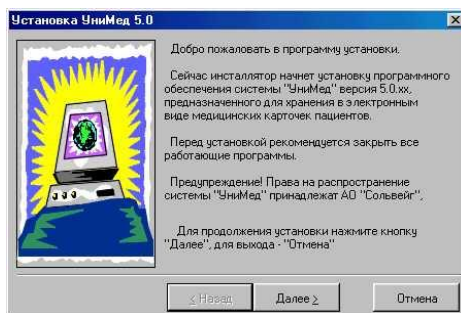
- Містить алгоритми швидкого пошуку для задоволення вимогам по **швидкодії**;
- Виконує шифрацію даних й авторизацію доступу для задоволення вимог до **конфіденційності інформації**;
- Містить засоби контролю цілісності інформації й засоби відновлення даних у випадку технічних несправностей для задоволення вимог про **надійність зберігання даних**;
- Використовуються алгоритми компресії для задоволення вимоги про **компактність даних**;
- Містить засоби імпорту й експорту даних у стандартні формати для виконання вимоги про **відкритість обміну інформацією**;
- Містить засоби для ведення **статистичної звітності**.
- Містить засоби створення й роботи з електронними атласами, що мають велике значення для обміну досвідом і навчання.

Установка програми

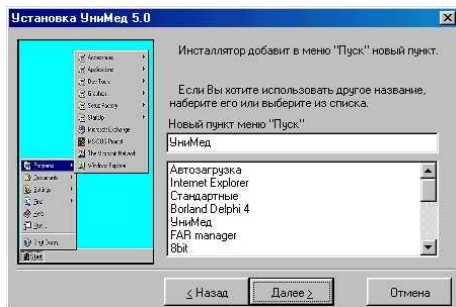
Програма «УніМед» вимагає наявності операційної системи Windows 9x/ME/2000/XP і близько 9 Мб вільного місця на жорсткому диску. Крім цього необхідно вільне місце на жорсткому диску для бази даних «УніМед» з розрахунку 0,5 кб на одну картку пацієнта й, приблизно, від 30 до 300кб на кожне збережене зображення.

Якщо планується активне використання програми, то вільне місце рекомендується розраховувати виходячи з витрати 200Мб у рік за умови запису чорно-білих зображень й 600Мб у рік при записі кольорових зображень або відеофільмів. Виключення становлять кольорові зображень термографа. Для них цей показник становить усього 20Мб у рік.

Для **установки** програми запустіть setup.exe з інсталяційної дискети №1 або з інсталяційної директорії ..\DISK1. Натисніть кнопку «Далі >» для початку установки.

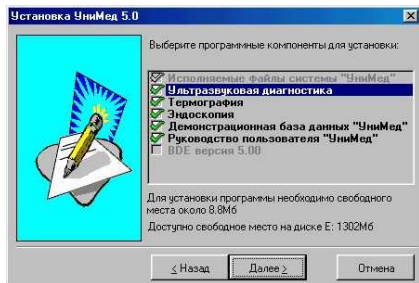

На наступному кроці інсталяції пропонується вказати каталог, у який буде встановлена програма. Укажіть його або залишіть запропоноване значення й натисніть кнопку «Далі >».

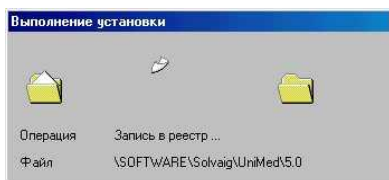
Наступна сторінка пропонує ввести назву папки в меню «Пуск» операційної системи Windows, у яку будуть поміщені посилання на програму. Укажіть своє або залишіть запропоноване значення й натисніть кнопку «Далі >».

Тепер укажіть свої дані для використання в налаштуваннях. Уважно заповнюйте поля даних, тому що вони використовуються в друкованих формах програми.

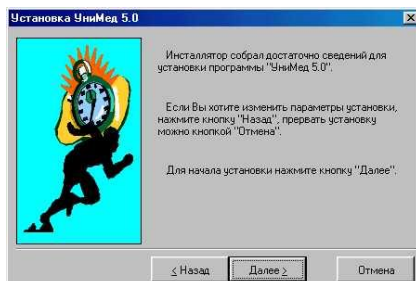

На наступному кроці програма запропонує вибрати компоненти установки. Програма не дає можливості вибору установки тих компонентів, наявність яких обов'язкова для її роботи.

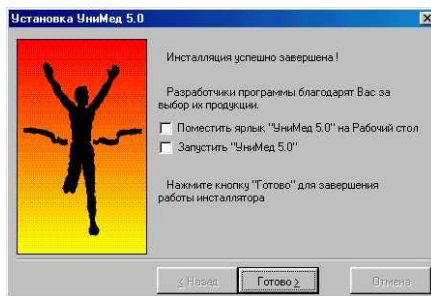
Наступна сторінка інформує, що інсталятор зібрав достатню кількість інформації і готовий приступитися до роботи з установки. Натисніть кнопку «Далі ≥» для виконання подальших дій.

Успішне завершення інсталяції супроводжується появою вікна із пропозиціями помістити ярлик «УніМед» на робочий стіл і запустити програму. Якщо відзначити відповідні пункти «галочками», то вони будуть виконані при натисканні на кнопку «Готово ≥».

Дочекайтеся завершення виконання установки. Якщо інсталятор на дисках, він періодично буде просити вставити наступну дискету. У випадку якщо інсталятор на CD-ROM'і - вся установка виконується автоматично.

Неуспішне завершення інсталяції можливо, наприклад, при ушкодженні інсталяційного комплекту файлів. У цьому випадку зв'яжіться з організацією, що поставляла програму для заміни компакт-диску, на якому поставляється програма.

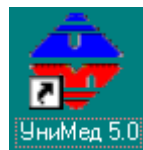
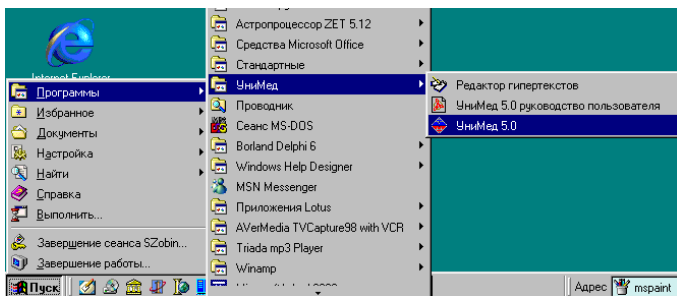
Неуспішне завершення інсталяції можливо, наприклад, при ушкодженні інсталяційного комплекту файлів. У цьому випадку зв'яжіться з організацією, що поставляла програму для заміни компакт-диску, на якому поставляється програма.

Якщо вибрати «Оновлення», тоді програма заново установить усе, що було обрано при попередній інсталяції.

Якщо вибрати «Повну установку», тоді інсталятор дасть можливість заново установити всі налаштування інсталяції.

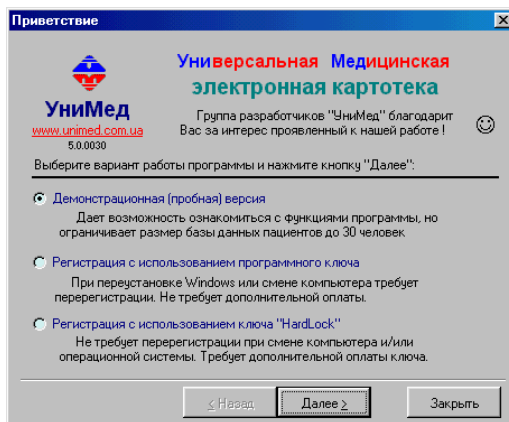
Запуск програми

Для запуску програми використайте іконку на робочому столі або пункт меню операційної системи Windows «Пуск» -> «Програми» -> «Унімед» -> «Унімед 5.0».

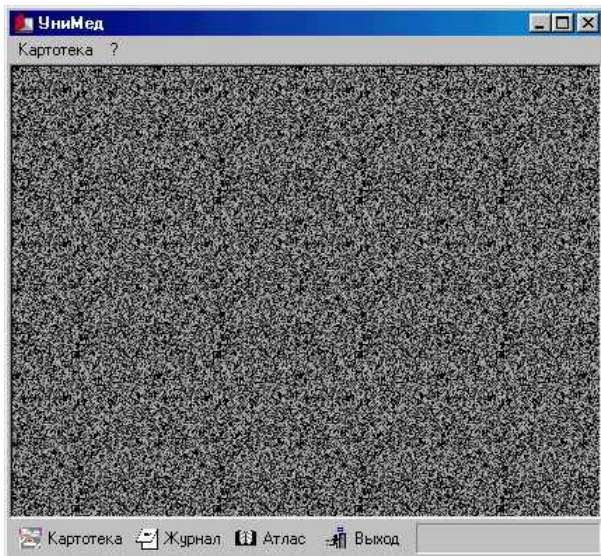
Перший запуск програми починається з вікна майстра реєстрації. Майстер реєстрації запропонує вибрати один з 3-х варіантів роботи:

- Демонстраційна (пробна) версія;
- Реєстрація з використанням програмного ключа;
- Реєстрація з використанням ключа «Hardlock».

Якщо в цей час реєстрація не потрібна, виберіть пункт «Демонстраційна (пробна) версія» і натисніть на кнопку «Далі ≥». Інші варіанти запуску докладно описані в розділі «Реєстрація програми».

По завершенню роботи майстра програма автоматично приєднає повністю сконфігуровану й готову до роботи демонстраційну базу даних і вийде в основне вікно. Надалі всі пояснення функцій починаються вже з основного вікна програми:

Автоматично приєднану демонстраційну базу даних можна використовувати для навчання й тестування.

Увага! Не рекомендується використовувати демонстраційну базу даних для реальної роботи, тому що при переустановці демонстраційна база даних може бути записана повторно й всі зміни, внесені в неї, будуть загублені.

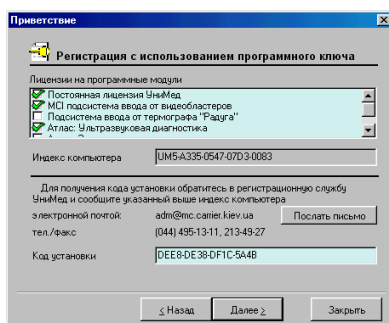
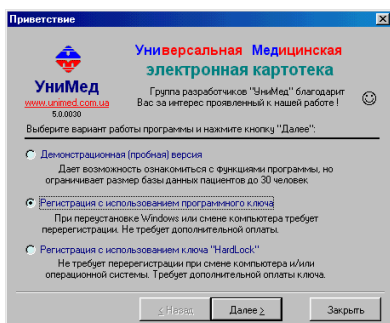
Для реальної роботи створіть власну базу даних з індивідуальними настройками. Послідовність дій по створенню й конфігуруванню робочої бази даних описана в розділі «Настройки програми».

Реєстрація програми

Для виконання **реєстрації** програми за допомогою майстра реєстрації просто запустіть її, якщо вона ще не була раніше зареєстрована, або скористайтеся пунктом основного меню «Довідка/Ліцензії».

Реєстрація з використанням програмного ключа

Для реєстрації програми з використанням програмного ключа виберіть відповідний пункт першої сторінки майстра реєстрації й натисніть кнопку «Далі >».

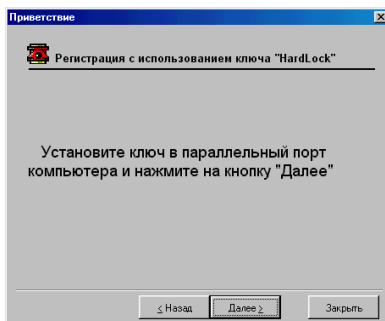
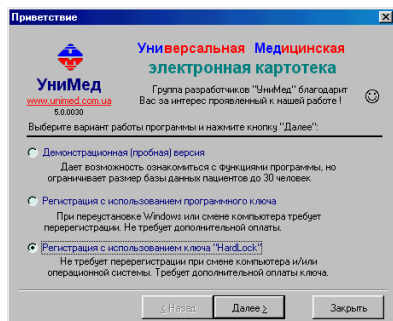

На наступній сторінці відзначте «галочками» необхідні ліцензії (наприклад, для стандартної поставки УЗД це «Постійна ліцензія УніМед», «МСІ підсистема введення від відеобластерів» й «Атлас: Ультразвукова діагностика»). Отриманий у результаті індекс комп'ютера повідомте в реєстраційну службу «Унімед», отримайте й введіть відповідний код установки й натисніть кнопку «Далі >». Якщо код введений правильно, програма запуститься й покаже основне вікно.

Реєстрація з використанням ключа «Hardlock»

Програмний код не завжди зручний для роботи, тому що змінюється при установці Windows або зміні жорсткого диска, тому розробники «Унімед» пропонують варіант реєстрації із ключем «Hardlock». Цей ключ уставляється в паралельний порт комп'ютера і є «прозо-

рим», тобто до його зворотної сторони можна підключати інші пристрої (наприклад, принтер). У пам'яті цього ключа записаний набір ліцензій, тому друга сторінка майстра реєстрації не містить можливості вибору ліцензій зі списку.

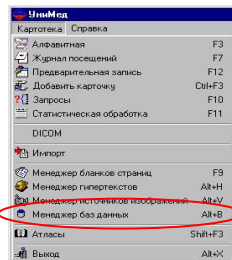

Індивідуальні настройки програми

Після установки програми рекомендується створити власну робочу базу даних з індивідуальними настройками. Індивідуальні настройки бази даних містять у собі настройки бази даних, настройки бланків сторінок картки й настройки друкованих форм. Демонстраційна база даних містить всі готові настройки, для власної робочої бази даних їх необхідно створювати самостійно.

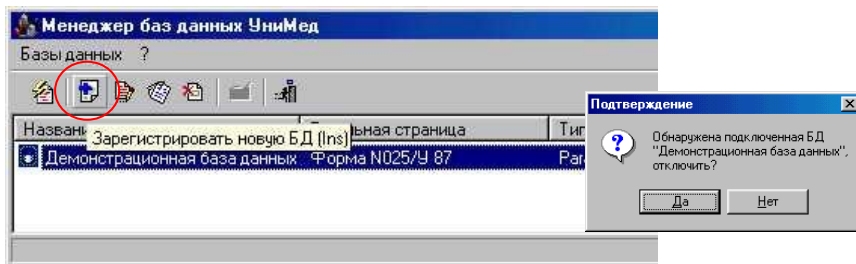
Створення бази даних

Для **створення** бази даних використовується майстер реєстрації баз даних. Щоб запустити його, відкрийте вікно «Менеджер баз даних» з основного меню «Картотека/Менеджер баз даних» й у вікні цього менеджера натисніть клавішу [Insert] або з пункту меню «Бази даних/Нова БД».

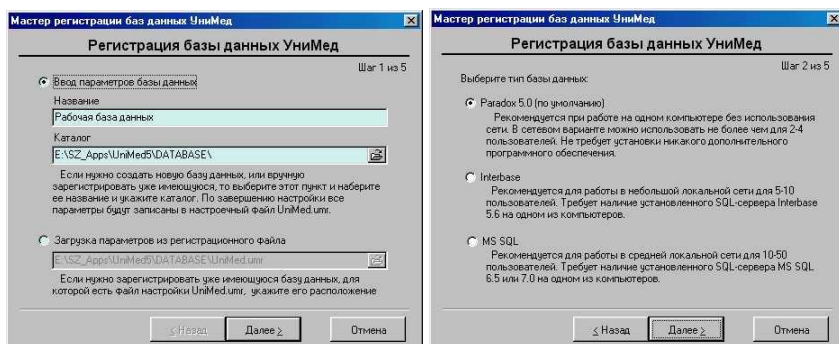
Якщо менеджер виявить підключену базу даних, то запропонує відключити її, тому що для створення нової бази даних йому необхідний монопольний доступ до даних програми.

Реєстрація виконується в 5 кроків.

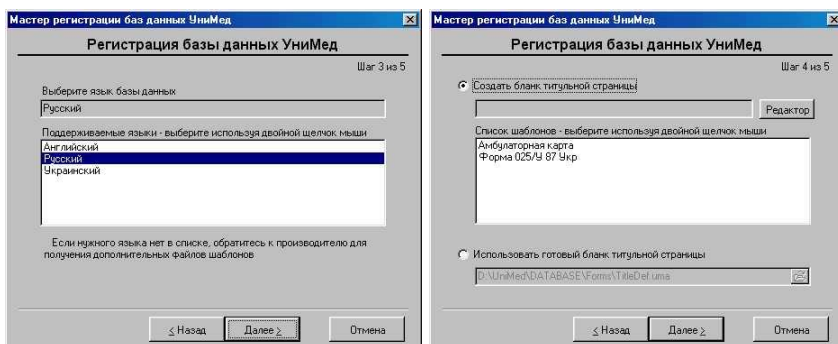
На першому кроці майстер запропонує вибрати: ввести самостійно всі параметри бази даних або завантажити їх з конфігураційного

файлу, що створюється для спрощення налаштувань при спільній роботі з базою даних великої кількості комп'ютерів. Якщо база даних створюється вперше, то всі параметри потрібно ввести знову, тому залишіть відзначеним пункт «Введення параметрів бази даних» й уведіть власну назву бази даних, наприклад «Робоча база даних» або «Діагностичне відділення». Програма самостійно вибере каталог для бази даних і змінювати його не рекомендується, за винятком випадків, коли базу даних потрібно розмістити на іншому диску через недолік вільного простору на тому диску, де розташовані файли програми «УніМед». Завершивши введення, натисніть на кнопку «Далі», підтвердьте необхідність створити обраний каталог і переходить до 2-го кроку.

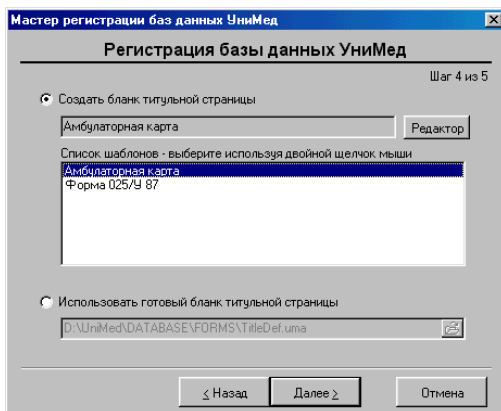

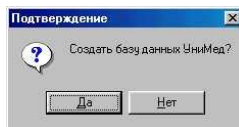
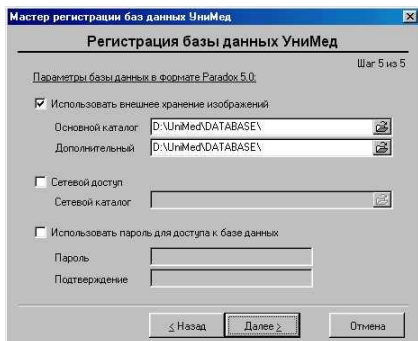
На другому кроці пропонується вибрати тип бази даних. Тип бази даних потрібно вибирати виходячи з кількості одночасно працюючих комп'ютерів. Якщо це один єдиний комп'ютер без локальної мережі, тоді рекомендується вибрати варіант «Paradox 5.0». Інші варіанти вимагають попередньої установки відповідних SQL серверів, а також кваліфікації досвідченого користувача. Якщо ж у майбутньому локальна мережа все-таки з'явиться, завжди можна зареєструвати додаткову базу даних і перенести наявні дані в неї. Натисніть клавішу «Далі» для переходу до наступного кроку.

На третьому кроці виберіть основну мову бази даних. Основним вона називається тому, що усередині бази даних можуть використовуватися бланки на будь-яких інших мовах. Якщо потрібної мови в списку немає, зверніться до постачальника програми за додатковими шаблонами або виберіть пункт «Інша ...» для введення власного бланка. Натисніть клавішу «Далі >» для переходу до наступного кроку.

На четвертому кроці виберіть шаблон титульної сторінки картки за допомогою подвійного "кліка" миші. Список шаблонів може змінюватися в різних постачаннях. За допомогою редактора (відповідна кнопка) можна побачити вміст шаблону й внести необхідні зміни.

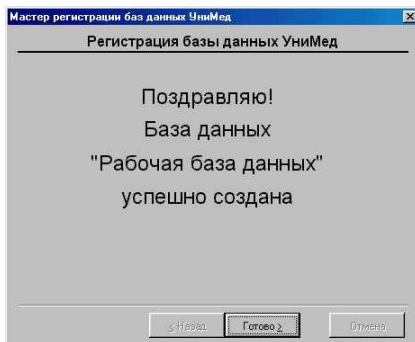

На останньому, п'ятому кроці у випадку вибору формату «Paradox 5.0» (див. крок №2) потрібно вказати специфічні налаштування цього формату бази даних, це:

- зовнішнє зберігання зображень, рекомендується залишити умовчання без змін;
- мережний доступ, рекомендується змінювати тільки при організації спільної роботи в мережі;
- пароль, встановлюється за бажанням, і якщо він уведений, тоді програма запитує його при кожному наступному приєднанні даної бази даних.

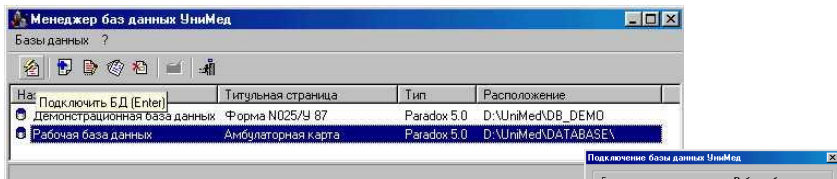
Натисніть кнопку «Далі >». Завершіть процес створення бази даних відповіддю «Так» на питання «Створити базу даних УніМед?».

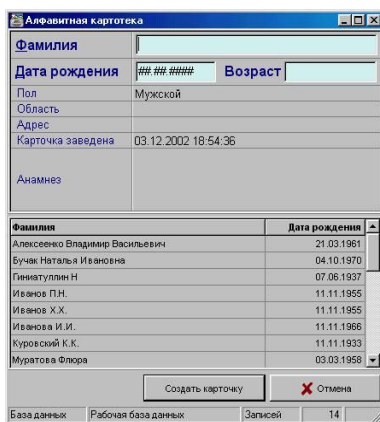
У випадку успішного завершення процесу з'являється вікно, що інформує про це. Натисніть кнопку «Готово >» для остаточного завершення роботи майстри створення бази даних.

Повернувшись у вікно «Менеджер баз даних УніМед», можна побачити, що в списку додалася ще одна нова назва бази даних. Автоматично програма спробує підключити знову створену базу даних.

Для завершення роботи з вікном менеджера використайте пункт меню «Бази даних/Закрити» або клавішу **[Esc]**.

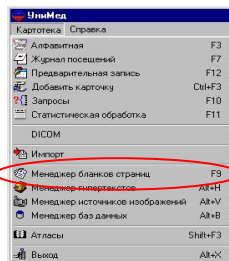
Крім створення баз даних з вікна менеджера, можна, якщо буде потреба, перевірити й виправити ці бази даних, зробити її копію й видалити реєстрацію бази даних. Ці функції детально розглянуті в главі «Менеджер баз даних».

Щоб **перевірити** роботу нової бази даних, відкрийте вікно «Алфавітний каталог» з основного меню «Картотека/Алфавітна» або «гарячою» клавішею **[F3]**. У статусному рядку внизу вікна алфавітної картотеки з'явиться назва нової бази даних і видно, що в її каталог порожній (немає жодного запису).

Створення бланків сторінок карток

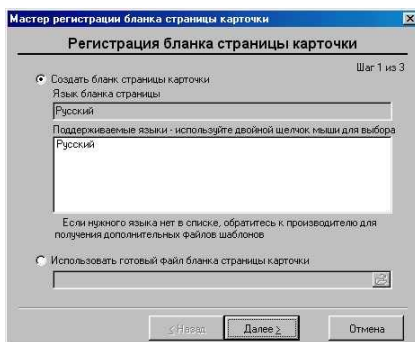
Для **створення** бланків сторінок скористайтесь майстром реєстрації бланків, що викликається з менеджера бланків сторінок. Щоб відкрити вікно менеджера бланків сторінок, натисніть в основному вікні програми клавішу **[F9]** або використайте пункт меню «Картотека/Менеджер бланків сторінок». З вікна менеджера запустить майстер створення бланків сторінок за допомогою клавіші **[Insert]** або пункту меню менеджера «Операції/Новий бланк».

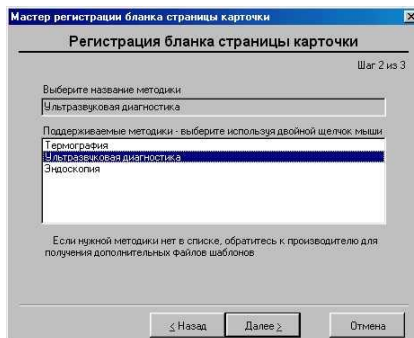
Примітка: якщо для обраної бази даних ще не встановлений жоден бланк, тоді майстер реєстрації бланків сторінки картки буде запущений автоматично при виклику вікна менеджера.

Майстер допоможе виконати реєстрацію бланка в 3 кроки.

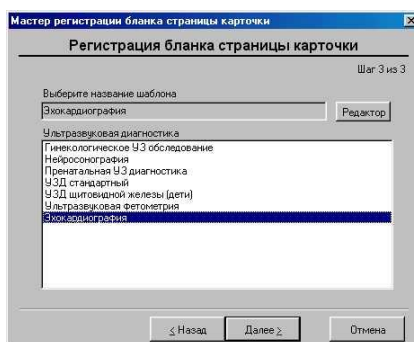
На першому кроці виберіть режим реєстрації - створення нового бланка по шаблону (пункт «Створити бланк сторінки картки») або створення копії бланка, уже зареєстрованого для іншої бази даних (пункт «використати готовий файл бланка сторінки картки»).

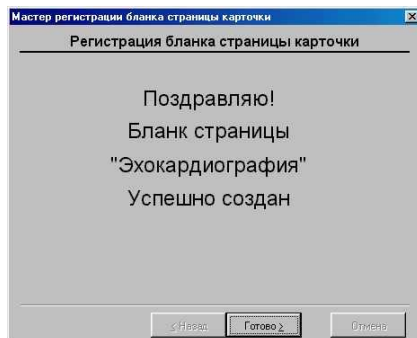
Розглянемо варіант створення бланка по шаблону. У цьому випадку потрібний пункт звичайно вже відзначений, мова бланка “автоматично” установлюється рівною основній мові бази даних, установленій при реєстрації бази даних. Якщо необхідно її змінити, клацніть двічі лівою кнопкою миші по потрібній мові в списку підтримуваних мов і натисніть на кнопку «Далі ».

На другому кроці виберіть зі списку одну з назв методики. Для цього двічі клацніть на потрібній назві в списку лівою кнопкою миші й переконайтеся, що назва з'явилася у верхньому інформаційному рядку. Натисніть кнопку «Далі >» для переходу до наступного кроку..

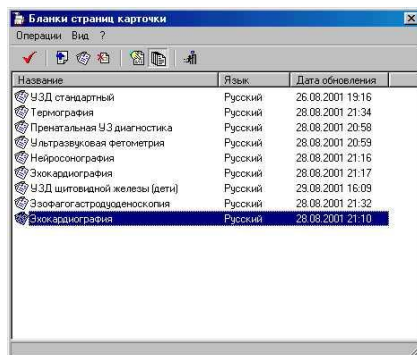

На третьому кроці виберіть назву шаблона. Шаплони бланків для зручності пошуку згруповані по методиках. Вибравши один із шаблонів, двічі клацніть лівою кнопкою миші по назві в списку й переконайтеся, що назва відобразилася в інформаційному рядку. При необхідності відредагуйте шаблон за допомогою редактора бланків, який можна викликати кнопкою «Редактор». Натисніть кнопку «Далі >» для продовження.

Якщо майстер успішно зареєстрував новий бланк, з'явиться повідомлення про завершення реєстрації бланка сторінки. Натисніть кнопку «Готово >» для завершення роботи майстра.

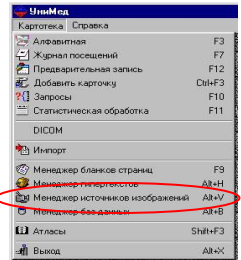
Повернувшись у вікно менеджера бланків, можна побачити, що в ньому з'явився рядок з назвою нового зареєстрованого бланка.

Менеджер бланків сторінок картки дає можливість крім створення, змінювати й видаляти бланки. Більш докладно про це написано в розділі «Менеджер бланків сторінок».

Реєстрація джерела зображень

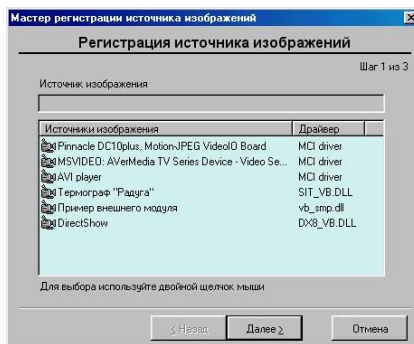
Для уведення зображень від зовнішніх пристроїв необхідно **zarejestrowati** джерело зображень і зв'язати його із бланком-описувачем зображення. Для цього скористайтеся майстром реєстрації джерел зображень, що викликається з менеджера джерел зображень. Щоб викликати вікно менеджера використайте пункт меню основного вікна програми «Картотека/Менеджер джерел зображень» або комбінацію клавіш [Alt] + [V].

З вікна менеджера запустить майстер за допомогою клавіші [Insert] або пункту меню менеджера «Операції/Нове джерело зображення».

Примітка: у випадку, якщо не встановлений жоден із джерел зображень, майстер реєстрації джерел зображень буде запущений автоматично при виклику вікна менеджера джерел зображення (кнопка «Знімки» унизу основного вікна програми).

Реєстрація джерела зображення виконується в 3 кроки.

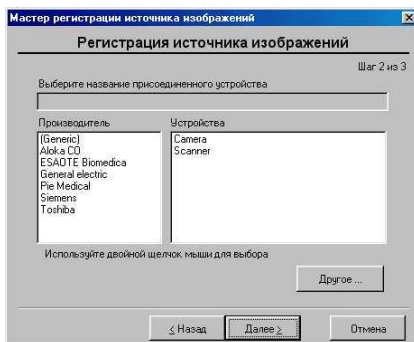

На першому кроці пропонується вибрати драйвер джерела зображення.

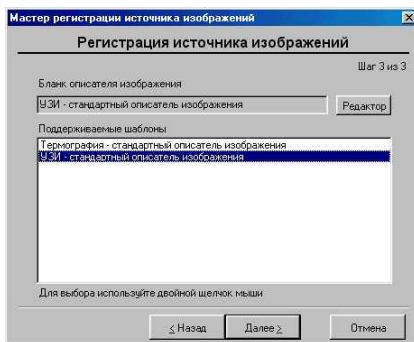
Джерелом зображення може бути плата відеобластера для уведення відеосигналу або спеціалізовані плати для роботи з апаратурами (наприклад, інтерфейсна плата термографа).

Якщо в списку немає потрібного драйвера або в комп'ютері ще не встановлена відповідна плата, зверніться до глави «Установка інтерфейсних плат».

Для **вибору** драйвера двічі клацніть лівою кнопкою миші по назві драйвера й переконайтеся, що його назва з'явилася в інформаційному рядку. Натисніть кнопку «Далі ≥» для переходу до наступного кроку.

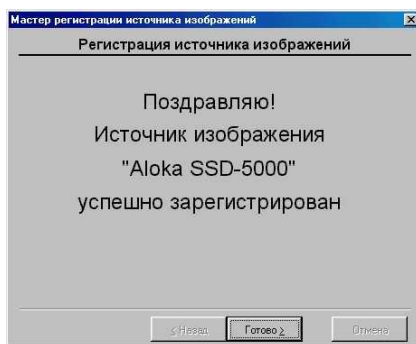

На другому кроці вкажіть назву приєднаного пристрою. У вікні вибору перераховані найбільш відомі виробники апаратів ультразвукової діагностики, ендоскопів, рентгенологічних апаратів і термографів. У випадку якщо потрібної назви не знайдено, скористайтеся кнопкою «Інше...» для введення своєї назви. Натисніть кнопку «Далі ≥» для переходу до наступного кроку.

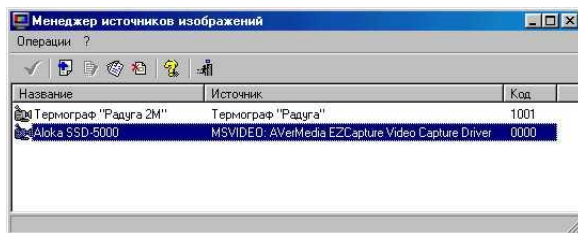
На третьому кроці потрібно зв'язати даний пристрій із бланком-описувачем зображення. Виберіть потрібну назву подвійним “кліком” лівої кнопки миші й переконайтеся, що назва з'явилася в інформаційному рядку. Змінити дані бланка описувача зображення можна за до-

помогою редактора бланків. Для запуску редактора використайте кнопку «Редактор». Натисніть кнопку «Далі ≥» для переходу до наступного кроку.

Якщо джерело зображення успішно зареєстроване, програма сповістить про це, показавши завершальну сторінку майстра. Натисніть кнопку «Готово ≥» для завершення роботи майстра й повернення у вікно менеджера.

У вікні менеджера джерел зображень з'явиться новий рядок назвою відповідного зареєстрованого пристрою.

Менеджер джерел зображень дозволяє крім реєстрації джерела змінювати його параметри, правити форму описувача зображень і видаляти зареєстровані пристрої.

Більш докладно робота менеджера описана в розділі «Менеджер джерел зображень».

Функції програми

Операції з картотекою перераховані в основному меню програми «Картотека», це:

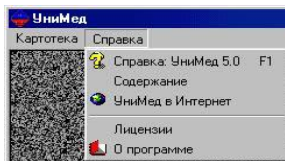
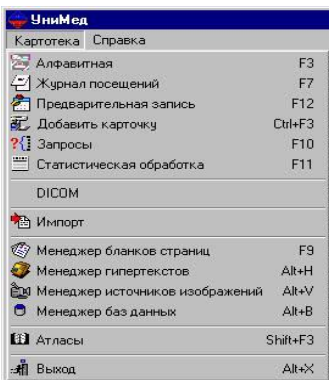
- робота з **алфавітною картотекою**, пошук карток по **журналі реєстрації відвідувань**, **попередній запис** пацієнтів, **додавання карток** у базу даних із зовнішніх носіїв, **статистична обробка** й аналіз, а також **імпорт карток** з інших видів баз даних;

- налаштування програми за допомогою **менеджерів** бланків сторінок, гіпертекстів, джерел зображень і баз даних;

- робота з **атласами** або електронними книгами;

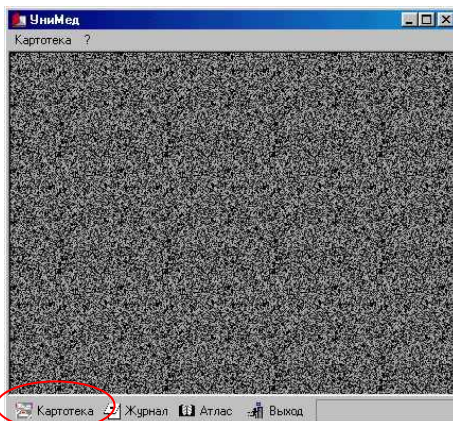
- завершення роботи програми.

Інформаційні функції перераховані в пункті «Довідка» основного меню програми. У цьому пункті меню провадиться виклик **довідкової системи**, вивід інформації про програму і її розробників, а також перехід до інтернет-сайту «УніМед».

Алфавітна картотека

Щоденна робота із програмою, як правило, починається із запуску вікна «Алфавітна картотека» за допомогою команди меню основного вікна «Картотека/Алфавітна», натискання “гарячої” клавіші **[F3]** або кнопки «Картотека» у панелі інструментів унизу основного вікна.

Під час набору прізвища в поле списку карток програма відфільтровує і показує тільки ті прізвища й імена, які мають однакове значення. Заголовні букви після пробілу проставляються автоматично. Після набору прізвища (імені та по батькові) натисніть клавішу **[Enter]** або клавішу **[Tab]** для переходу в рядок дати народження. Заповніть її (день, місяць, рік. Наприклад 03.08.1980 – 3 серпня 1980 року). Поле «Вік» заповнюється програмою автоматично відразу після набору дати народження.

Після введення дати народження, повторно натисніть клавішу **[Enter]** і заповніть наявні додаткові поля титульної сторінки картки. За допомогою клавіш зі стрілками вгору й вниз можна вибрати (або пропустити) поле, а клавіші **[Enter]** й **[Tab]** використовуються для обходу полів один по одному.

Якщо пацієнта з таким прізвищем і датою народження в картотечі ні, у цьому випадку кнопка підтвердження буде мати підпис «Створити картку». Натисніть її, і буде створена нова картка пацієнта.

Алфавитная картотека

Фамилия	Андрусенко Ганна Григорівна	
Дата рождения	30.01.1944	Возраст 58 лет
Стать	Жіноча	
Номер карточки	0	
Область	Київська	
Місто/район	Броварський	
Карточка заведена	18.04.2001 09:27:53	

Фамилия	Дата рождения
Авксентьева Елена Ивановна	05.11.1964
Адаменко Ганна Володимирівна	02.06.1957
Адаменко Зоя Іванівна	25.10.1967
Алексеевко Іван Тимофійович	20.09.1938
Андреева Надія Петрівна	27.09.1962
Андрусенко Ганна Григорівна	30.01.1944
Андрущенко Світлана Петрівна	05.09.1966
Андрійчук Анатолій Васильович	22.10.1939
Антоненко Оксана Миколаївна	04.06.1971
Арсемикова Любов Григорівна	30.09.1957

Открыть карточку ✖ Отмена

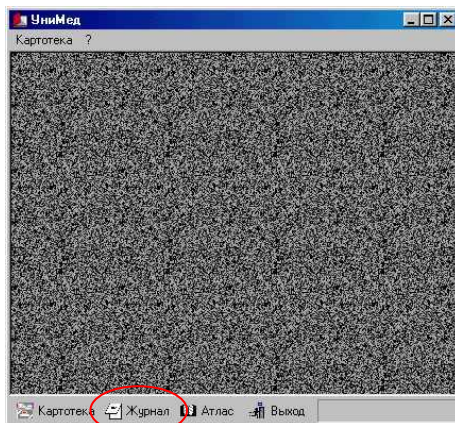
База данных: Matveychuk - DB Записей: 603

Якщо набрані прізвище й дата народження збіжаться з однією із уже наявних карток, тоді підтверджуюча кнопка буде мати підпис «Відкрити картку». При натисканні на неї знайдена картка буде витягнута з бази даних.

Задати кількість і зміст додаткових полів титульної сторінки картки можна в редакторі бланка титульної сторінки. Для його виклику потрібно відкрити менеджер баз даних і натиснути кнопку «Змінити бланк титульної сторінки». Робота з редактором бланків описана в розділі «Редактор бланків сторінок карток».

Журнал реєстрації відвідувань

Корисною функцією картотеки, яка також часто використовується в роботі, є перегляд журналу реєстрації відвідувань. Для виклику журналу натисніть клавішу [F7] або по команді меню «Картотека/Журнал реєстрації відвідувань».

Журнал являє собою список заголовків сторінок карток, внесених у картотеку за один конкретний день. У списку вказується:

- номер один по одному,
- час створення сторінки,
- прізвище й вік пацієнта,
- назва бланка сторінки,
- кількість внесених на сторінку ілюстрацій.

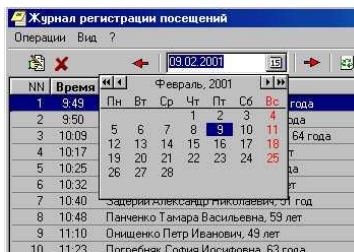
Журнал регистрации посещений				
Операции Вид ?				
09.02.2001				
NN	Время	Фамилия, возраст	Вид исследования	Илл.
1	9:49	Плотников Владимир Петрович, 64 года	ЭГДС (вызов)	-
2	9:50	Цимбалок Василий Иванович, 64 года	ЭГДС (вызов)	-
3	10:09	Стрелецкая Проксovia Борисовна, 64 года	Эзофагогастродуоденоскопия	-
4	10:17	Прудкая Галина Николаевна, 57 лет	Эзофагогастродуоденоскопия	-
5	10:25	Китова Светлана Борисовна, 52 года	Эзофагогастродуоденоскопия	-
6	10:32	Юрий Василий Поликарпович, 75 лет	Эзофагогастродуоденоскопия	-
7	10:40	Защерий Александр Николаевич, 51 год	Эзофагогастродуоденоскопия	-
8	10:48	Паниченко Тамара Васильевна, 59 лет	Эзофагогастродуоденоскопия	-
9	11:10	Онищенко Петр Иванович, 49 лет	Колonosкопия	-
10	11:23	Погребняк София Исифовна, 63 года	Колonosкопия	-
11	11:26	Поталенко Петр Иванович, 70 лет	Полипектомия	-
12	12:03	Фролов Иван Исосипович, 33 года	Эзофагогастродуоденоскопия	-
13	12:06	Стафийчук Владимир Григорьевич, 64 года	Колonosкопия	-
14	12:28	Поталенко Петр Иванович, 70 лет	Биопсия	-
15	12:32	Цимбалок Василий Иванович, 64 года	Биопсия	-
База данных: Эндоскопия - Бородин Записей за день: 15				

Щоб відкрити відповідну картку, виділіть потрібний рядок за допомогою клавіш зі стрілками вгору/вниз і натисніть **[Enter]**. Також можна встановити покажчик миші на потрібному рядку й подвійним «кліком» відкрити картку.

На відміну від відкриття картки з алфавітної картотеки, коли картка відкривається на титульній сторінці, у цьому режимі картка відразу відкриється на підшитій сторінці, що відповідає обраному дню й бланку обстеження.

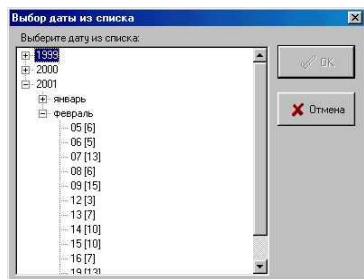
Вибрати день для перегляду можна за допомогою календаря, перегортання «Наступний день/Попередній день» і функції «Дата зі списку».

Для **вибору дати** перегляду з календаря натисніть мишкою кнопку із зображенням календаря в панелі дати. В випадяючому вікні календаря, що відкриється, виберіть потрібний день і відкрийте його за допомогою миші.

№	Время	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	Дата
1	9:49							4	03.02.2001
2	9:50							4	03.02.2001
3	10:09	5	6	7	8	9	10	11	04.02.2001
4	10:17	12	13	14	15	16	17	18	05.02.2001
5	10:25	19	20	21	22	23	24	25	06.02.2001
6	10:32	26	27	28					07.02.2001
7	10:40								08.02.2001
8	10:48								09.02.2001
9	11:10								10.02.2001
10	11:23								11.02.2001

Для **вибору дати** за допомогою перегортання натисніть клавішу **[←]** для переходу до попереднього дня або клавішу **[→]** для переходу до наступного дня. З меню ці команди продубльовано - пункти «Операції/Попередній день» й «Операції/Наступний день».

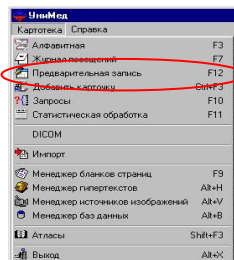
Для **вибору дати** перегляду за допомогою функції «Дата зі списку» скористайтеся пунктом меню «Операції/Дата зі списку». По цій команді програма побудує список всіх дат з архіву, по яких є записи про відвідування пацієнтів, і введе в спеціальному вікні. У дужках зазначена кількість пацієнтів (сторінок карток, що підшиті) за день. Для вибору потрібної дати відзначте її й натисніть на кнопку «ОК».

Закрити вікно журналу можна за допомогою команди меню «Операції/Закрити», кнопки «Відміна» на панелі інструментів або клавіші **[Esc]**.

Попередній запис пацієнтів

Режим попереднього запису пацієнтів призначений для автоматизації попереднього запису, а також полегшення планування прийому й контролю відвідування пацієнтів.

Для виклику вікна попереднього запису з основного вікна програми використайте «гарячу» клавішу **[F12]** або пункт меню «Картотека/Попередній запис».

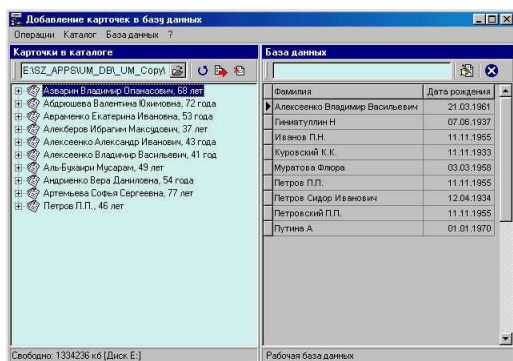
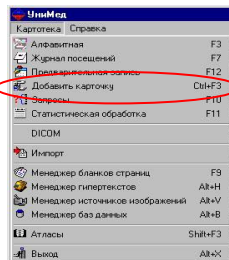
Примітка: режим попереднього запису пацієнтів буде недоступний, якщо у Вас установлена демонстраційна версія програми.

Докладно робота з режимом попереднього запису і його налаштування описана в главі «Функції попереднього запису».

Внесення карток у картотеку

Режим **додавання карток** у картотеку призначений для внесення карток зі змінних носіїв або перекидання окремих карток з однієї бази даних в іншу.

Для виклику режиму з основного вікна програми використовуйте комбінацію клавіш **[Ctrl]+[F3]** або пункт головного меню програми «Картотека/Додати картку».

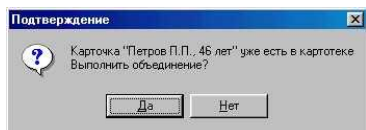
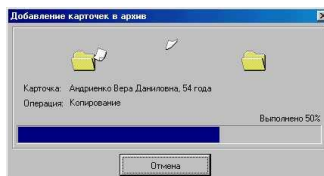

Вікно «Додавання карток у базу даних» складається із двох панелей. Ліва панель відображає всі картки, знайдені в каталозі, зазначеному в заголовку панелі (найчастіше зі змінного носія). Права панель показує всі картки активної бази даних. Копіювання можливо тільки з лівої в праву панель.

Для **зворотного копіювання** (з архіву на змінний носій) використовуйте режим «Копіювання карток на змінний носій».

Щоб **установити** потрібний каталог, укажіть його шлях у заголовку лівої панелі або натисніть на кнопку перегляду й виберіть його в випадаючому меню.

Для **копіювання** однієї картки досить виділити її й натиснути клавішу **[F5]** або скористатися пунктом меню «Каталог/Копіювати».

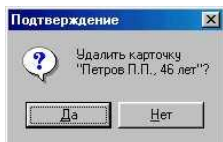
У ході копіювання програма перевірить, чи немає вже такої картки в базі даних й, якщо є, запропонує виконати об'єднання.

У випадку згоди сторінки карток будуть об'єднані. Якщо відмовитися від об'єднання, тоді копіювання буде пропущено.

Якщо копіювання виконане успішно, копія картки буде підсвічена в правій панелі вікна додавання карток.

Для **копіювання** декількох карток однією командою, їх необхідно виділити за допомогою пункту меню «Відзначити» або «гарячої» клавіші «Пробіл». Потім виконувати копіювання також як і для однієї картки.

Відкрити скопійовану картку можна, виділивши її в правій панелі й натиснувши клавішу **[F3]** або подвійним “кліком” миші на обраному рядку із прізвищем або з пункту меню «База даних/Відкрити картку».

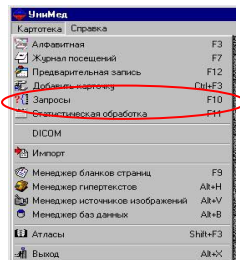
Режим копіювання дозволяє видаляти картки в лівій панелі вікна. Для цього виділіть потрібну картку й скористайтесь пунктом меню «Каталог/Видалити картку» або клавішею **[F8]**. Перед виконанням видалення програма запросить підтвердження цієї операції.

Завершити роботу вікна можна за допомогою пункту меню «Операції/Закрити» або клавіші **[Esc]**.

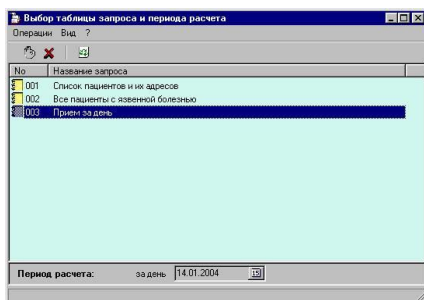
Запити

Режим **запитів** до бази даних «УніМед» призначений для журналів звітності, аналітичної й наукової діяльності.

Для виклику режиму з основного вікна програми використовуйте «гарячу» клавішу **[F10]** або пункт головного меню програми «Картотека/Запити».

У вікні «Вибір таблиці запиту й періоду розрахунку» необхідно вказати потрібний для розрахунків бланк запиту й період розрахунку.

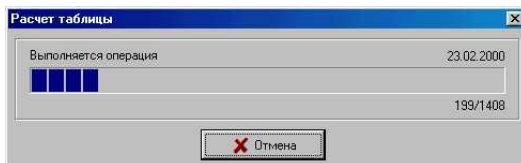

Для **вибору бланка запиту** відзначте його назву у верхній панелі синьою смугою за допомогою клавіш зі стрілками або клацнувши по назві лівою кнопкою миші.

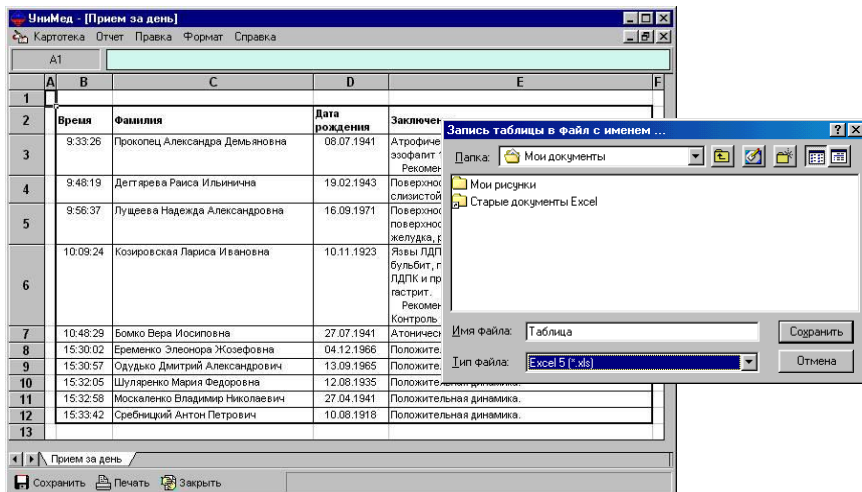
Щоб **почати розрахунок** натисніть клавішу **[Enter]** або скористайтесь пунктом меню «Операції/Виконати».

Для скасування режиму розрахунку запиту натисніть клавішу **[Esc]** або скористайтесь пунктом меню «Операції/Відміна».

Хід виконання розрахунку відображається у вікні з індикатором.

По завершенню розрахунку програма відкриває вікно, у якому покаже результати розрахунку. Ці результати можна роздрукувати, натиснувши кнопку «Друк» (комбінація клавіш **[Ctrl] + [P]**) або зберегти у форматі Microsoft Excel для наступної обробки в Excel, натиснувши кнопку «Зберегти» (клавіша **[F2]**).

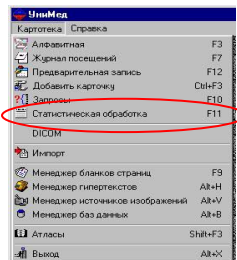

Щоб записати дані у форматі Excel виберіть у діалоговому вікні тип файлу «Excel 5 (*.xls)» і наберіть ім'я файлу для збереження.

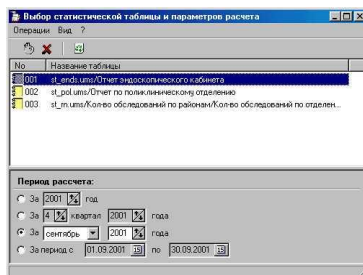
Статистична обробка

Режим **статистичної обробки** бази даних «УніМед» призначений для формування статистичної звітності, аналітичної й наукової діяльності.

Для виклику режиму з основного вікна програми використовуйте «гарячу» клавішу **[F11]** або пункт головного меню програми «Картотека/Статистична обробка».

У вікні «Вибір статистичного бланка» необхідно вказати потрібний для розрахунків бланк і період розрахунку.

Для **вибору статистичного бланка** відзначте його назву у верхній панелі синьою смугою за допомогою клавіш зі стрілками або клацнувши на назві лівою кнопкою миші.

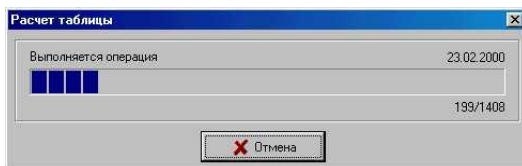
Для **установки періоду розрахунку** виберіть один з 4-х варіантів:

- за рік, і вкажіть рік розрахунку,
- за квартал, і вкажіть квартал і рік,
- за місяць, і вкажіть місяць і рік розрахунку,
- за довільний період часу, і вкажіть початкову й кінцеву дати розрахунку.

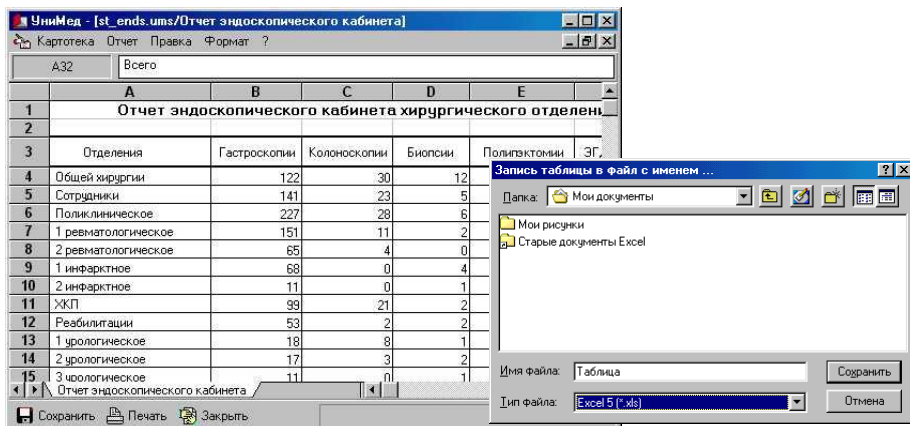
Щоб **почати розрахунок** натисніть клавішу **[Enter]** або скористайтеся пунктом меню «Операції/Виконати».

Для скасування режиму розрахунку статистики натисніть клавішу **[Esc]** або скористайтеся пунктом меню «Операції/Відміна».

Хід виконання розрахунку відображається у вікні з індикатором.

По завершенню розрахунку програма відкріє вікно, у якому покаже результати розрахунку. Ці результати можна роздрукувати, натиснувши кнопку «Друк» (комбінація клавіш **[Ctrl] + [P]**) або зберегти у форматі Microsoft Excel для наступної обробки в Excel, натиснувши кнопку «Зберегти» (клавіша **[F2]**).

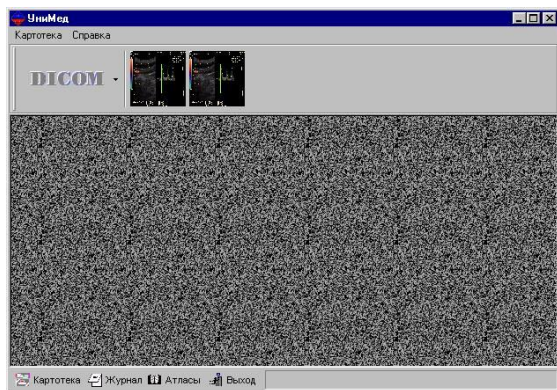
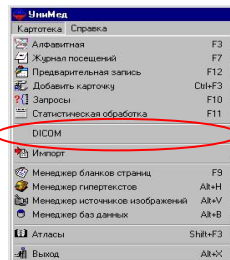

Щоб записати дані у форматі Excel виберіть у діалоговому вікні тип файлу «Excel 5 (*.xls)» і наберіть ім'я файлу для збереження.

DICOM

Режим DICOM призначений для прийому зображень від медичної апаратури, що підтримує стандарт DICOM на цифрову передачу зображень, а так само його налаштування.

Для показу й приховання панелі DICOM з основного вікна програми використовуйте пункт головного меню програми «Картотека/DICOM».

Для настройки, вмикання й вимикання сервера DICOM, а також перегляду списку подій сервера скористайтесь меню, що випадає. Крім цього включити або виключити сервер можна, натиснувши кнопку з написом DICOM.

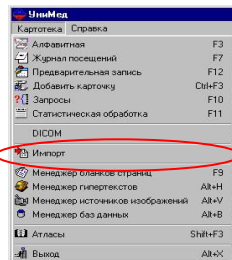
Всі прийняті зображення з мережі DICOM будуть відображатися на панелі DICOM. Для внесення їх у картку досить відкрити потрібну картку й «перетягнути» у неї зображення за допомогою миші.

Для видалення зображень із панелі DICOM відкрийте випадаюче меню за допомогою правої кнопки миші й виберіть пункт «Видалити» для видалення виділеного зображення або «Видалити всі» для видалення всіх зображень із панелі DICOM.

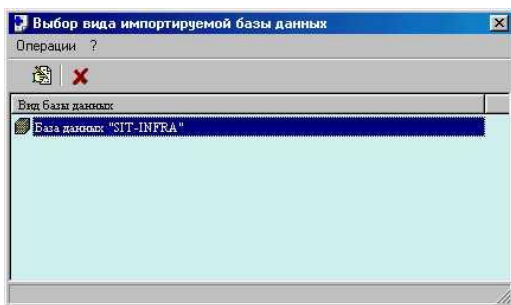
Імпорт

Режим **імпорту** призначений для додавання карток з медичних баз даних інших виробників.

Для виклику режиму з основного вікна програми використовуйте пункт головного меню програми «Картотека/Імпорт».

Програма запропонує список видів баз даних, з яких можливий імпорт. Цей список може варіюватися залежно від поставки й обраних методик при установці програми. Детально робота з імпортом конкретних видів баз даних описана в розділах, присвячених методикам (Ультразвукова діагностика, термографія, ендоскопія, рентгенологія і т.д.).

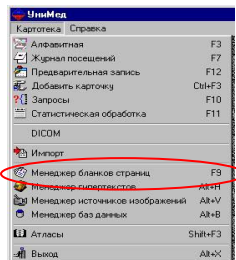

Щоб **вибрати** вид імпортованої бази даних виділіть потрібний рядок за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтеся пунктом меню «Операції/Вибрати модуль» або клавішею **[Enter]**.

Завершити роботу режиму імпорту й закрити вікно можна за допомогою пункту меню «Операції/Закрити» або клавіші **[Esc]**.

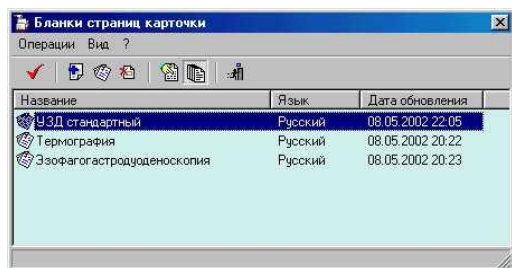
Менеджер бланків сторінок

Менеджер бланків сторінок призначений для установки, редагування й видалення бланків сторінок карток. Бланки сторінок схожі на паперові бланки, які широко використовуються в медицині для більше швидкого заповнення медичних карток. Вони легко змінюються, швидко створюються нові й видаляються зайві.

Для виклику режиму з основного вікна програми використайте «гарячу» клавішу **[F9]** або пункт головного меню програми «Картотека/Менеджер бланків сторінок».

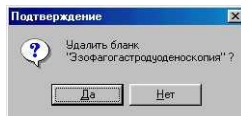
Вікно менеджера бланків сторінок являє собою список установлених бланків для активної бази даних, у якому показані назви бланків, мова бланка й дата останнього оновлення.

Щоб **додати** в список новий бланк скористайтесь пунктом меню «Оператції/Новий бланк» або натисніть клавішу **[Ins]**. Для додавання бланків використовується майстер, описаний у главі «Реєстрація нового бланка».

Щоб **змінити** бланк, виділіть його за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтесь пунктом меню «Оператції/Настроювання бланка» або клавішею **[F3]**. Для зміни використовується редактор, описаний у розділі «Редактор вхідних бланків».

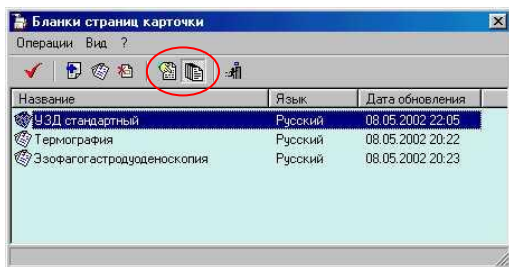
Щоб **видалити** встановлений бланк виділіть його за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтесь пунктом меню «Оператції/Видалити бланк» або клавішею **[Del]**.

Програма запросить підтвердження на виконання цієї операції й, при позитивній відповіді, видалить бланк (без можливості його відновлення).

Якщо один із бланків використовується помітно частіше інших, його можна відзначити як бланк «автоматично». Тоді при використанні вікна менеджера цей бланк буде вже відразу виділений. Для відмітки виділіть потрібний бланк за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтеся пунктом меню «Операції/Бланк за замовчуванням» або клавішею **[F7]**.

Діалог вибору бланка сторінки картки відображається при кожному введенні нової сторінки в картку. **Пропустити діалог** можна, якщо встановити бланк “автоматично” і перемкнути режим з «Вибирати бланк» в «Використовувати бланк автоматично».

Для перемикаання скористайтеся відповідними кнопками на панелі інструментів.

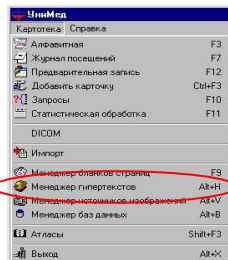
Обновити список установлених бланків можна за допомогою пункту меню «Вид/Обновити» або клавіші **[F5]**. Ця функція корисна при спільній роботі в мережі.

Завершити роботу менеджера й закрити його вікно можна за допомогою пункту меню «Операції/Закрити» або клавіші **[Esc]**.

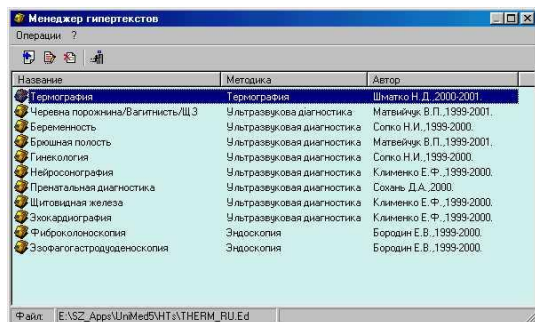
Менеджер гіпертекстів

Менеджер гіпертекстів використовується для створення, виправлення й видалення гіпертекстів. Детально про гіпертексти - читай «Редагування мемо-полей».

Для **виклику** менеджера гіпертекстів з основного вікна програми використайте «гарячу» комбінацію клавіш **[Alt]+[H]** або пункт головного меню програми «Картотека/Менеджер гіпертекстів».

Вікно менеджера гіпертекстів являє собою список установлених гіпертекстів, які можна використовувати в будь-яких бланках сторінок. Список гіпертекстів може змінюватися залежно від комплекту поставки й обраних методик при інсталяції програми. Список містить назву гіпертексту, назву методики, до якого він відноситься, ім'я автора й рік розробки.

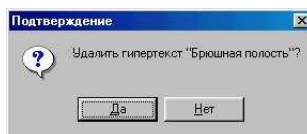

Щоб **змінити** гіпертекст виділіть його за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтеся пунктом меню «Операції/Змінити» або клавішею **[F4]**.

Внесення виправлень виконується в редакторі гіпертекстів, який докладно описаний в розділі «Редактор гіпертекстів».

Менеджер надає можливість побачити **ім'я файлу** і його розміщення. Для цього виділіть рядок з назвою гіпертексту й у статусному рядку в нижній частині вікна можна побачити повне ім'я файлу.

Щоб **видалити** встановлений гіпертекст скористайтеся пунктом меню «Операції/Видалити».

Програма запросить підтвердження на виконання цієї операції й, при позитивній відповіді, видалить гіпертекст. Видалення не доступно для оригінальних копій гіпертекстів, що входять у комплект поставки.

Внесення виправлень у вже існуючі гіпертексти – найпоширеніше використання цього режиму. При виправленні гіпертексту, що входить у комплект поставки (з каталогу ..\Unimed\Samples), створюється його *копія* (у каталозі ..\Unimed\HTs). Видалення такого гіпертексту приводить до того, що стає доступна його оригінальна копія, що не підлягає видаленню.

Щоб **створити** власний гіпертекст скористайтеся пунктом меню «Операції/Новий». У діалоговому вікні «Новий гіпертекст» заповніть всі поля й натисніть кнопку «ОК». Особливі вимоги пред'являються до імені файлу гіпертексту (вимоги DOS). Це повинна бути послідовність, що не містить пробілів і не більше 8 літер.

Новий гіпертекст

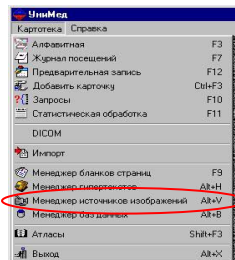
Имя файла	
Название	
Раздел	
Язык	Русский
Автор	Гиппократов Г.Г.
Организация	Демонстрационный госпиталь
Год издания	2002

OK Отмена

Завершити роботу менеджера й закрити вікно можна за допомогою пункту меню «Операції/Закрити» або клавіші [Esc].

Менеджер джерел зображень

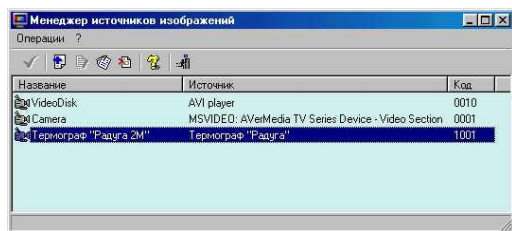
Менеджер джерел зображень використовується для установки, виправлення й видалення реєстраційних записів про джерела зображень, доступних для уведення в комплексі «УніМед». Джерелами зображень можуть бути драйвера відеобластерів, відеоплеєр, драйвера спеціалізованих інтерфейсних плат.

Менеджер може працювати тільки із драйверами пристроїв (а не із самими пристроями), тому, якщо навіть пристрій установлений, без установки відповідних драйверів, менеджер не зможе з ним працювати.

Для **виклику** режиму з основного вікна програми використайте «гарячу» комбінацію клавіш **[Alt]+[V]** або пункт головного меню програми «Картотека/Менеджер джерел зображень».

Вікно менеджера джерел зображень являє собою список реєстраційних записів про джерела зображень. Цей список складається з назви, привласненого реєстраційного запису (звичайно за назвою приєднаного пристрою), назви джерела зображення і його коду. Код джерела зображення записується програмою в кожне уведене зображення й далі використовується для визначення виду зображення й пов'язаних з ним модулів відображення й друку.

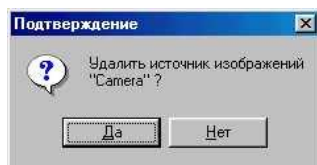
Крім цього, кожен реєстраційний запис зв'язує певне джерело зображень із бланком-описувачем, у якому можна докладно вказати походження зображення й всі його параметри.

Щоб **додати** в список нове джерело зображень скористайтеся пунктом меню «Операції/Нове джерело зображень» або клавішею **[Ins]**. Для додавання джерел зображень використовується майстер, описаний у главі «Реєстрація джерела зображень».

Щоб **змінити** бланк-описувач зображення виділіть відповідний запис за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтеся пун-

ктом меню «Операції/Змінити описувач зображення» або клавішею **[F3]**. Для зміни використовується редактор, описаний у розділі «Редактор вхідних бланків».

Щоб **видалити** реєстраційний запис про джерело зображення виділіть його за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтесь пунктом меню «Операції/Видалити запис джерела зображень» або клавішею **[Del]**.

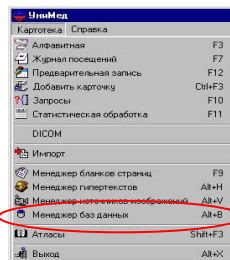

Програма запросить підтвердження на виконання цієї команди й, при позитивній відповіді, видалить реєстраційний запис безповоротно.

Завершити роботу менеджера й закрити вікно можна за допомогою пункту меню «Операції/Закрити» або клавіші **[Esc]**.

Менеджер баз даних

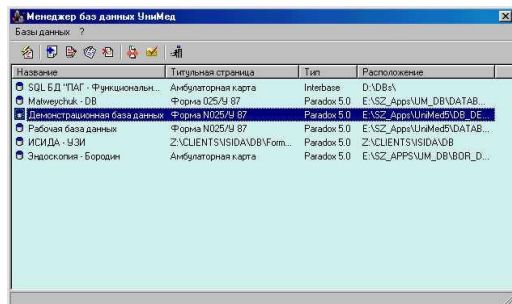
Менеджер баз даних використовується для створення, реєстрації, перемикання й видалення баз даних. Насамперед, менеджер використовується тому, що «УніМед» може працювати з будь-якою кількістю баз даних.

Активною або приєднаною може бути тільки одна база даних. Програма підтримує роботу в мережі, це значить, що база даних може розташовуватися на віддалених комп'ютерах, зв'язаних між собою в локальній мережі або модемному з'єднанні.

Кілька баз даних можуть створюватися не тільки через віддалене розміщення, це можуть бути бази даних загального й приватного призначення, закриті різними паролями.

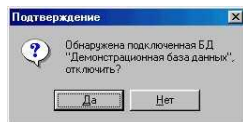
Для **виклику** режиму з основного вікна програми використайте «гарячу» комбінацію клавіш **[Alt]+[B]** або пункт головного меню програми «Картотека/Менеджер баз даних».

Вікно менеджера баз даних являє собою список зареєстрованих баз даних. Список містить назву бази даних, назву її титульної сторінки, тип бази даних й її розташування.

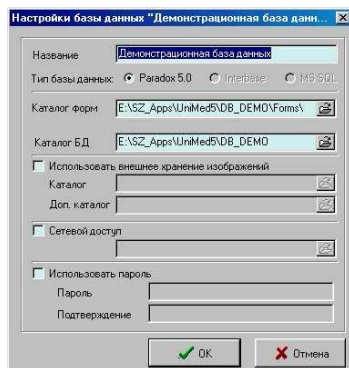
Щоб **створити** нову базу даних або **зареєструвати** вже створену використайте пункт меню «Бази даних/Нова БД» або клавішу **[Ins]**. Для створення або реєстрації баз даних використовується майстер, описаний у главі «Створення бази даних».

Щоб **змінити** базу даних на іншу виділіть відповідний запис за допомогою миші або клавіш зі стрілками й використайте пункт меню «Бази даних/Підключити БД» або клавішу **[Enter]**.

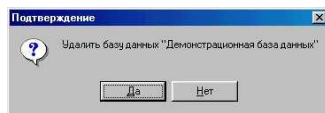
Якщо в системі вже була активна база даних, програма запропонує її від'єднати, і виконає приєднання знову обраної бази. Якщо в налаштуваннях зазначено, що потрібен пароль, програма відобразить діалогове вікно для введення пароля.

Щоб **змінити налаштування** параметрів реєстраційного запису бази даних виділіть відповідний запис за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтеся пунктом меню «Бази даних/Налаштування параметрів» або клавішею **[F3]**. Діалог «Налаштування бази даних» дозволяє змінювати всі елементи налаштування, обрані в майстрі реєстрації баз даних.

Щоб **змінити бланк** титульної сторінки бази даних виділіть відповідний запис за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтеся пунктом меню «Бази даних/Змінити титульну сторінку» або «гарячою» клавішею **[F3]**. Для зміни використовується редактор, описаний у розділі «Редактор вхідних бланків».

Щоб **видалити** реєстраційний запис про базу даних виділіть її за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтеся пунктом меню «Бази даних/Видалення реєстрації» або клавішею **[Del]**.

Програма запросить підтвердження на виконання цієї команди й видалить реєстраційний запис. Програма не містить можливості видалення самої бази даних. Для її видалення з пам'яті комп'ютера необхідно самостійно видалити вміст каталогу, зазначеного в графі «Розташування». Це пов'язане з тим, що видалення бази даних веде до безповоротної втрати великого обсягу інформації, і в минулому були випадки ненавмисного видалення баз даних користувачами.

Щоб **перевірити** цілісність бази даних виділіть відповідний запис за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтесь пунктом меню «Інструменти/Перевірити» або клавішею **[F7]**. Більш докладно про призначення й функції перевірки баз даних написано в розділі «Перевірка баз даних».

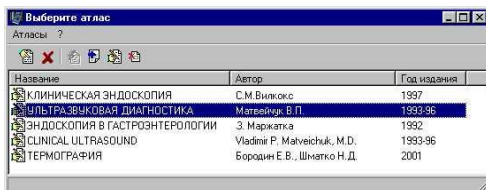
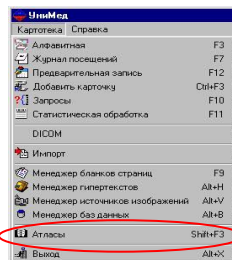
Щоб **скопіювати** вміст однієї бази даних в іншу виділіть вихідну базу даних за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтесь пунктом меню «Інструменти /Скопіювати» або клавішею **[F5]**. Більш докладно про призначення й функції копіювання баз даних написано в розділі «Копіювання баз даних».

Завершити роботу менеджера й закрити вікно можна за допомогою пункту меню «Бази даних/Закрити» або клавіші **[Esc]**.

Атласи

Режим «Атласи» призначений для роботи з електронними книгами-атласами. Атласи являють собою довідкові посібники для учбово-методичної, консультативної й наукової праці.

Для **виклику** режиму з основного вікна програми використовуйте «гарячу» комбінацію клавіш **[Shift]+[F3]** або пункт головного меню програми «Картотека/Атласи».

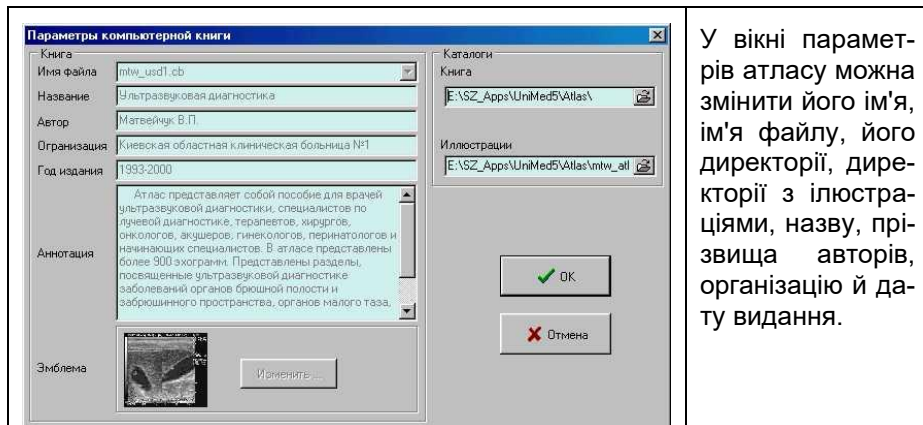

Вікно вибору атласу являє собою список установлених у програмі атласів. Список містить назву атласу, ім'я автора й рік розробки.

Щоб **вибрати** атлас для перегляду виділіть відповідний рядок за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтесь пунктом меню «Атласи/Вибрати атлас», клавішею **[Enter]** або подвійним «кліком» миші на відповідній назві. Робота з вікном атласу описана в главі «Функції атласу».

Щоб **установити** вже наявний атлас із компакт-диска або іншого носія або **створити** власний атлас скористайтесь пунктом меню «Атласи/Зареєструвати атлас» або клавішею **[Ins]**. Для створення або реєстрації атласів запуститься майстер, описаний у главі «Майстер установки атласів».

Щоб **змінити** реєстраційний запис атласу виділіть відповідний рядок за допомогою миші або клавіш зі стрілками й скористайтесь пунктом меню «Атласи/Змінити налаштування» або клавішею **[F4]**.

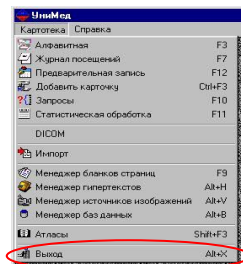
У вікні параметрів атласу можна змінити його ім'я, ім'я файлу, його директорії, директорії з ілюстраціями, назву, прізвища авторів, організацію й дату видання.

Для підтвердження внесених змін натисніть кнопку «ОК» для запису нових параметрів або «Відміна» для повернення до колишніх параметрів.

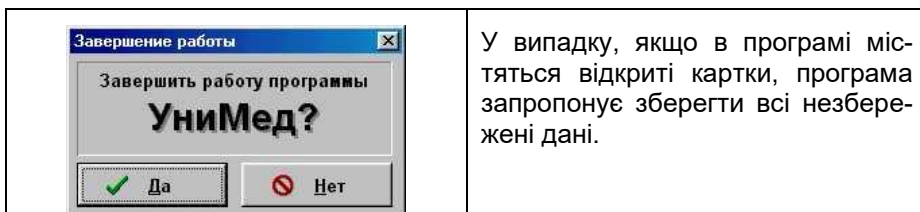
Завершити роботу режиму вибору атласів і закрити вікно можна за допомогою пункту меню «Атласи /Закрити» або клавіші [Esc].

Завершення роботи

Для завершення роботи програми «УніМед» з основного вікна програми використайте «гарячу» комбінацію клавіш **[Alt]+[X]** або пункт головного меню програми «Картотека/Вихід».

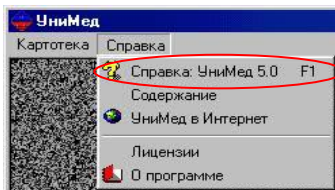
У випадку, якщо в програмі містяться відкриті картки, програма запропонує зберегти всі незбережені дані.

Довідкова система

Програма містить довідкову систему, яка детально й докладно описує функції кожного вікна.

Для **виклику** довідки досить натиснути «гарячу» клавішу **[F1]** з будь-якого вікна програми.

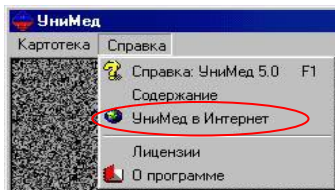
Відображення довідкової системи є частиною системи Windows і з'являється у вигляді окремої програми. Щоб повернутися назад до програми: виберіть на панелі завдань Windows кнопку з написом «UniMed 5.0» або закрийте вікно довідки за допомогою кнопки закриття вікна, пункту меню «Файл/Вихід» для русифікованого Windows («File/Exit» для англійської версії Windows) або за допомогою клавіші **[Esc]**.

Довідкова система Windows містить можливість переходу по посиланнях. Це підсвічений зеленими кольорами підкреслений текст. Для того, щоб відкрити статтю, на яку посилається цей текст, досить клацнути мишкою по цьому підсвіченому тексті.

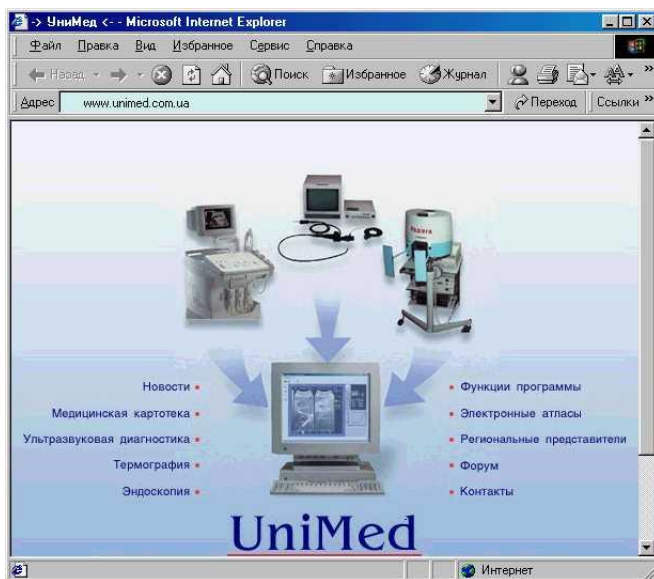

Унімед в Інтернеті

Програма має свій сайт в Інтернеті. Цей сайт містить загальний опис програми, форум, у якому можна задати питання розроблювачеві або іншим користувачам і найбільш свіжі версії самої програми, які доступні для завантаження всім зареєстрованим користувачам.

Щоб відкрити сайт, виберіть пункт основного меню програми «Довідка/Унімед в Інтернеті», або запустіть Internet Explorer і наберіть рядок «www.unimed.com.ua».

Функції картки пацієнта

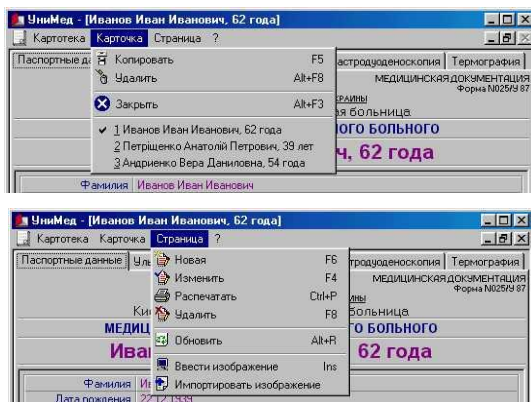
Операції з вікном картки пацієнта відображаються в головному меню програми «Картка» й «Сторінка».

Це копіювання й видалення картки, вибір вікна картки, якщо відкрито декілька карток одночасно й завершення роботи з картками.

Це також додавання сторінки в картку, її виправлення, друк й видалення. Це уведення зображення на сторінку картки від зареєстрованого джерела й імпорт із декількох графічних форматів, а також перезавантаження сторінки, яке необхідне при спільному доступі.

Картка надає можливості для вибору сторінок, упорядкованих по назвах методик і датам уведення. Методики відображені на вкладках у верхній частині вікна картки. Дати відображаються для кожної методики в нижній частині вікна картки.

Перша верхня вкладка (паспортні дані) відповідає титульній сторінці картки й не містить панелі з датою в нижній частині вікна.

Як відкрити картку

У програмі існує декілька способів відкрити вікно картки пацієнта.

Якщо відомо прізвище пацієнта, картку можна відкрити або створити у вікні «Алфавітна картотека», набравши його прізвище й дату народження (див. главу «Алфавітна картотека»).

Якщо відомо дату відвідування пацієнта, картку можна відкрити з вікна «Журнал реєстрації відвідувань» по даті відвідування, вибравши потрібну дату в календарі (див. главу «Журнал реєстрації відвідувань»).

Картку можна відкрити з вікна «Додавання карток у базу даних», вибравши потрібного пацієнта зі списку (див. главу «Додавання карток»).

Картку можна відкрити з вікна «Попередній запис», вибравши відповідний запис і натиснувши кнопку «У картотеку» (див. главу «Попередній запис»).

Склад картки

Картка пацієнта складається з титульної сторінки, що завжди відображається першою вкладкою «Паспортні дані» і будь-якої кількості підшитих сторінок. Для зручності пошуку потрібної сторінки зроблені вкладки з назвами методик у верхній частині картки й з датами відвідувань у нижній частині вікна картки.

Титульна сторінка формується автоматично при створенні картки. Для введення даних з поточною датою потрібно обов'язково створити нову сторінку (див. розділ «введення нової сторінки картки»).

УніМед - [Иванов Иван Иванович, 62 года]

Картотека Картка Страница ?

Паспортные данные | Ультразвуковая диагностика | Эзофагогастродуоденоскопия | Термография

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
Киевская областная клиническая больница

МЕДИЦИНСКАЯ КАРТА АМБУЛАТОРНОГО БОЛЬНОГО

Иванов Иван Иванович, 62 года

Фамилия	Иванов Иван Иванович
Дата рождения	22.12.1939
Пол	Мужской
Номер картки	147800
Область	Киевская
Район/Город	Киев
Телефон служебный	() 211-60-45
домашний	() 460-00-00
Адрес	ул. Зои Космодемьянской 106 кв.24
Место работы	Пенсионер
Больница	Киевская областная клиническая больница
Картка заведена	16.03.1996

Страница Копировать Удалить Закроить Нажмите на левую кнопку мыши, чтобы выбрать в

Дані титульної сторінки можна **заповнити** або змінити як у вікні «Алфавітна картотека» при створенні картки, так й у самій картці при відкритті титульної сторінки.

Якщо картка відкрита або створена з вікна «Алфавітна картотека», вона завжди буде встановлена на титульній сторінці.

Щоб **змінити** зміст титульної сторінки картки досить клацнути мишкою по потрібному рядку з назвою поля, або натиснути клавішу **[F4]** і вибрати потрібне поле клавішами зі стрілками. Більш докладно про виправлення сторінки написано в главі «Редагування сторінки картки».

Верхнє поле картки містить вкладки, що перераховують назви вхідних форм, які знаходяться в поточній картці. Для знову створеної картки це звичайно тільки вкладка «Паспортні дані» - вкладка титульної сторінки. Панель інструментів у нижній частині вікна картки містить кнопки для найбільш часто виконуваних функцій.

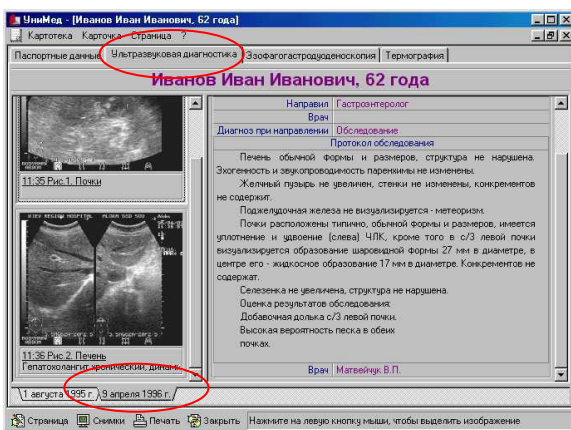
Це:

- Сторінка (уведення нової сторінки [F6]),
- Копіювати (копіювати картку на змінний носій [F5]),
- Видалити (виконати видалення картки з архіву [F8]),
- Закрити (виконати закриття картки й відправлення в архів [Alt]+[F3]).

Картка може містити необмежену кількість сторінок, які підшивають. Така сторінка містить вкладку з назвою бланка у верхній частині й вкладку з датою в нижній частині. Для переходу до сторінок з іншими датами або бланками досить клацнути мишею по відповідній вкладці. Картка не може містити дві однакові сторінки (з однаковими датами і однаковою методикою).

Ліва область сторінки використовується для показу зображень, далі вона буде називатися панеллю зображень.

Права область використовується для зберігання текстової інформації, склад якої задається бланком сторінки.

Вона має смугу прокрутки, і далі буде називатися панеллю бланка сторінки. Якщо сторінка не містить зображень, панель бланка сторінки розкривається на все вікно.

Редагування бланка сторінки виконується так само, як і для титульної сторінки: "кліком" миші по потрібному рядку з назвою поля, або натисканням клавіші [F4] і вибором потрібного поля клавішами зі стрілками вгору й вниз. Більш докладно про виправлення сторінки написано в главі «Редагування сторінки картки».

Панель зображень дає можливість збільшувати зображення, що містяться в ній, змінювати підписи до них, установлювати опції перегляду, відзначати зображення для друку й видаляти зображення. Більш докладно робота з панеллю описана в главі «Функції панелі зображень».

Для перегляду зображень відповідним до їх типу оброблювачем потрібно двічі клацнути лівою кнопкою мишки на обраному зображенні (перший раз для вибору, другий - для запуску оброблювача).

Для зміни підписів під ілюстраціями потрібно двічі клацнути лівою кнопкою мишки на підписі до обраного зображення.

Для установки опцій перегляду зображень, виділення до друку й видалення зображення використайте випадające меню, (розташуйте мишу на потрібне зображення й клацніть правою кнопкою).

Панель інструментів у нижній частині вікна картки містить кнопки для найбільше часто виконуваних функцій:

- Сторінка (уведення нової сторінки **[F6]**),
- Знімки (уведення зображень **[Ins]**),
- Друк (друк поточної сторінки **[Ctrl]+[P]**),
- Закрити (закрити картку й відправити її в архів **[Alt]+[F3]**).

Перейменування картки

Для того щоб перейменувати картку пацієнта, тобто перемінити одне з обов'язкових полів титульної сторінки (прізвище й/або дату народження пацієнта) досить відкрити картку (див. статтю «Як відкрити картку») на титульній сторінці, включити режим редагування титульної сторінки (клавіша [F4], або пункт меню «Сторінка/Змінити») і внести виправлення.

УніМед - [Иванов Иван Иванович, 62 года]

Картотека Картка Страница ?

Паспортные данные | Ультразвуковая диагностика | Эзофагогастроэнтероскопия | Тернография | Медицинская документация | Форма №026/87

Министерство здравоохранения Украины
Киевская областная клиническая больница

МЕДИЦИНСКАЯ КАРТА АМБУЛАТОРНОГО БОЛЬНОГО
Иванов Иван Иванович, 62 года

Фамилия	Иванов Иван Иванович
Дата рождения	22.12.1939
Пол	Мужской
Номер карты	147800
Область	Киевская
Район/город	Киев
Телефон служебный ()	211-60-45
домашний ()	460-00-00
Адрес	ул. Зои Космодемьянской 106 кв.24
Место работы	Пенсионер
Больница	Киевская областная клиническая больница
Картонка заведена	16.03.1996

Отмена

Нажмите на левую кнопку мыши, чтобы выбрать в

Докладне редагування сторінки картки описано в статті «Редагування сторінки картки».

При збереженні даних (клавіша [F2]) програма автоматично перевірить, немає чи в базі даних пацієнта з таким же прізвищем і датою народження й, якщо він буде знайдений, запропонує виконати **об'єднання** однакових карток.

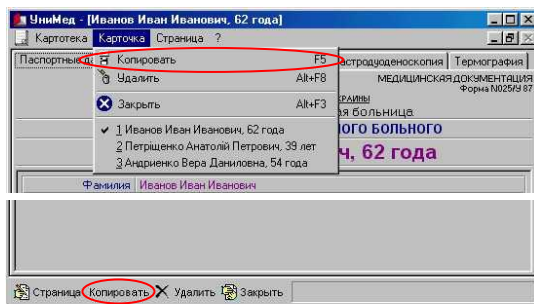
Подтверждение

Картонка "Иванов Иван Иванович, 62 года" уже есть в картотеке
Выполнить объединение?

Об'єднання карток приводить до того, що одна з титульних сторінок видалається, а всі сторінки поточної картки передаються одній поєднуваній картці. Якби картки містять сторінки з однаковими назвами методики (вкладки зверху вікна) і датою (вкладки внизу вікна), то одна зі сторінок-близнюків також буде видалена. Всі видалення сторінок виконуються тільки для поточної картки, що підлягає об'єднанню.

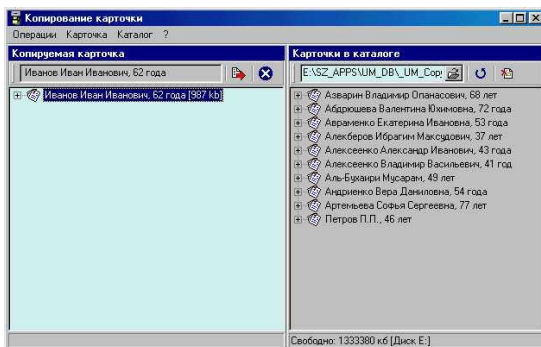
Примітка: перейменування картки об'ємний процес і може займати де-який час, особливо якщо в картці багато даних.

Копіювання карти

Функція **копіювання** картки призначена для переносу карток з бази даних на змінні носії. Зворотна функція описана в главі «Внесення карток у картотеку».

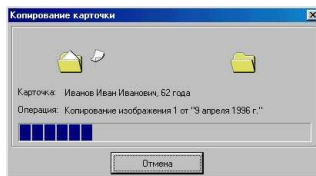
Для виклику режиму копіювання з вікна «Картка пацієнта» використайте клавішу **[F5]** або пункт меню «Картка/Копіювати».

Вікно «Копіювання картки» складається із двох панелей. Ліва панель показує обрану для копіювання картку й всіх її сторінок. Права панель відображає всі картки, знайдені в базі даних (у каталозі, зазначеному в заголовку панелі). Копіювання можливо тільки з лівої панелі в праву панель. Для зворотного копіювання використайте режим «Внесення карток у картотеку».

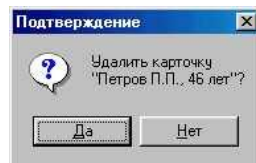
Щоб **установити** потрібний **каталог**, наберіть його в заголовку правої панелі або натисніть кнопку перегляду й виберіть його в випадаючому меню.

Для виконання **копіювання** досить натиснути клавішу **[F5]** або використати пункт меню «Картка/Копіювати».

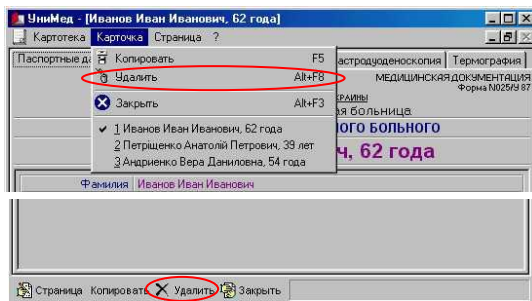
Якщо копіювання виконане, копія картки буде підсвічена в правій панелі.

Режим дозволяє **видаляти** картки в правій панелі. Для цього виділіть потрібну картку й використайте пункт меню «Каталог/Видалити копію» або натисніть клавішу **[F8]**. Перед виконанням видалення програма запросить підтвердження.

Завершити роботу цього вікна можна за допомогою пункту меню «Операції/Закрити» або клавіші **[Esc]**.

Видалення картки

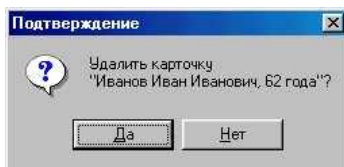

Функція видалення картки призначена для видалення непотрібних карток з бази даних.

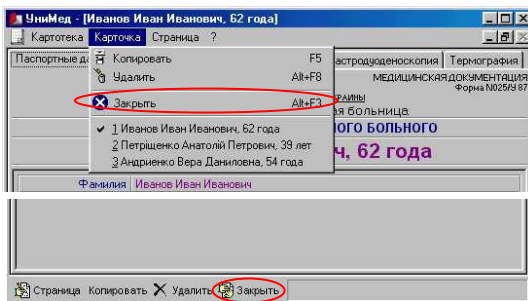
Увага! Видалення карток виконується безповоротно.

Для виклику режиму видалення з вікна «картка пацієнта» використайте комбінацію клавіш **[Alt]+[F8]** або пункт головного меню програми «Картка/Видалити».

Програма запросить підтвердження й, при позитивній відповіді, видалить картку **без можливості її відновлення**.

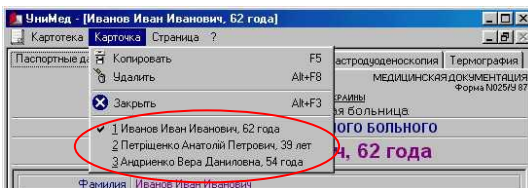
Завершення роботи з картокою

Велика кількість відкритих карток вимагає ресурсів комп'ютера. Тому рекомендується закривати картки, з якими робота вже закінчена. При необхідності картку можна швидко знайти по журналі реєстрації відвідувань (див. главу «Журнал реєстрації відвідувань») або алфавітній картотеці (див. главу «Алфавітна картотека»).

Для завершення роботи з вікном картки з вікна «картка пацієнта» використовуйте «гарячу» комбінацію клавіш **[Alt]+[F3]** або пункт головного меню програми «Картка/Закрити».

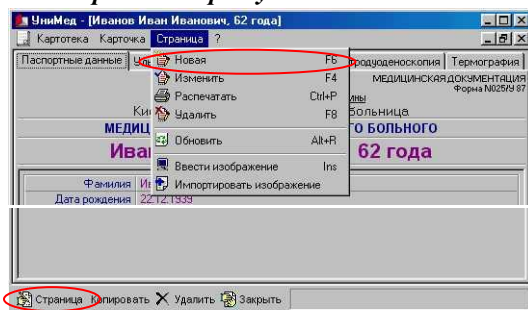
Вибір картки з декількох відкритих

Якщо в програмі відкрито одночасно декілька карток, всі їхні заголовки будуть перераховані в пункті головного меню «Картка». При цьому активна картка (тобто розміщена зверху всіх інших) відзначена «галочкою».

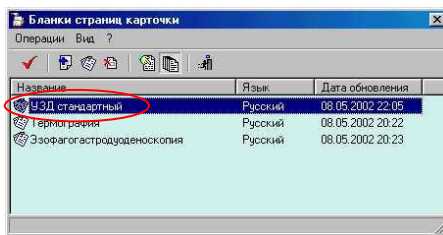
Щоб перейти до іншої картки досить у пункті меню «Картка» вибрати картку по її заголовку (Прізвище й вік). Крім цього можливі переходи по «гарячих» клавішах. Для переходу потрібно натиснути клавішу **[Alt]** й, не відпускаючи її, клавішу із цифрою (**[1]**, **[2]** ... **[9]**) відповідному її номеру в пункті меню «Картка».

Уведення нової сторінки в картку

Уведення нових сторінок у картку використовується для поповнення інформації про пацієнта. Нову сторінку можна вносити при кожному зверненні пацієнта. Програма не обмежує кількість сторінок, які можуть бути в картці.

Для уведення нової сторінки використайте пункт головного меню «Сторінка/Нова» або клавішу [F6].

Програма запропонує діалог для вибору бланка нової сторінки (якщо він не відключений). **Докладна** робота із цим діалогом описана в главі «менеджер бланків сторінок», де описано, як внести додаткові бланки, змінити й видалити вже наявні.

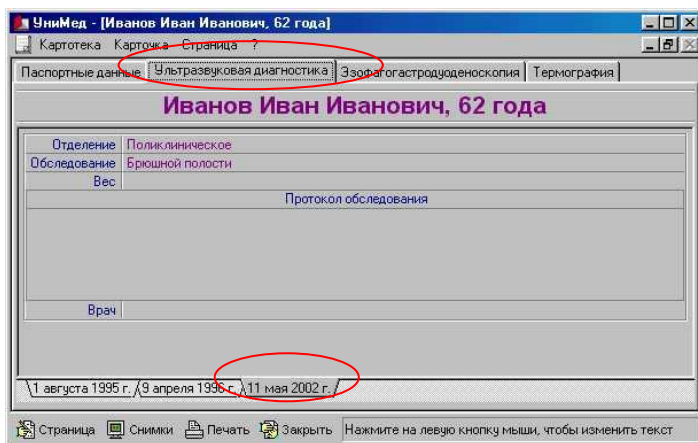
Для **вибору** потрібного бланка виділіть відповідний рядок за допомогою миші або клавіш зі стрілками й створіть нову сторінку за допомогою пункту меню «Операції/Вибрати бланк», клавішею [Enter] або подвійним «кліком» миші.

Відмовитися від уведення сторінки можна за допомогою пункту меню «Операції/Закрити» або клавішею [Esc].

Після того, як сторінка буде внесена в картку, вона автоматично буде обрана й відображена на екрані. Вкладка з датою внизу вікна бу-

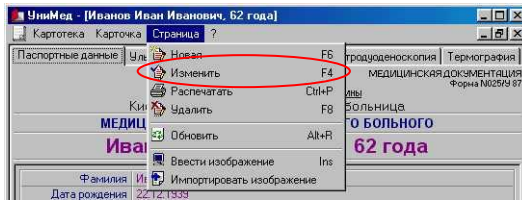
де відображати поточну дату, вкладка методики вгорі вікна - назва обраного бланка.

Увага: програма не дозволяє вносити сторінки «заднім числом» і змінювати дату сторінки. У зв'язку із цим потрібно звертати увагу на правильність установки дати й часу в комп'ютері.

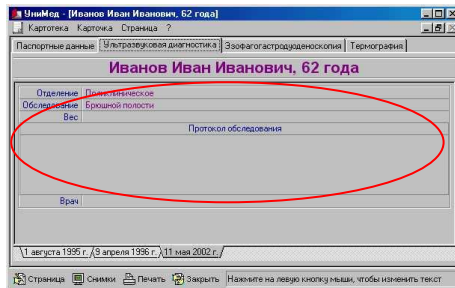
Внесения данных у сторінку картки описано в главі «Редагування сторінки картки».

Редагування сторінки картки

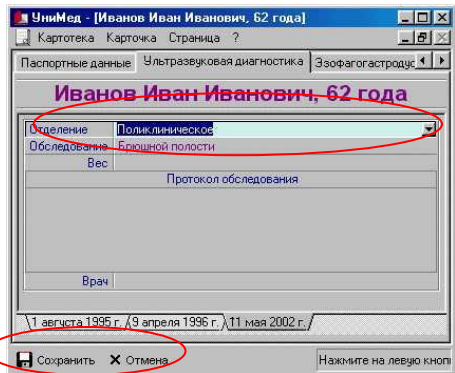
Редактор сторінки картки призначений для введення й оновлення інформації про пацієнта.

Для **включення** режиму редактора з вікна картки використайте пункт меню «Сторінка/Змінити» або клавішу [F4]. Крім цього редактор включиться, якщо клацнути мишкою по полю бланка сторінки.

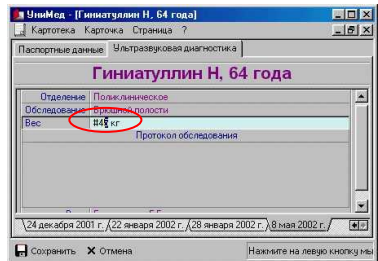

Про те, що режим редактора **включений**, свідчить підсвічування поточного поля, що редагується, і поява кнопок «Зберегти» й «Відміна» на панелі інструментів у нижній частині вікна картки.

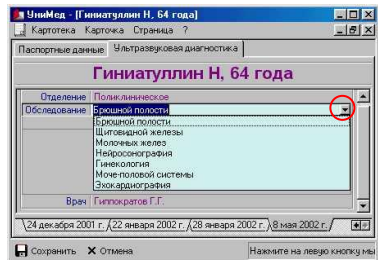
Щоб **вибрати** поле, що треба редагувати, скористайтеся клавішами зі стрілками або вкажіть його "кліком" лівої кнопки миші.

Для введення **текстової** або **числової** інформації поля відразу готові до роботи, тому відразу після вибору відповідного поля можна починати редагування. Натисканням клавіші **[Enter]** можна перейти до наступного поля.

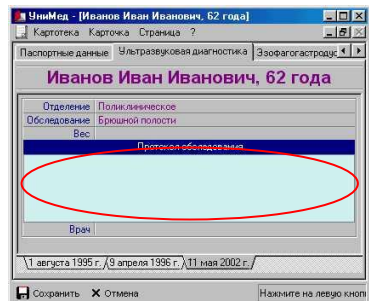
Поля з використанням випадаючих **списків**, зручні для введення однотипної інформації, однак вимагають попереднього заповнення цього списку в редакторі бланка сторінки. Таке поле відзначене наприкінці рядка кнопкою із трикутником.

Для заповнення полів потрібно натиснути цю кнопку мишею або клавішу **[Enter]**, щоб розкрити список обраних варіантів відповіді.

Виберіть стрілками потрібний варіант і повторно натисніть клавішу **[Enter]** щоб внести обраний пункт і перейти до наступного поля.

Особливим видом полів є **мемо-поля** або поля із багаторядковим текстом. Для редагування такого поля включається особливий редактор, робота з яким докладно описана в главі «Редагування мемо-полей». Для його включення потрібно двічі клацнути мишею на мемо-поле або вибрати його й натиснути на клавішу **[Enter]**.

Щоб **зберегти** в базі даних зроблені зміни натисніть кнопку «Зберегти» або «гарячу» клавішу **[F2]**. Для відміни й повернення до колишніх значень натисніть кнопку «Відміна» або клавішу **[Esc]**.

Редагування мемо-полей

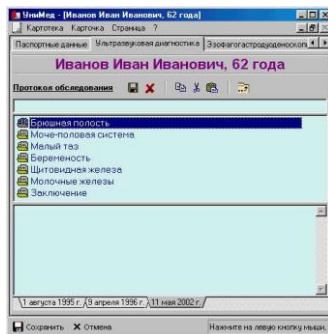
Редактор мемо-полей призначений для автоматизації уведення великих обсягів текстової інформації. Це може бути висновок, виписка, анамнез і т.д. Для автоматизації використовуються так звані гіпертексти. Гіпертексти - це особливі структуровані тексти, у яких утримуються варіанти однотипних формулювань, які застосовуються для заповнення мемо-поля.

Щоб включити редактор мемо-поля відкрийте картку на будь-якій підшитій сторінці, яку потрібно відредагувати, і двічі клацніть лівою кнопкою миші на будь-якому мемо-поле або виділіть його за допомогою клавіш зі стрілками й натисніть клавішу **[Enter]**. Більш докладно про це написано в попередній главі «Редагування сторінки картки».

Редактор містить панель інструментів, яка містить текст назви мемо-поля, що редагується, і кнопки «зберегти», «відміна», «копіювати», «виризати», «вставити», «до розділу». Під нею розташована панель уведення рядка, потім панель гіпертексту й панель власне текстового редактора з даними мемо-поля, що редагується.

Уведення за допомогою гіпертексту виконується шляхом **вибору** елементів гіпертексту. Для вибору будь-якого елемента гіпертексту скористайтеся подвійним «кліком» миші або клавішами зі стрілками й клавішею **[Enter]**.

Розглянемо, як виконується уведення на **прикладі** стандартного гіпертексту по ультразвуковій діагностиці..

Уведення починається з вибору розділу. **Розділом** називається заголовок основного меню гіпертексту й позначається символом

Розкритий список підрозділу завжди починається з назви підрозділу, позначеного символом . Вибравши цей пункт можна завжди **повернутися** в попереднє меню гіпертексту.

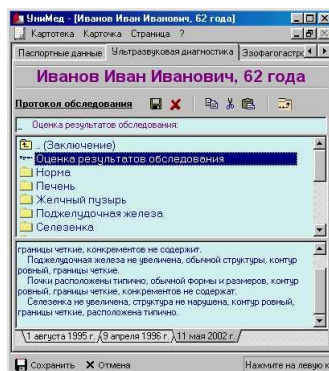
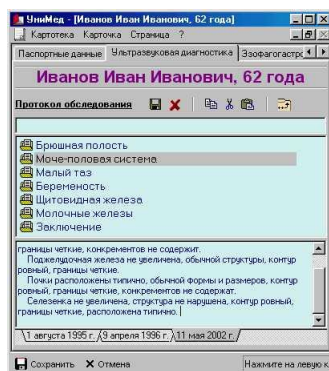
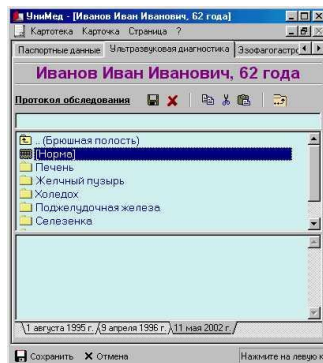
Елементи, які мають подальшу деталізацію (і їх можна **«розкрити»**) позначаються символом . Вибравши цей пункт можна переміститися в наступне підменю гіпертексту.

Елементи, що містять текстові **шаблони** позначаються символом . Під шаблонами маються на увазі текстові фрагменти, що займають кілька рядків. Вибір цього елемента приводить до внесення тексту шаблона в панель текстового редактора від місця розташування його курсору (миготлива вертикальна смужка). При цьому меню гіпертексту розкривається на наступному елементі, розташування якого залежить від налаштувань обраного елемента.

У прикладі, наведеному на ілюстрації, був внесений шаблон «Норма» з розділу «Черевна порожнина» і виконаний перехід до наступного розділу «Сечовостатева система».

Для наступного приклада виберіть розділ «Висновок». Елементи, що містять **фрагмент** тексту позначаються символом . Вибір цього елемента приводить до вставки його тексту в панель текстового редактора, так само як і шаблона.

Різниця полягає в тому, що перед вставкою фрагмент відображається в панелі введення рядка й може бути в ній змінений. Ця властивість використовується для введення числових і табличних показни-

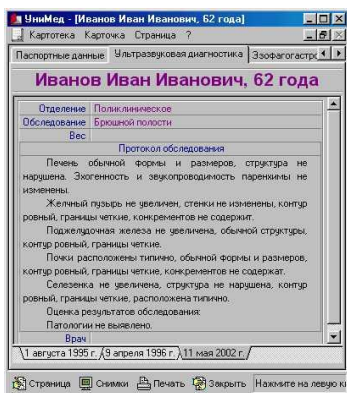
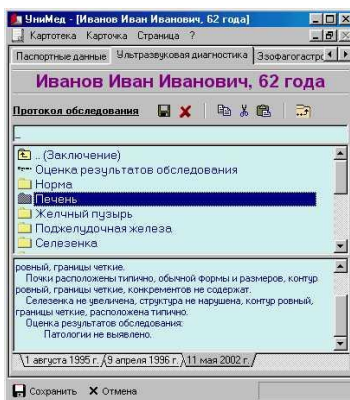
ків, а також розрахунків. Цим описуваний елемент відрізняється від шаблону, виправлення якого можливе тільки в самій панелі текстового редактора, що менш зручно.

Вибравши елемент «Оцінка результатів обстеження» можна побачити, як цей текст з'явився в панелі текстового редактора, а підсвічування гіпертексту перемістилося на пункт «Норма». Вибравши пункт «Норма» й у новому підменю пункт «Патології не виявлене» можна побачити, як і цей текст перемістився в панель текстового редактора.

Найпростіший висновок готовий. Залишається тільки його записати, натиснувши кнопку «Зберегти».

Збережений висновок відобразиться в мемо-полі сторінки картки.

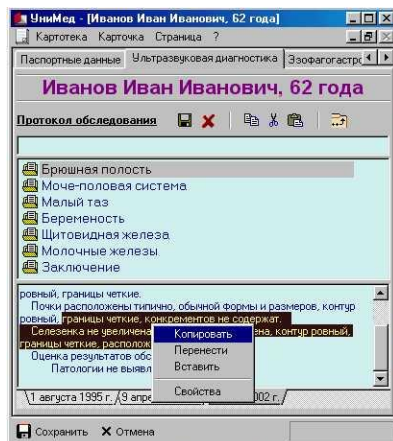
Отже, у кілька натискань клавіш набрано висновок на половину сторінки. Безумовно, настільки швидке уведення можна використовувати тільки для простих випадків, але й саму складну патологію описати за допомогою гіпертексту швидше й зручніше, ніж самотійно набирати весь текст на клавіатурі.

Втім, програма не виключає й такої можливості.

Для виправлення тексту повторно вмикають редактор мемо-поля подвійним натисканням на ліву кнопку миші й клацніть мишею по тексту в панелі текстового редактора. Далі можна приступати до виправлення, як у звичайному текстовому редакторі.

Кнопки «копіювати», «вирізати» й «вставити» допоможуть у переносі фрагментів тексту між сторінками, картками й програмами.

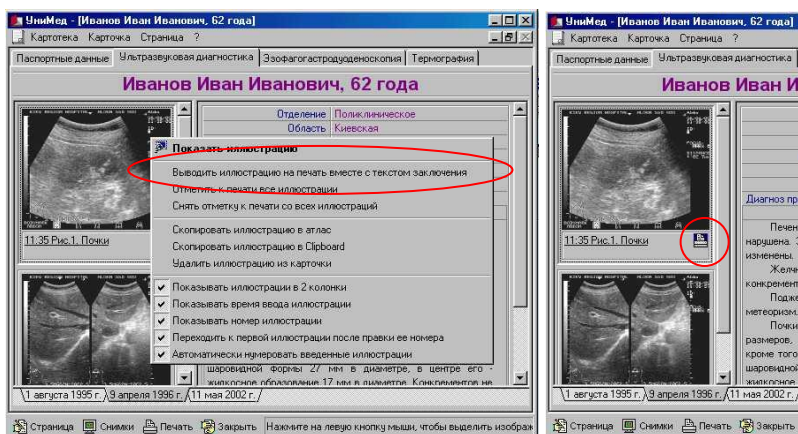

Панель текстового редактора має випадаюче меню для зручності використання функцій переносу, а також має пункт «Властивості» для виклику діалогу установки параметрів шрифтів для всіх елементів редактора.

Друк сторінки картки

Функція друку сторінки картки дозволяє відібрати ті зображення, які необхідно надрукувати разом з текстовою інформацією. Тому перед виконанням друку необхідно відміти зображення до друку (звичайно, якщо такі є в даній підшитій сторінці).

Для відбору зображень до друку скористайтеся пунктом випадаючого меню «Виводити ілюстрацію на друк разом з текстом висновку». Для цього натисніть на праву кнопку миші, помістивши її курсор на обране зображення.

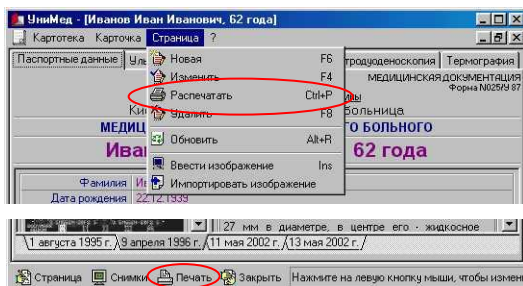

Зображення принтера в нижньому правому куті зображення показує, що це зображення відзначене до друку.

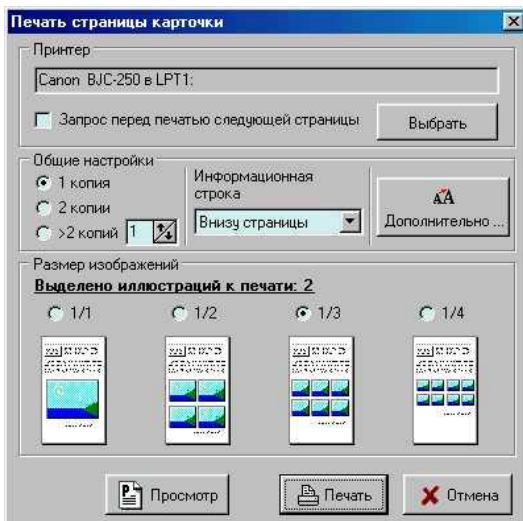
Повторення вищеописаної дії виключить зображення зі списку зображень відзначених до друку.

Пункти випадаючого меню «Відзначити до друку всі зображень» й «Зняти відмітку до друку із всіх зображень» відповідно встановлюють і знімають відмітку, дозволяючи виконати цю операцію відразу для всіх зображень на сторінці картки.

Відмітити зображення до друку можна й за допомогою клавіатури. Для цього потрібно виділити відповідне зображення за допомогою клавіш зі стрілками й натиснути «пробіл».

Для виклику режиму друку з вікна «картка пацієнта» використайте «гарячу» комбінацію клавіш **[Ctrl]+[P]** або пункт головного меню програми «Картка/Надрукувати».

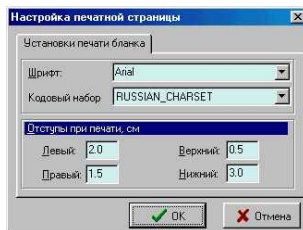
Діалог «Друк сторінки картки» дає можливість вибрати принтер й установити його настройки за допомогою кнопки «Вибрати».

Установка опції «Запит перед друком наступної сторінки» дозволяє передавати на принтер кожен сторінку окремо й мати можливість перевернути її на зворотну сторону, що корисно для принтерів з автоматичною подачею паперу й дозволяє заощаджувати папір.

При установці 2-х копій програма спробує розмістити їх на одному аркуші формату A4, якщо кожна копія займає не більше половини аркуша (формат A3).

Опція «Розміщення інформаційного рядка» дає можливість переставити інформаційний рядок у нижню частину аркуша, що буває необхідно при друці на готових бланках, а не на чистих аркушах паперу.

Установити поля, шрифт і кодову сторінку шрифту можна в діалозі, що відкривається за допомогою кнопки «Додатково ...». Поля встановлюються індивідуально для кожного бланка, а шрифт і кодова сторінка – для всіх бланків одночасно.

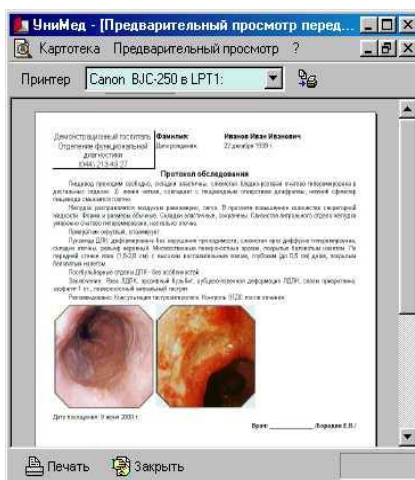
Установка кодової сторінки найчастіше потрібна для користувачів Windows NT, Windows 2000 й Windows XP. Для цих користувачів рекомендується переключити кодовий набір з "DEFAULT_CHARSET" на "RUSSIAN_CHARSET".

Остання опція друку - це стиль розміщення зображень. Кожен стиль має картинку, що не вимагає коментарів. Для вибору стилю досить клацнути мишкою по відповідній картинці. Якщо на сторінці картки не було відзначено ні одного зображення до друку, тоді ця опція не відображається.

Для початку друку досить натиснути кнопку «Друк» і макет буде переданий у чергу друку обраного принтера.

Для **виходу** з вікна без виконання друку й збереження обраних налаштувань використайте кнопку «Відміна».

Для **попереднього перегляду** реального розміщення на аркуші паперу тексту й зображень без виконання друку натисніть на кнопку «Перегляд».

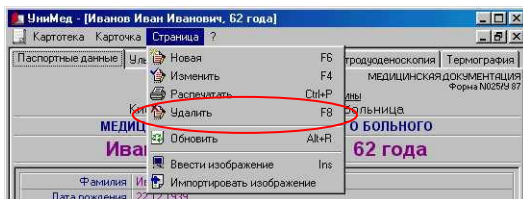

У цьому випадку буде відкрите вікно попереднього перегляду сторінки друку.

У вікні «Попередній перегляд перед друком» можна визначити кількість сторінок, вибрати масштаб перегляду, принтер, його настройки.

Для виконання друку й закриття цього вікна натисніть кнопку «Друк». Щоб закрити вікно без друку натисніть кнопку «Закрити» або скористайтесь клавішею [Esc].

Видалення сторінки картки

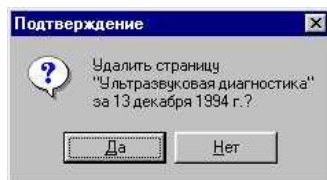

Функция удаления страницы картки предназначена для удаления непотребных страниц с картки.

Увага! Видалення виконується **безповоротно**.

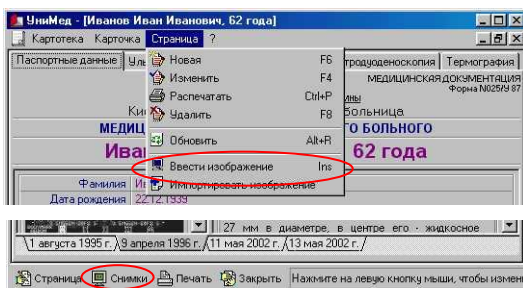
Для виклику режиму видалення з вікна «картка пацієнта» використайте «гарячу» клавішу [F8] або пункт головного меню програми «Сторінка/Видалити».

Програма запросить підтвердження для виконання видалення й, при позитивній відповіді, видалить поточну сторінку картки разом з усією інформацією (у тому числі зображеннями) **безповоротно**.

Уведення зображення від джерела зображення

Режим уведення зображень від джерела призначений, як видно з його назви, для внесення в картку пацієнта зображення від різної медичної апаратури.

Для виклику режиму з вікна картки пацієнта використайте клавішу **[Ins]** або пункт головного меню програми «Сторінка/Увести зображення».

Якщо в програмі **не встановлене жодне** джерело зображень, то буде запущений майстер реєстрації джерел зображень, робота з яким описана в статті «Реєстрація джерела зображень».

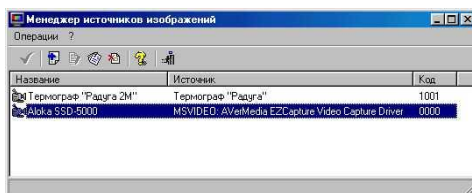
Якщо в програмі **встановлене тільки одне** джерело зображень, то буде запущене функціональне вікно оброблювача, який відповідає виду джерела зображень.

Якщо джерелом зображення є **відеосигнал**, то ознайомитися більш докладно з функціями уведення можна в главі «Уведення зображень від відеосигналу». Джерелом відеосигналу може бути ультра-звуковий сканер, ендоскоп з відеокамерою або рентгенівська установка.

Якщо джерелом зображення є **спеціалізована плата**, то для ознайомлення з її роботою зверніться до глави з назвою методики («Термографія» і т.д.).

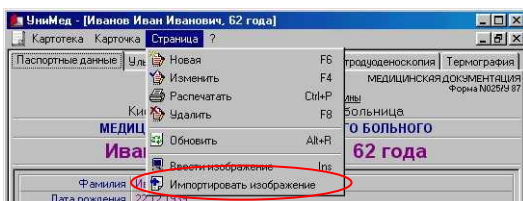
Якщо в програмі встановлено **більше одного** джерела зображень, то буде запущений менеджер джерел зображень, робота з яким описана в статті «Менеджер джерел зображень».

Для вибору джерела зображень виділіть відповідний рядок за допомогою подвійного “кліка” миші або клавіш зі стрілками й клавішею **[Enter]**.

Для скасування режиму й закриття вікна менеджера скористайтесь пунктом меню «Операції/Закрити» або клавішею **[Esc]**.

Імпорт зображення в картку

Режим імпорту зображень призначений для внесення в картку пацієнтів зображень у графічних форматах BMP, JPEG, GIF, TIFF, і може бути використаний уведення до архіву сканованих зображень або ж зображень від програм для діагностичних апаратів інших виробників.

Для виклику режиму з вікна картки пацієнта використайте пункт головного меню програми «Сторінка/Імпортувати зображення».

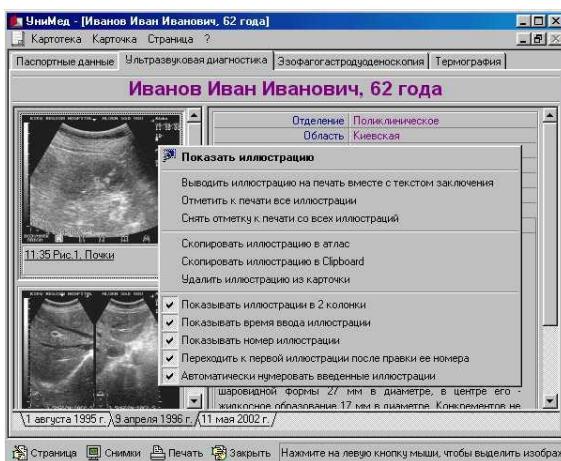
Вікно діалогу вибору зображень складається з панелі для вибору каталогу, імені файлу й панелі переглядача. Якщо встановити маркер на файл із зображенням, то переглядач спробує відобразити ілюстрацію і її розмір.

Для внесення зображення в поточну сторінку картки виберіть графічний файл і натисніть на кнопку «Відкрити».

Для скасування цього режиму й закриття вікна натисніть на кнопку «Відміна» або клавішу **[Esc]**.

Функції панелі зображень

Панель зображень вікна картки призначена для відображення зображень, внесених у картку й операцій з ними. Кожна сторінка картки, за винятком титульної, може мати власні зображення. Програма «УніМед» не обмежує кількість внесених зображень, як на сторінку картки, так і на картку в цілому. Загальна кількість зображень у картотеці обмежено тільки розмірами жорсткого диска комп'ютера.

Функції панелі зображень перераховані в випадаючому меню, яке можна відкрити, помістивши курсор миші на одне з зображень і натиснувши на праву кнопку.

Це перегляд збільшеного зображення спеціальними оброблювачами, вид яких залежить від джерела зображення, від якого отримане зображення.

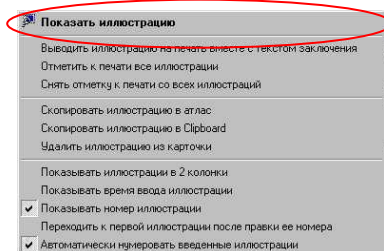
Це відбір зображень до друку разом із текстовим змістом відповідної сторінки.

Це копіювання зображення в Clipboard Windows для використання в інших програмах (наприклад, MS Office, PaintBrush, PhotoShop і т.д.), копіювання зображення в один з атласів і видалення зображень з картки.

Це ряд опцій, що встановлюють розміщення зображень на сторінці і відображення підписів до них.

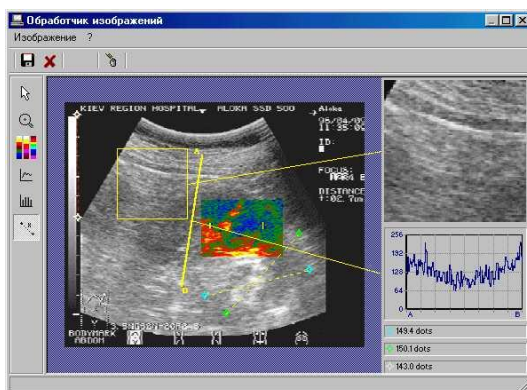
Перегляд ілюстрацій

Режим перегляду зображень призначений для детального перегляду й обробки зображень, внесених у картку пацієнта.

Для виклику цього режиму двічі клацніть лівою кнопкою миші на обраному зображенні або скористайтеся пунктом випадаючого меню, панелі зображень «Показати зображення».

Вікно, що відкрилося, буде залежати від джерела цього зображення й відповідного до нього оброблювача (якщо він установлений при інсталяції програми).

Розглянемо у цій статті оброблювач, що ставиться автоматично. Щоб більш докладно ознайомитися з роботою інших видів оброблювачів зверніться до глав з назвою методик («Термографія» і т.д.).

Вікно оброблювача зображень, що встановлено автоматично надає наступні можливості: переглядати ділянки зображення за допомогою лупи, виконувати кольороподіл чорно-білих ділянок зображень, будувати яскравісні профілі й гістограми, а також виконувати виміри.

Для перегляду ділянок зображення за допомогою режиму **лупи**

натисніть на кнопку панелі інструментів, розміщеної в лівій частині вікна. Потім виберіть ділянку зацікавлення і натисніть ліву кнопку миші в його центрі. У результаті ділянка буде обведена рамкою й на функціональній панелі, розміщеної праворуч, з'явиться збільшене зображення виділеної ділянки. Змінити масштаб збільшення можна за допомогою клавіш “+” й “-”. Програма дозволяє збільшувати кілька ділянок, для цього повторіть вищеописану операцію. Видалити непотрібні збільшення можна за допомогою клавіші [Del].

Для виконання **кольороподілу** ділянки зображення натисніть

кнопку панелі інструментів, розміщеної в лівій частині вікна. Потім виберіть ділянку зацікавлення і натисніть ліву кнопку миші в одному з його кутів й, **не відпускаючи** її, простягніть до іншого його кута. Після того як кнопка миші буде відпущена, програма виконає кольороподіл виділеної ділянки. Змінити гаму кольороподілу можна за допомогою клавіш “+” й “-”. Програма дозволяє виконувати кольороподіл для декількох ділянок. Для цього просто повторіть вищеописану операцію. Видалити непотрібні ділянки можна за допомогою клавіші [Del].

Для побудови графіка **яскравісного профілю** зображення

натисніть кнопку панелі інструментів, розміщеної в лівій частині вікна. Потім виберіть ділянку, що цікавить, і натисніть ліву кнопку миші в одному з його кутів й, **не відпускаючи** її, простягніть до іншого його кута. Після того як кнопка миші буде відпущена, програма побудує графік яскравісного профілю виділеної ділянки. Видалити непотрібні графіки можна за допомогою клавіші [Del].

Для побудови графіка **яскравісної гістограми** ділянки зобра-

ження натисніть кнопку панелі інструментів, розміщеної в лівій частині вікна. Потім виберіть ділянку, що цікавить, і натисніть ліву кнопку миші в одному з його кутів й, **не відпускаючи** її, простягніть до іншого його кута. Після того як кнопка миші буде відпущена, програма

побудує графік яскравісної гістограми виділеної ділянки. Змінити крок стовпчиків графіка можна за допомогою клавіш “+” й “-“. Видалити непотрібні графіки можна за допомогою клавіші **[Del]**.

Для виміру довжини ділянки натисніть кнопку на панелі інструментів, розміщеної в лівій частині вікна. Потім виберіть початкову крапку для вимірів, натисніть ліву кнопку миші й, **не відпускаючи її**, простягніть до кінцевої крапки. Довжина відрізка буде вимірятися в крапках зображення. Для перекладу її в метричні одиниці виміряйте відстань між елементами шкали (якщо така є) і поділіть на отриману величину.

Щоб зберегти параметри обробки натисніть «гарячу» клавішу **[F2]** або на кнопку панелі інструментів із зображенням дискети.

Закрити вікно перегляду зображення можна, натиснувши клавішу **[Esc]**, або пункт меню «Зображення/Вихід».

Виправлення підписів до ілюстрацій

Для того щоб увести або змінити текст підпису до зображення, який програма розташовує під кожним зображенням двічі клацніть лівою кнопкою миші на відповідному полі під зображенням.

Вікно «Уведення підписів до зображення» містить текст бланка, пов'язаного з обраним зображенням при уведенні від джерела зображень.

Атлас	Органы мочевыделительной системы
Орган	Почки
Нозология	
Уточнение	
Номер в серии	1
Больница	Киевская областная клиническая больница
УЗ аппарат	Aloka SSD-500
Врач	Матвейчук В.П.

Робота з редактором сторінки нічим не відрізняється від аналогічної в картці пацієнта. Детальний опис роботи з ним можна подивитися в статті «Редагування сторінки картки».

Текст поля «Орган» показується в першому рядку підпису під зображенням.

Об'єднаний текст полів «Нозологія» й «Уточнення» показується в другому рядку «підпису під зображенням».

Поле «Номер у серії» використовується для нумерації й упорядкування зображень. Поки це поле не заповнене або містить нульове значення, зображення упорядковуються за часом уведення. Якщо це поле заповнене, тоді упорядкування виконується по номеру зображення. У такий спосіб можна довільно переставляти зображення на сторінці.

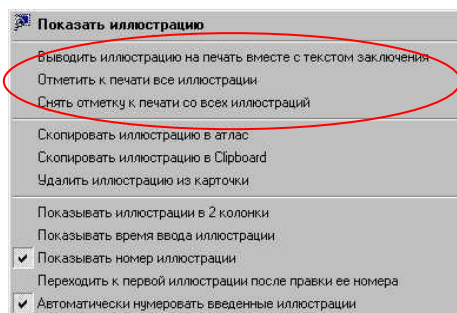
Для **збереження** уведених даних використайте пункт меню «Операції/Зберегти» або «гарячу» клавішу **[F2]**.

Для скасування зроблених змін і закриття вікна використайте пункт меню «Операції/Відміна» або клавішу **[Esc]**.

Відбір ілюстрацій до друку

Програма дозволяє вибрати, які саме зображення друкувати разом з текстом висновку (і чи друкувати їх взагалі).

Для відбору зображень до друку скористайтеся пунктами випадаючого меню, панелі зображень «Виводити зображення на друку разом з текстом висновку», «Відзначити до друку всі зображення», «Зняти відмітку до друку із всіх зображень», а також гарячою клавішею «пробіл» і клавішами зі стрілками для вибору.

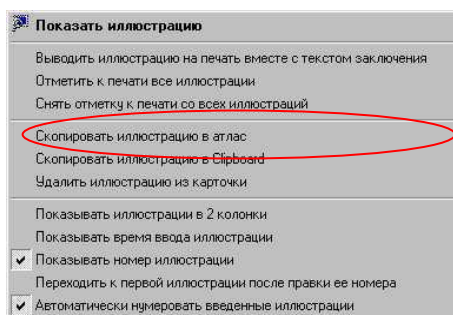

Більш докладно про відбір зображень до друку можна подивитися в статті «Друк сторінки картки».

Копіювання ілюстрацій в атлас

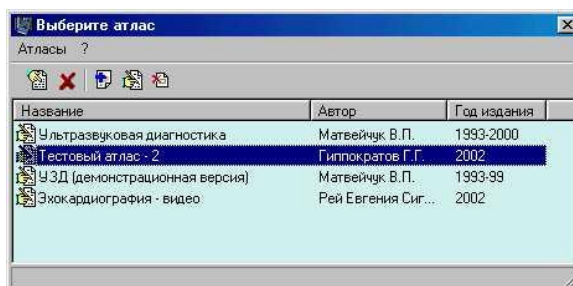
Програма «УніМед» надає можливість створювати власні комп'ютерні атласи різних діагностичних зображень.

Операції по створенню власного атласу і його структур докладно описані в главі «Функції атласу». Тут варто лише нагадати, що сам атлас і сторінка, на якій потрібно розташувати зображення повинні бути створені перед тим, як починати копіювання.

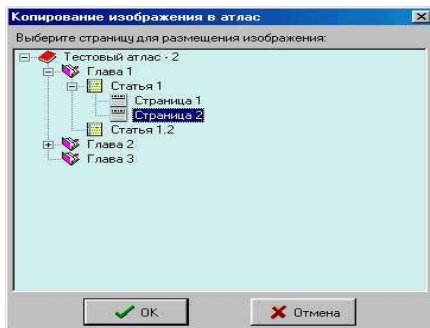
Для виконання копіювання виберіть пункт випадаючого меню панелі зображень «Скопіювати зображення в атлас».

Програма відкриє вікно менеджера атласів і запропонує вибрати один з них.

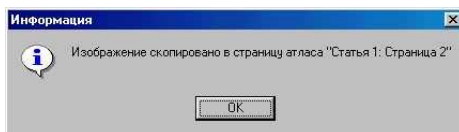

Для вибору атласу виділіть потрібний рядок з його назвою за допомогою клавіш зі стрілками й натисніть клавішу **[Enter]**. Той же результат можна одержати, якщо двічі клацнути лівою кнопкою миші на потрібному рядку.

Для скасування дії й закриття вікна менеджера скористайтеся пунктом меню «Атласи/Закрити» або клавішею **[Esc]**.

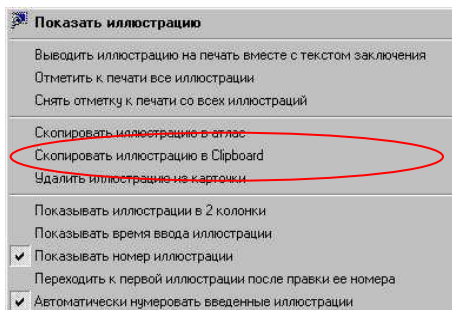
Після вибору атласу програма запропонує вибрати сторінку в атласі. Для підтвердження вибору натисніть кнопку «ОК», для відмови - «Відміна».

У випадку позитивної відповіді програма скопіює зображення на обрану сторінку атласу й видасть про це повідомлення.

Копіювання ілюстрацій в Clipboard

Найчастіше для наукових статей, звітів й інших видів діяльності виникає необхідність використати зображення з бази дані системи «УніМед». Для цього досить відкрити відповідну картку, виділити потрібне зображення й вибрати з випадаючого меню пункт «Копіювати зображення в Clipboard».

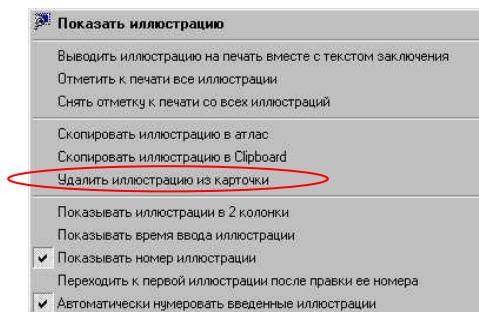

Потім відкрити або перейти до програми, у яку необхідно вставити зображення й скористатися пунктом меню «Виправлення/Вставити». На малюнку - вставка зображення в стандартну програму Paint.

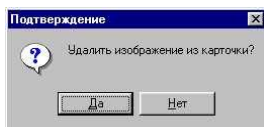

Видалення зображення з картки

Функція видалення зображень використовується для очищення карток від непотрібних зображень і звільнення місця на жорсткому диску.

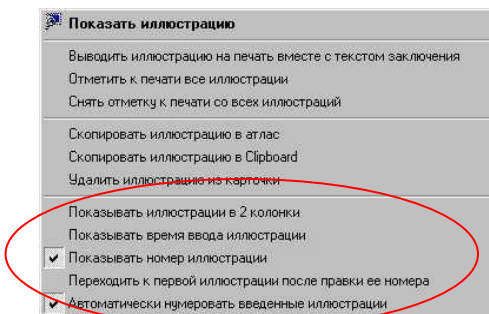

Для виконання видалення виберіть відповідне зображення й скористайтесь пунктом випадаючого меню «Видалити зображення з картки». Також можна виділити зображення за допомогою клавіш зі стрілками й натиснути клавішу [Del].

Після позитивної відповіді на підтверджуючий запит програма видалить зображення остаточно (без можливості його відновлення).

Опції показу ілюстрацій

Панель зображень надає набір опцій для налаштування відображення.

Всі опції включаються при їхньому виборі в випадяючому меню панелі зображень і відключаються при повторному виборі.

Показ ілюстрацій в два стовпчики, дуже корисний при більших кількостях ілюстрацій на сторінці й режимах роботи монітора 1024x768 або вище. У такому випадку відображається відразу 6 ілюстрацій, а не 2 як в один стовпчик. Крім цього при включеній опції програма автоматично визначає необхідність такого розміщення.

Показ часу введення зображення буває корисний при різних діагностичних процедурах. Якщо ж у ньому немає необхідності, його можна відключити, щоб не займати місце в панелі підписів до зображення.

Показ номера корисний при необхідності переупорядкування зображень. Програма не відображає нульові номери.

Опція переходу до першої ілюстрації після виправлення номера також корисна при переупорядкуванні зображень, тому що заощаджує час і зусилля.

Включення опції автоматичної нумерації уведених зображень приводить до того, що програма при введенні зображень автоматично привласнює їм порядкові номери.

Уведення зображень від джерела відеосигналу

Для введення зображень від джерела відеосигналу, насамперед, необхідно придбати й установити в комп'ютер плату відеобластера й інсталювати відповідні їй драйвера, що поставляють разом з нею, дотримуючись інструкцій постачальника-виробника.

Потім необхідно зареєструвати джерело відеосигналу за допомогою майстра реєстрації джерел відеосигналу (див. статтю «Реєстрація джерела зображень»).

Потім відкрити картку й занести в неї підшиту сторінку із сьогоднішнім числом (див. статтю «Як відкрити картку»).

Потім використати функцію введення зображень і вибрати зі списку відповідне джерело й запустити вікно «Уведення відео» (див. статтю «Уведення зображень від джерела зображень»).

При необхідності настроїти параметри відеобластера кнопками «Джерело» й «Формат» (див. статтю «Настроювання відеобластера»).

Потім увести зображення за допомогою клавіші **[Ins]** або кнопки «Уведення» (див. статтю «Функції вікна введення відео»).

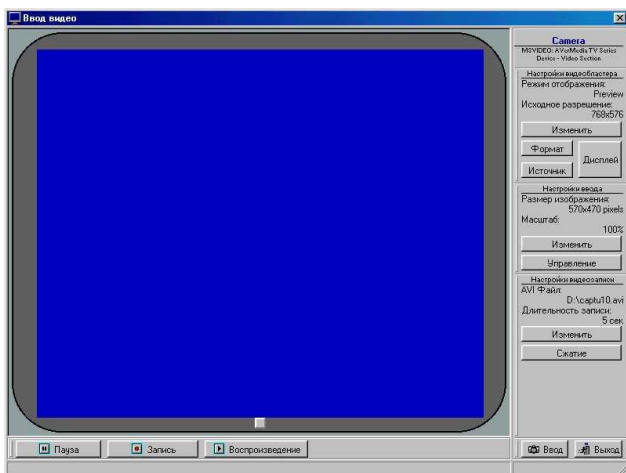
Потім зберегти уведене зображення на відкритій підшиватій сторінці картки за допомогою «гарячої» клавіші **[F2]** або кнопки «Зберегти».

Функції вікна уведення відео

Вікно «Уведення відео» призначено для запису статичних зображень (кадрів), і відеопослідовностей (фільмів), сформованих джерелом відеосигналу.

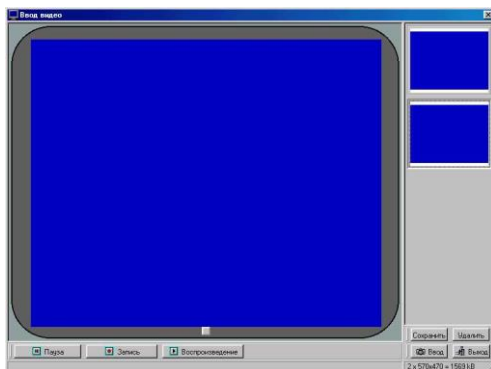
Щоб відкрити це вікно, відкрийте картку пацієнта, вставте сторінку із сьогоднішнім числом і натисніть кнопку «Знімки».

У відкритому вікні повинне відразу з'явитися трансьоване зображення відеосигналу. Якщо цього не відбулося, зверніться до статті «Настроювання відеобластера».

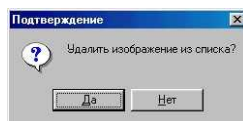

Якщо у вікні з'явилося трансьоване зображення, то воно готово до запису кадрів. Для **запису кадру** скористайтесь кнопкою «Увести» або клавішею **[Ins]**. Записані кадри будуть виводитися на панель відібраних кадрів, розташовану в правій частині вікна.

«**Заморозити**» трансляцію відеосигналу можна за допомогою кнопки «Пауза» або клавіші **[Пробіл]**. Для поновлення трансляції виконайте наведену операцію повторно.

Видалити уведений кадр можна, вибравши його на панелі кадрів за допомогою миші й натиснувши кнопку «Видалити» або клавішу [Del].

Залежно від установленної опції «Запит при видаленні зображення» (кнопка «Змінити» у секції «Настройки введення») програма може запросити підтвердження цієї дії.

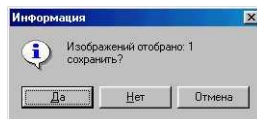
Модуль також дозволяє записувати й відтворювати фільми.

Для **запису фільму** натисніть кнопку «Запис». Більш докладно запис фільму й налаштування записи освітлені в статті «Запис фільмів».

Для відтворення фільму натисніть на кнопку «Відтворення». Більш докладно це викладено в статті «Відтворення фільмів».

Для **збереження** відібраних кадрів на сторінці картки пацієнта натисніть кнопку «Зберегти» або «гарячу» клавішу [F2].

Для **завершення** роботи режиму без збереження натисніть кнопку «Вихід» або клавішу [Esc].

Якщо на панелі кадрів є відібрані зображення, програма запросить підтвердження на збереження або відмову від нього.

Запис фільмів

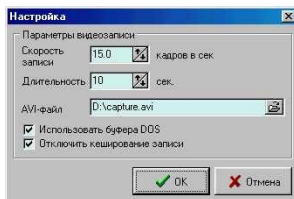
Модуль роботи з відеосигналом дозволяє записувати фільми у форматі AVI.

Для запису фільму відкрийте вікно «Уведення відео». Для цього відкрийте картку пацієнта, вставте сторінку із сьогоднішнім числом і натисніть кнопку «Знімки».

У відкритому вікні повинне відразу з'явитися трансльоване зображення відеосигналу. Якщо цього не відбулося, зверніться до статті «Настройки відеобластера».

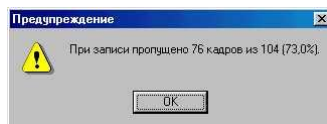
Якщо трансляція відбулася відразу при відкритті вікна, значить модуль готовий до запису фільму. Для початку запису натисніть кнопку «Запис». Модуль буде робити відеозапис протягом часу, зазначеного в налаштуваннях відеозапису. По закінченні запису модуль автоматично продовжить трансляцію.

Перед записом рекомендується перевірити налаштування запису. Для цього в секції «Налаштування відеозапису» натисніть кнопку «Змінити».

Параметр «Швидкість запису» установлює, з якою частотою буде виконуватися відеозапис. Чим більша встановлюється частота, тим більше дискового простору буде використовуватися для відеозапису.

Якщо по закінченні запису з'явилася попередження про пропущені кадри, необхідно зменшити швидкість відеозапису або придбати потужніший комп'ютер (або відеобластер).

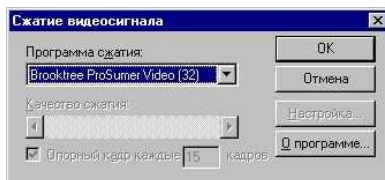
Параметр «Тривалість» установлює час автоматичного припинення відеозапису.

Параметр «AVI-файл» установлює ім'я файлу, у який буде проводитися відеозапис.

Відмітка опції «Використовувати буфери DOS» приводить до використання додаткових буферів уведення.

Відмітка опції «Відключити кешування запису» приводить до відключення режиму відкладеного запису на диск під час відеозапису. Це дає можливість плавного запису, без «ривків», які виникають під час скидання інформації з буферів на диск.

Кнопкою «Стиснення» можна встановити методику й параметри стискування відеосигналу. Цей діалог вбудований в Windows і може відрізнятися залежно від версії й локалізації Windows.

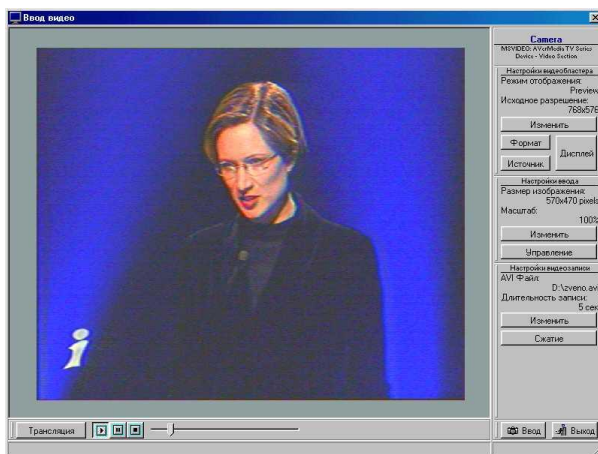
Якщо відеозапис має незадовільну якість, то в першу чергу рекомендується встановити вид стискування «Повні кадри» (Без стискування).

Відтворення фільмів

Модуль роботи з відеосигналом дозволяє відтворювати відеофільми у форматі AVI.

Для відтворення раніше записаного фільму відкрийте вікно «Уведення відео». Для цього відкрийте картку пацієнта, вставте підшити сторінку із сьогоднішнім числом і натисніть кнопку «Знімки».

Якщо існує файл із відеозаписом, то активується кнопка «Відтворення». При натисканні її включається режим відтворення зробленого раніше запису. При цьому з'являється лічильник кадрів і показчик положення у фільмі. Кнопкою «Пауза» можна призупинити відтворення й відібрати кожний з кадрів кнопкою «Увести». Ручний відбір кадру можна зробити за допомогою показчика положення кадру у фільмі.

Установити інший файл для відтворення можна за допомогою кнопки «Змінити» у секції «Настроювання відеозапису».

Повернутися в режим трансляції можна за допомогою кнопки «Трансляція».

Уведення зображень на панель кадрів виконується також як й у випадку трансльованого зображення, кнопкою «Увести».

Вибір й установка відеобластера

Для уведення в комп'ютер відеосигналу використовуються інтерфейсні плати за назвою «відеобластери».

Рекомендовані відеобластери:

- 1) недорогий відеобластер, з достатньою для медичного використання якістю зображення EZ Capture тайванського виробника «AVER MEDIA INC», інтернет-сайт: www.aver.com
- 2) відеобластер для якісного уведення відеопослідовностей з убудованим MPEG-стиском (в ехокардіографії, ендоскопії й т.д.) «Pinnacle studio DV/AV», інтернет-сайт: www.pinnaclesys.com
- 3) зовнішній відеобластер для ноутбука «Pinnacle MovieBox» з убудованим стиском, інтернет-сайт: www.pinnaclesys.com

Aver EZ Capture

Pinnacle DC-10

Ряд виробників відеокарт пропонують відеобластери, убудовані у відеокарту. Однак досвід використання показав, що, як правило, таким відеобластерам властиво низька якість зображення. Втім, світ не стоїть на місці, і цілком можлива поява більш якісних реалізацій. У випадку використання такої карти переконайтеся, що додаткові драйвера відеовходу карти встановлені. Звичайно вони встановлюються окремо, уже після установки драйверів самої відеокарти.

Якщо ви придбали який-небудь інший відеобластер, розроблювачі будуть вдячні за будь-яку інформацію й відгуки про якість його ро-

боти, яку можна вислати електронною поштою за адресою adm@mc.carrier.kiev.ua.

Установка плати виконується в наступному порядку:

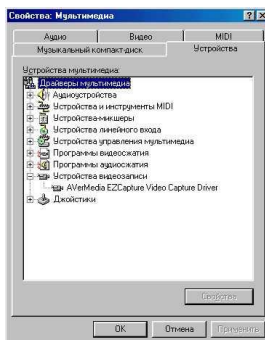
Відключіть живлення комп'ютера і джерела відеосигналу й установіть плату у вільний PCI слот комп'ютера. Підключіть коаксіальний або S-VHS кабель, що поставляється в комплекті із програмою «Уні-мед», у гніздо відеовходу.

Зверніть увагу, що всі маніпуляції з кабелями повинні виконуватися з **виключеним комп'ютером і джерелом відеосигналу**. Для плати TV/AV виробник рекомендує навіть **вийняти всі шнури з розеток**.

Обидві рекомендовані плати відеобластерів мають S-VHS вхід. Якщо джерело відеосигналу має S-VHS вихід, то рекомендується для поліпшення якості зображення використовувати саме його.

Якщо плата відеобластера вже встановлена в комп'ютер і для неї встановлені всі драйвера під Windows, то в списку джерел зображень з'явиться відповідна назва драйвера, а в стовпчику «Драйвер» буде зазначений його вид «MCI driver». Якщо даний рядок не з'явився, тоді зверніться до постачальника програми «Унімед».

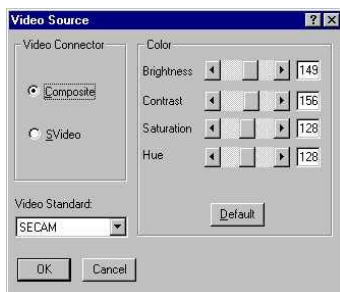
Перевірити наявність встановленого драйвера відеобластера можна з «Панелі управління» Windows, розділ «Мультимедіа», вкладка «Пристрої», секція «Пристрої відеозапису».

Настройки відеобластера

Щоб приступитися до налаштування відеобластера відкрийте вікно «Уведення відео», для чого відкрийте картку пацієнта, створіть нову підшиту сторінку із сьогоднішнім числом і натисніть кнопку «Знімки».

Налаштування відеобластера починається з установки параметрів джерела відеосигналу. Для цього натисніть кнопку «Джерело».

Aver EZ Capture

Pinnacle DC-10

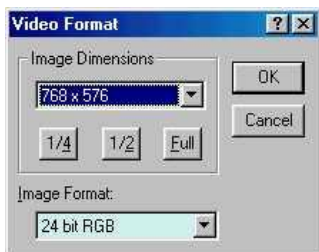
Діалог, що з'явиться на екрані, може відрізнитися від наведеного на малюнку, тому що це частина драйвера відеобластера й поставляється його розробниками. У цьому діалозі потрібно вибрати конектор, тобто гніздо, у яке включений відеокабель і відеостандарт зі наведеного списку. При правильності установок на екрані під діалоговою формою з'явиться зображення відеосигналу.

Якщо зображення відеосигналу з'явилося, тоді можна встановити оптимальні яскравість і контрастність, а також колірні налаштування.

Якщо зображення не з'явилося, варто перевірити якість з'єднання відеокабелю.

Якщо зображення є, але має неадекватні кольори, значить потрібно вибрати інший відеостандарт із наведеного списку.

Наступний елемент налаштування - це формат захоплюваного відеобластером зображення. Для налаштування цього елемента натисніть кнопку «Формат».

Aver EZ Capture

Pinnacle DC-10

Цей діалог також є частиною драйвера відеобластера й може відрізнитися від наведеного на малюнку.

Для установки високої чіткості зображення виберіть максимальне розрідження у списку «Image Dimensions» або натисніть кнопку «Full» якщо така буде.

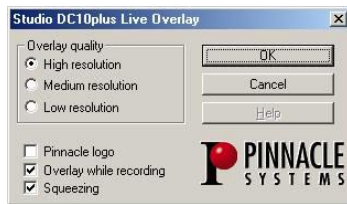
У секції «Image Format» рекомендується встановити 24 bit RGB або 15/16 bit RGB. Не рекомендується встановлювати кодування YUV.

Після виконання цих установок зображення на екрані повинне стати максимально чітким, наскільки здатний даний відеобластер.

Кнопка «Дисплей» призначена для налаштувань зображення відеобластера в режимі Overlay.

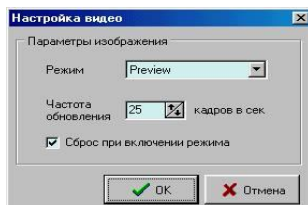
Aver EZ Capture

Pinnacle DC-10

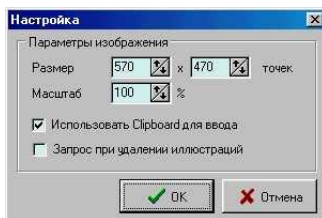
Цей діалог також є частиною драйвера відеобластера й може відрізнитися від наведених на малюнках.

Важливою особливістю відеобластера DC-10 є можливість показу зображення в режимі Overlay під час відеозапису. Для включення цієї функції відзначте пункт «Overlay while recording».

Кнопка «Змінити» у секції «Настройки відеобластера» викликає діалог установки параметрів відеовідображення. Режим «Preview» може бути показаний на більшості відеокарт, але відображається істотно повільніше, ніж режим «Overlay», що використовує апаратні прискорювачі відеокарти. Однак цей режим нормально працює далеко не на всіх відеокартах і перевірити це можна тільки шляхом перевірки досвідом. Параметр «Частота відновлення» ставиться тільки до режиму «Preview» і може бути зменшений для малопотужних комп'ютерів, щоб прискорити його реакцію на події від клавіатури й миші. Параметр «Скидання при включенні режиму» потрібно відзначити для відеобластерів типу miroVideo TV/AV для якісної роботи в режимі «Overlay».

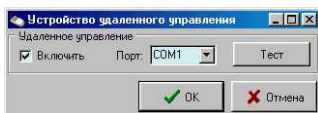
Секція «Настроювання уведення» установлює параметри для захоплення статичних знімків. Кнопка «Змінити» запускає діалог у якому можна встановити розміри зображення, що вводиться, масштаб відображення й інші опції. Розміри зображення можуть збігатися із вхідними, які встановлені для відеобластера, у цьому випадку в зображення буде внесено мінімум перекручувань, або бути меншими для економії місця на жорсткому диску, яке необхідне для зберігання зображень.

Опція «Використовувати Clipboard для введення» змушує драйвер відеобластера самостійно закодувати зображення й помістити його в Clipboard. Якщо зняти цю опцію, то програма буде вводити зображення, копіюючи частину екрана.

Відмітка опції «Запит при видаленні зображення» приводить до того, що при видаленні відібраних зображень програма буде запитувати підтвердження. Це може бути корисно для захисту від випадкових видалень.

Кнопка «Управління» призначена для налаштування пристрою віддаленого контролю введенням, опціонально поставляється разом з «Унімед». Це пристрій корисний при необхідності з відстані (до 5 метрів) управляти введенням зображень і фільмів.

Для роботи із цим пристроєм приєднайте його до одного з вільних COM-портів. Відзначте пункт «Включити», укажіть номер COM-порту й натисніть кнопку «Тест».

Якщо пристрій справний, приєднане й вірно зазначено номер COM-порту, діалог «Пристрій віддаленого керування» буде розширений і відобразить нові елементи управління для повного тестування пристрою.

Кнопки в розділі «Sound» призначені для тестування функціонування убудованого динаміка пристрою.

Кнопки розділів «LED 1» й «LED 2» ON й OFF призначені для тестування вмикання й вимикання світлодіодів пристрою.

Щоб протестувати роботу кнопок пристрою, натисніть по черзі або одночасно на них. Стан кнопок Left й Right діалогу повинне відповідати стану кнопок пристрою.

Пристрій випускається у двох варіантах - для керування ногою (без світлодіодів) і ручного керування (у корпусі миші).

Ліва кнопка пристрою призначена для запам'ятовування кадрів або початку відеозапису, права кнопка перемикає режими:

режим з вимкненим червоним світлодіодом відповідає режиму запам'ятовування кадрів;

режим із включеним червоним світлодіодом відповідає режиму відеозапису.

Включення пристрою в роботу індичується зображенням мишки в лівому верхньому куті, і працює тільки в режимі «Уведення відео».

Найпоширеніші збої при роботі з відеобластером

Більшість сучасних недорогих відеобластерів використовують підсистему DirectDraw для швидкого відображення відеосигналу. Якщо на комп'ютері встановлена рання версія Direct або програма завершувалася аварійно, то можливо поява перед початком трансляції зображення такого вікна.

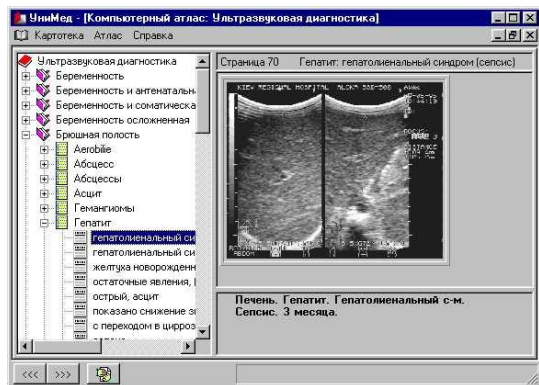
Якщо воно з'являється при кожному запуску програми, установіть Direct версії 5.0 або вище. Якщо це не допомогло, то спробуйте замінити відеокарту комп'ютера на більш сучасну, утримуючу необхідні для установки Direct елементи.

Якщо з'являється постійно повідомлення "Driver not connected", це означає, що хоча драйвер відеобластера був установлений правильно, але зараз відеобластер або відсутній у комп'ютері, або несправний. Іншою причиною цього повідомлення може бути використання ранньої версії Windows 95 4.00.950 без ряду убудованих функцій DirectDraw. Усунути цю проблему може тільки оновлення версії Windows до 4.00.950B (її інша назва OSR2) або до Windows 98 і вище.

Відсутність трансльованого зображення може вказувати на несправність відеокабелю. Крім того, були зареєстровані випадки, коли вхід відеобластера згорів через приєднання або від'єднання відеокабелю *при включеному живленні комп'ютера*.

Функції атласу

Атлас являє собою впорядкований набір сторінок, що містять зображення, пояснювальні й супровідні тексти до них.

Послідовний перегляд статей здійснюється клавішами [⇒] для переходу до наступної статті й [⇐] для повернення до попередньої статті. Подвійний “клік” миші на зображенні відображає його вікні обробника відповідних зображень.

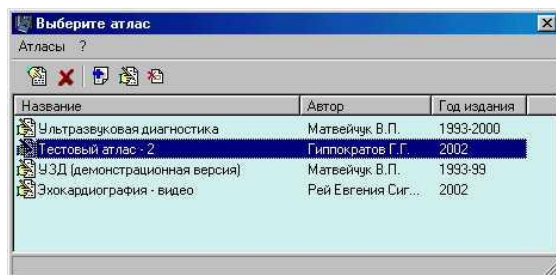
Програма дозволяє створювати атласи із власних матеріалів, зібраних за допомогою картотеки «Унімед».

Якщо вибрати пункт «стаття», то програма покаже всі зображення на сторінках цієї статті. Подвійним “кліком” миші на зображенні можна вибрати сторінку із цим зображенням. Якщо натиснути клавішу [Esc], можна повернутися в режим перегляду зображень статті.

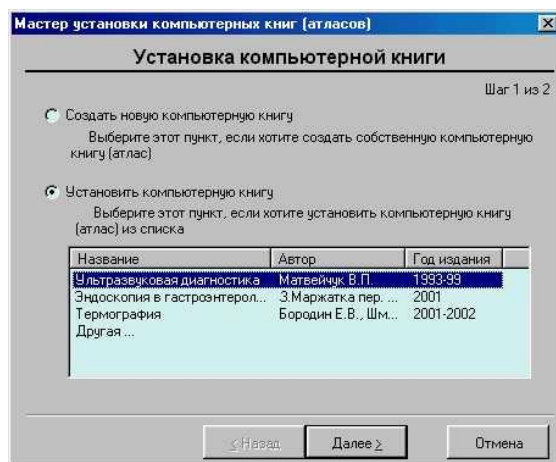
Реєстрація атласу

Щоб зареєструвати або створити новий власний атлас відкрийте вікно вибору атласу (див. статтю «Атласи»).

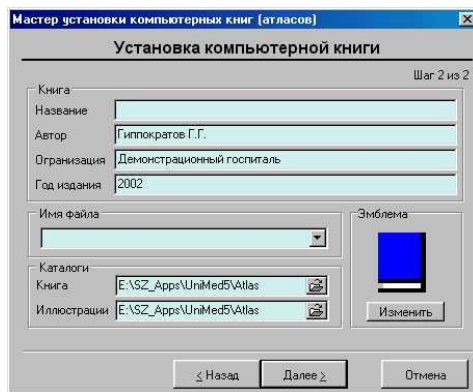
У вікні вибору атласу скористайтесь командою меню «Атласи/Новий атлас» або клавішею **[Ins]** для запуску майстра установки атласів, за допомогою якого й виконується реєстрація або створення власного атласу.

На першому кроці майстра потрібно вибрати, чи створювати власний атлас або встановити один з тих, що поставляють із програмою «Унімед».

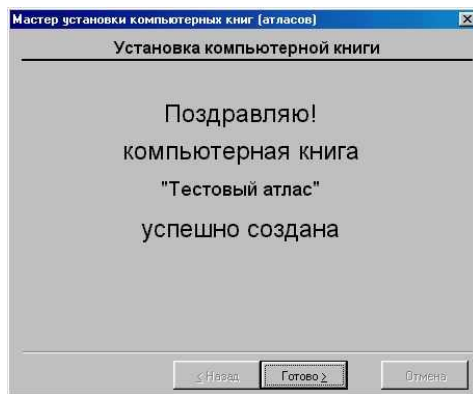

На другому кроці потрібно заповнити параметри книги (для нового атласу) або вказати цільовий каталог для вже існуючого. Для існуючо-

чих атласів всі елементи заповнюються автоматично й вимагають змін тільки у випадку проблем з вільним місцем на жорсткому диску.

Перехід до наступного кроку приводить або до копіювання книги з CD-ROMа або із зазначеного місця розташування у випадку реєстрації існуючого атласу, або створенню нового в зазначеному місці.

У випадку успішного завершення операції буде виведене вікно з відповідним повідомленням.

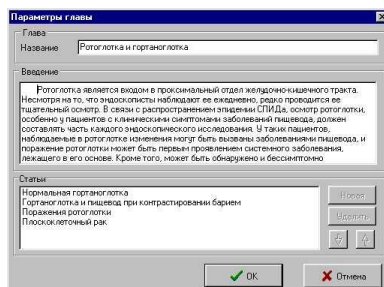
Для завершення роботи майстра скористайтеся кнопкою «Готово».

Зміна параметрів книги

Для зміни даних книги встановіть маркер на потрібну книгу й виберіть із випадального меню пункт «Змінити параметри книги». Параметрами книги є її назва, ім'я автора, назва організації й рік видання, ім'я файлу книги, каталог зображень і текст анотації (короткого опису змісту книги).

Створення нової глави атласу

Для створення нової глави атласу виберіть пункт зі значком книги й у випадальному меню виберіть пункт «Додати главу», у цьому випадку глава буде вставлена в книзі першою. Якщо потрібно вставити главу в певнім місці, то встановіть маркер на певну главу й виберіть у випадальному меню пункт «Нова глава».

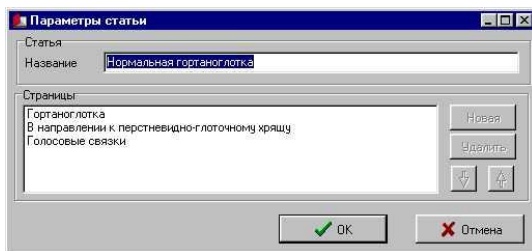

У цьому випадку нова глава буде вставлена відразу за обраним маркером елементом.

Зміна даних глави

Для зміни дані глави встановіть маркер на потрібну главу й виберіть у випадальному меню пункт «Змінити параметри глави». Параметрами глави є її назва й текст уведення. При цьому відображаються всі назви статей глави, якщо вони є.

Створення нової статті атласу

Для створення нової статті відзначте маркером главу, у яку потрібно помістити статтю й у випадальному меню виберіть пункт «Додати статтю».

Якщо ж статтю потрібно розмістити в певній місці, установіть маркер на певну статтю й у випадяючому меню виберіть пункт «Нова стаття». Тоді нова стаття буде вставлена за обраним маркером елементом.

Зміна даних статті

Для зміни дані статті розташуйте маркер на потрібній статті й виберіть із випадяючого меню пункт «Змінити статтю». Даними статті є її назва. При цьому відображаються всі назви сторінок статті, якщо вони є.

Створення нової сторінки атласу

Для створення нової сторінки встановіть маркер на статтю, у яку потрібно помістити сторінку й у випадяючому меню виберіть пункт «Додати сторінку». Якщо ж сторінку потрібно розмістити в певній місці, установіть маркер на потрібну сторінку й у випадяючому меню виберіть пункт «Нова сторінка», тоді нова сторінка буде вставлена відразу за обраною маркером.

Зміна даних сторінки атласу

Для зміни дані сторінки атласу встановіть маркер на потрібну сторінку й виберіть у випадяючому меню пункт «Змінити сторінку». Даними сторінки є її назва й текст. При цьому відображаються всі зображення сторінки і їхні підписи, якщо вони є.

Додавання зображення з файлу

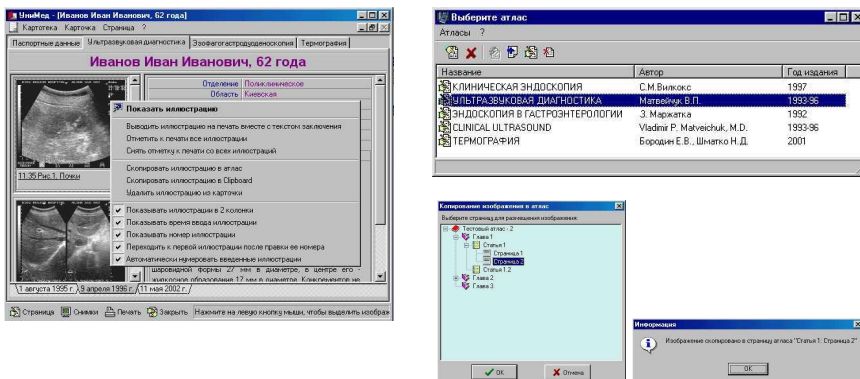
Щоб додати зображення з файлу на сторінку атласу відзначте маркером потрібну сторінку й у випадяючому меню виберіть пункт «Додати зображення».

У вікні вибору файлу вкажіть файл у форматі *.BMP й зображення буде вставлено у виділену сторінку.

Вставка зображення в атлас із картотеки

Щоб помістити зображення в атлас відкрийте відповідну картку й, установивши курсор миші на зображення, натисніть праву кнопку миші. У випадаючому меню виберіть пункт «Скопіювати зображення в атлас». У вікні «Копіювання зображення в атлас» виберіть сторінку атласу, у яку бажаєте занести зображення.

Примітка: в цьому вікні неможливо створити сторінку атласу, її необхідно створити заздалегідь у вікні атласу (див. вище).

Видалення елементів атласу

Для видалення елементів атласу (книги, глави, статті або сторінки) установіть маркер на відповідний елемент і виберіть у випадаючому меню пункт «Видалити книгу/главу/статтю/сторінку» і ствердно відповістіть на запитання про підтвердження видалення.

При видаленні програма завжди запитує додатково, не чи потрібно видалити файли з зображеннями, тому що найчастіше зображення видалити не потрібно.

Функції вікна попереднього запису

Режим попереднього запису пацієнтів призначений для автоматизації попереднього запису, а також полегшення обліку попередньо записаних пацієнтів і контролю відвідування.

Для виклику вікна попереднього запису з основного вікна програми використайте «гарячу» клавішу **[F12]** або пункт меню «Картотека/Попередній запис».

Налаштування попереднього запису

Для налаштування попереднього запису відкрийте вікно попереднього запису й виберіть пункт меню «Налаштування/Параметри». У вікні, що відкрилося, укажіть час початку запису, інтервал запису у хвилинах, час закінчення запису й необхідність контролю наявності дати народження.

У випадку відключення контролю наявності дати народження програма буде дозволяти записувати пацієнтів без вказівки їхньої дати народження, яку можна буде внести пізніше.

Виберіть вкладку «Оператори» для внесення списку операторів, які виконують попередній запис.

Кнопка «+» вносить новий рядок з оператором, «-» - видаляє обраний рядок, кнопка з «галочкою» зберігає зроблені зміни.

Примітка: для роботи потрібно внести хоча б одного оператора.

Виберіть вкладку «Обстеження» для внесення списку видів обстежень, на які впроваджується попередній запис.

Внесіть обстеження, указуючи їхній порядковий номер, повну й коротку назви.

Код	Полное название	Краткое название
1	Езофагогастродуоденоскопия	ЭГДС
2	Колоноскопия	КС
3	ЭГДС + Колоноскопия	ЭГДС + КС
4	Полиэктрония при эзофагогастродуоденоскопии	ПЭ ЭГДС
5	Полиэктрония при колоноскопии	ПЭ КС
6	ЭГДС в палате (вызов)	Вызов

ID	Кр. название	Полное название	Назначения	Стоимость
0	ЭГДС	ЭГДСкопия	ЭГДС	30.00р.
1	КС	Колоноскопия	КС	60.00р.
2	ЭГДС+КС	ЭГДС+КС	ЭГДС + КС	90.00р.
3	Вызов	ЭГДС в палате (вызов)	Вызов	0.00р.

Виберіть вкладку «Призначення» для створення списку призначень. Призначеннями в даній програмі називаються види окремих і комплекси обстежень.

Якщо буде потреба, для кожного комплексу вказується його вартість, щоб у наслідок розраховувати фінансові показники.

Завершивши введення налаштувань попереднього запису, натисніть кнопку «ОК».

Уведення даних попереднього запису

Після уведення налаштувань програма готова до початку попереднього запису. Виберіть вкладку «Карта ПЗ» і наберіть дані пацієнта.

Укажіть дату запису. За замовчуванням записується завтрашній день.

Розрізняють два види записів - на час і нагадування без вказівки часу. Нагадування відображаються на окремій сторінці й вимагають подальшого уточнення - або вказівки точного часу або видалення.

Розглянемо випадок із вказівкою точного часу, для цього відзначте поле «Час» і натисніть кнопку із трьома крапками [...]. Програма перейде до вкладки «Лист ПЗ» з розбивкою за часом згідно уведених раніше інтервалів попереднього запису. Виберіть один з них і натисніть клавішу **[Enter]**. Програма внесе зазначений час. Для збереження уведених даних натисніть кнопку «Записати».

По завершенню запису програма покаже картку попереднього запису зі списком відвідувань. Для уведення наступного пацієнта натисніть на кнопку «Очистити».

Робота з листом попереднього запису

Лист попереднього запису інформує лікаря про те, скільки записано пацієнтів, на який час і на які види досліджень.

Предварительная запись
Операции Настройки

Лист предварительной записи на: 04.09.2001

Время	Фамилия	Телефон	Назначение	Оператор	Отм.
09:30					
10:00	Петров П.П.		КС	Бородин Е.В.	☒
	Иванов Иван Иванович		ЭГДС	Бородин Е.В.	☐
10:30	Сидоров С.С.		ЭГДС	Бородин Е.В.	☐
11:00	Васечкин В.В.		ЭГДС	Бородин Е.В.	☐
11:30	Тихомиров В.А.		ЭГДС	Бородин Е.В.	☐
12:00					
12:30					
13:00					
13:30					
14:00					
14:30					
15:00					
15:30					
16:00					

Карта ПЗ / Лист ПЗ / Напоминания / Карточки /

Робота з листом ПЗ починається з вибору пацієнта за допомогою клавіш зі стрілками зі списку й клавіші **[Enter]** для виконання. Тоді програма відкриває картку попереднього запису пацієнта.

Предварительная запись
Операции Настройки

Карточка предварительной записи

Фамилия: Иванов Иван Иванович

Дата рождения: 00.00.1900 Возраст:

Телефон:

Заметки:

Посещения: [Добавить] [Изменить] [Удалить] [Обновить] [Очистить]

№	Дата	Время	Назначение	Оператор	Отм.
01	04.09.2001	10:00	ЭГДС	Бородин Е.В.	☒

Карта ПЗ / Лист ПЗ / Напоминания / Карточки /

Далі у пацієнта уточнюється повне ім'я й дата народження, тому що під час попереднього запису ці дані можуть бути скороченими або відсутні. Для внесення уточнених даних натисніть кнопку «Обновить». Потім відвідування пацієнта відзначається "галочкою". Якщо в картотеці не було його картки, то вона створюється автоматично. Для переходу до картки пацієнта використовується кнопка «У картотеку». По завершенню прийому, якщо пацієнтові необхідно повторне відвідування, вноситься запис про повторне відвідування або нагадування (без вказівки часу) за допомогою кнопки «Додати» у розділі «Відвідування». У цьому випадку картка попереднього запису містить уже два рядки про відвідування.

Повторные посещения

Пациенту назначено повторное посещение через:

☐ 1 день ☐ 8 дней ☐ 15 дней ☐ 22 дня
☐ 2 дня ☐ 9 дней ☐ 16 дней ☐ 23 дня
☐ 3 дня ☐ 10 дней ☐ 17 дней ☐ 24 дня
☐ 4 дня ☐ 11 дней ☐ 18 дней ☐ 25 дней
☐ 5 дней ☐ 12 дней ☐ 19 дней ☐ 26 дней
☐ 6 дней ☐ 13 дней ☐ 20 дней ☐ 27 дней
☒ 1 неделю ☐ 2 недели ☐ 3 недели ☐ 4 недели
☐ 1 месяц ☐ 2 месяца ☐ 3 месяца ☐ 4 месяца

Предыдущее посещение было: 04.09.2001

Предварительная запись

Операции: Настройки

Карточка предварительной записи

Фамилия: **Петров Петр Петрович**
 Дата рождения: **03.12.1942** Возраст: **58 лет**
 Телефон:
 Заметки:

No	Дата	Время	Назначение	Оператор	Отм.
01	04.09.2001	10:00	КС	Бородин Е.В.	☒
02	18.09.2001	напоминание	КС	Бородин Е.В.	☐

Карта ПЗ / Лист ПЗ / Напоминания / Карточки /

Робота з нагадуваннями

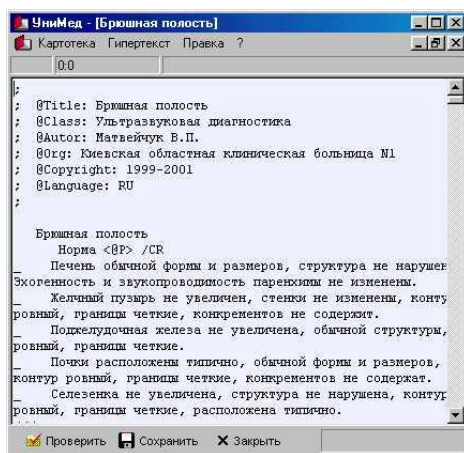
Нагадування призначені для контрольного зв'язку з пацієнтами з метою повідомлення їх про необхідність відвідування. Якщо пацієнт погоджується, йому призначається взаємно погоджений час за допомогою кнопки «Змінити». Якщо ж пацієнт відмовляється від повторного відвідування, запис-нагадування видаляється за допомогою кнопки «Видалити» або переноситься на більш пізню дату за допомогою кнопки «Змінити».

Для вибору режиму відображення списку нагадувань виберіть вкладку «Нагадування».

Функції редактора гіпертекстів

Редактор гіпертекстів призначений для введення й/або редагування засобів автоматизації введення, так званих гіпертекстів.

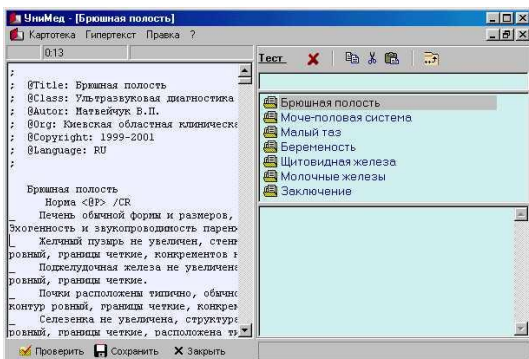
Для запуску редактора відкрийте менеджер гіпертекстів (див. статтю «Менеджер гіпертекстів»). Виберіть потрібний гіпертекст і вмикайте режим редагування за допомогою пункту меню «Операції/Змінити» або «гарячої» клавіші [F4].

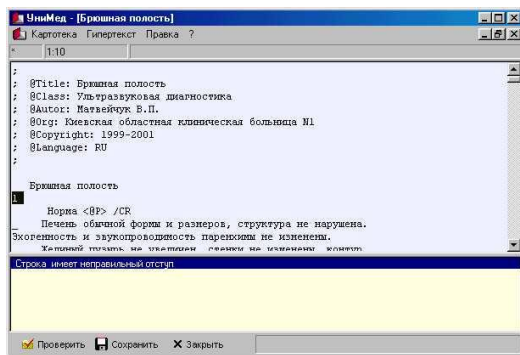
Вікно редактора гіпертекстів являє собою звичайний текстовий редактор зі спеціальними засобами для контролю правильності введення.

Щоб **перевірити** роботу уведеного гіпертексту скористайтеся пунктом основного меню «Гіпертекст/Перевірити» або натисніть «гарячу» клавішу [F9].

Якщо гіпертекст не містить синтаксичних помилок, відкриється панель редактора мемо-поля (див. статтю «Редагування мемо-полей»). У цій панелі можна перевірити дії гіпертексту й, при необхідності, оперативно внести зміни. Для переходу між відповідними елементами меню панелі редактора мемо-поля й вихідним текстом використайте пункт меню «Виправлення/Знайти відповідність» або «гарячу» клавішу [F3].

Для запису виправлень скористайтеся пунктом меню «Гіпертекст/Зберегти» або «гарячою» клавішею [F2]. Гіпертекст буде використуватися в подальшій роботі програми, тому перед записом виконується перевірка його синтаксису й запис виконується тільки у випадку успішності цієї перевірки. Якщо ж у синтаксисі гіпертексту знайдені помилки, їхній список буде показаний у панелі помилок. Для переходу до рядка з помилкою досить подвійного «кліка» миші на відповідному рядку панелі помилок.

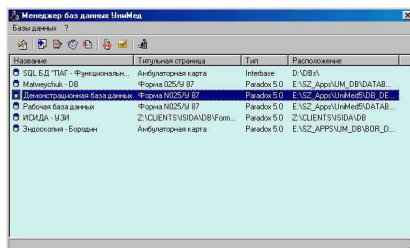

Щоб завершити редагування й закрити вікно редактора скористайтеся пунктом меню «Гіпертекст/Закрити» або натисніть клавішу [Esc]. При наявності незбережених змін програма запросить підтвердження на виконання збереження.

Примітка: зміни, зроблені в гіпертексті набувають чинності тільки після **перезагрузки** програми УніМед, тому що для виправлення гіпертексту й роботи з картою використовуються незалежні копії (для більшої відмовостійкості).

Функції менеджера баз даних

Менеджер баз даних, крім функції вибору бази даних для підключення, дає можливості **створення, копіювання, перевірки, установки параметрів і видалення реєстрації** бази даних «УніМед».

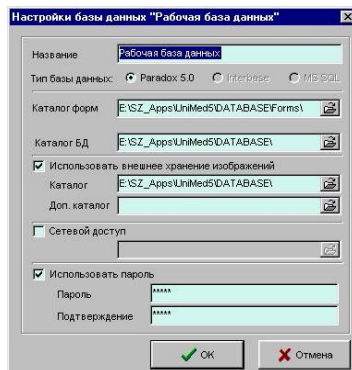

Налаштування параметрів баз даних

Параметри БД, установлені при її створенні, можна змінити, за допомогою функції налаштування параметрів.

Для цього виберіть БД зі списку й вмикніть режим налаштування параметрів за допомогою пункту меню «База даних/Налаштування параметрів» або «гарячої» клавіші [F4].

У цьому вікні можна змінити назву БД, її каталоги (при переміщенні наприклад з диска на диск), мережні налаштування й пароль для доступу до неї.

При натисканні кнопки «ОК», внесені зміни набувають чинності. Кнопкою «Відміна» можна закрити вікно й скинути всі зміни.

Видалення реєстрації баз даних

З вікна менеджера БД можна тільки видалити реєстрацію БД, а не саму БД. Для реального видалення БД із диска потрібно за допомогою провідника або файлового менеджера видалити її каталог. Дана

міра уведена після випадкового видалення БД одним з її користувачів. Для видалення реєстрації БД виберіть її зі списку й вмикніть функцію видалення за допомогою пункту меню «Бази даних/Видалення реєстрації» або «гарячої» клавіші **[Del]**.

Копіювання баз даних

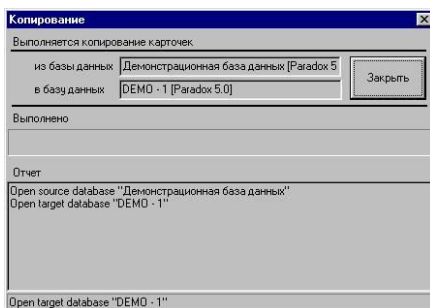
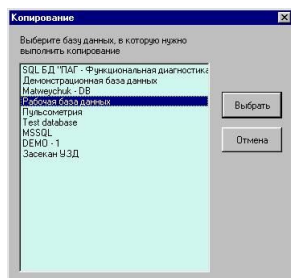
Копіювання БД застосовується для перенесення даних з одного формату в інший (наприклад, локальної БД у форматі «Paradox» у БД MS SQL).

Інше застосування копіювання - для злиття двох БД «УніМед»

Також копіювання БД у форматі «Paradox» приводить до повного відновлення в копії внутрішніх структур з максимальним збереженням інформації. Така операція застосовується при істотному руйнуванні таблиць у форматі «Paradox» (наприклад, через несправність HDD).

Для копіювання бази даних виберіть її зі списку й вмикніть режим копіювання за допомогою пункту меню «Сервіс/Скопіювати» або «гарячої» клавіші **[F5]**.

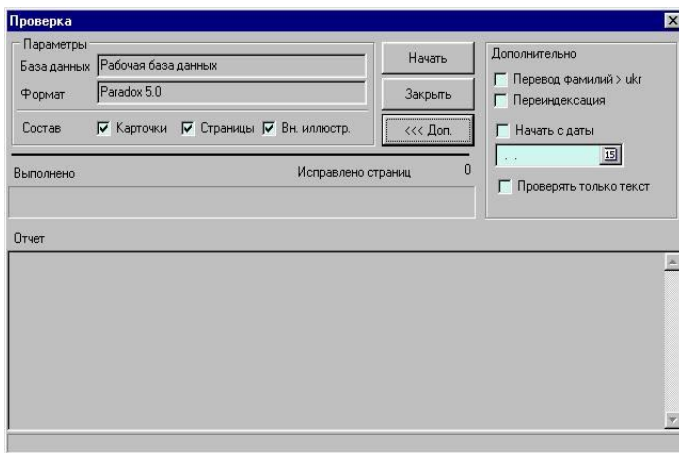
У вікні «Копіювання» виберіть другу БД, куди буде виконуватися копіювання й натисніть кнопку «Вибрати». Скасувати копіювання можна кнопкою «Відміна».

Після завершення копіювання можна побачити звіт про виконане копіювання й закрити вікно кнопкою «Закрити». У ході копіювання, перервати його можна кнопкою «Відміна».

Перевірка баз даних

Для перевірки й виправлення цілісності внутрішніх структур бази даних виберіть її зі списку й вмикніть режим перевірки за допомогою пункту меню «Сервіс/Перевірити» або «гарячої» клавіші [F7].

Для чого потрібна перевірка

Компоненти бази даних «Унімед» містять спеціальні маркери, які дозволяють відновити структуру даних при її частковому ушкодженні.

Коли виникає ушкодження бази даних

Ушкодження бази даних зазвичай виникає при фізичній несправності носія (жорсткого диска). Найчастіше після декількох років експлуатації на жорсткому диску можуть з'являтися зіпсовані блоки (bad blocks). При виявленні таких типів збоїв необхідно негайно замінити несправний носій і зняти з його копію даних та перевірити її структуру.

Іншим джерелом ушкодження структури бази даних може бути раптове вимикання живлення комп'ютера. У цьому випадку також рекомендується перевірити структуру бази.

Параметри перевірки

Склад: Обсяг перевірки встановити за допомогою пунктів «Картки», «Сторінки», «Вн.зображ.», відмічуваних «галочками». Невідмічений пункт «Картки» приводить до пропуску тестування таблиці титульних сторінок карток. Невідмічений пункт «Сторінки» приводить до пропуску тестування таблиці «Pages», що містить сторінки карток з мето-

диками. Невідмічений пункт «Вн.зображ.» пропускає тестування зображень, що зберігаються у файлах каталогів з номерами року, місяця й дня їхнього уведення.

Дата: можна обмежити обсяг перевірки, почавши її з певної дати. Для цього натисніть кнопку «Дод>>>» для показу додаткових параметрів, відзначте «галочкою» елемент «Почати з дати» й уведіть початкову дату перевірки.

Запуск перевірки

У вікні «Перевірка» натисніть кнопку «Почати» для виконання перевірки. Звіт про проведення перевірки й всіх змін, зроблених у ході перевірки виводиться в елементі «звіт».

Завершення роботи з вікном перевірки БД

Натисніть кнопку «Закрити» для завершення роботи вікна й повернення у вікно менеджера баз даних.

Робота в мережі

Перш, ніж працювати в мережі встановіть на кожному комп'ютері повну версію BDE (разом із програмою «УніМед» встановлюється тільки її скорочений варіант). Установити BDE можна з інсталяційного компакт-диску програми «УніМед» або використати інсталятор з офіційного сайту Borland: www.borland.com.

Для роботи в мережі в програмі «УніМед» передбачені наступні варіанти:

Для малої мережі, розміром в 2-4 комп'ютера рекомендується використання формату бази даних «Paradox». У цьому випадку не потрібно встановлювати додаткове програмне забезпечення. Для підключення віддаленої бази даних досить у майстрі реєстрації баз даних указати її назву й мережне розташування (використовуючи вкладку «Мережне оточення»). Однак, у випадку одночасної роботи декількох програм «УніМед» з однією базою даних, для вирішення проблем спільного доступу необхідно вказати загальний для всіх мережний каталог, щоб BDE змогло автоматично вирішувати виникаючі проблеми.

Для мережі більшої, ніж 4 комп'ютери, також можна використати вже наявні бази даних у форматі Paradox. Однак при інтенсивній спільній роботі можливі відчутні затримки при виконанні звертань до бази даних. Ефективно вирішити їх можна за допомогою SQL-сервера. Це особлива програма, що дозволяє виконувати запити до бази даних на

локальному комп'ютері й пересилати споживачеві тільки результати запиту, що дозволяє радикально зменшити мережний трафік. Однак ця програма може бути встановлена на комп'ютер, що містить операційну систему, здатну працювати з SQL-серверами. Це може бути Windows NT 4.0 Server, Windows 2000 Server, Windows XP Server. Зверніть увагу на елемент «Server» у назві кожного із продуктів, тому що для кожної із цих систем є «полегшений» варіант, який називають “workstation” або “desktop”. Крім цього, наявність такого продукту вимагає спеціальної вакансії системного адміністратора, тому що робота із серверними операційними системами досить складна й вимагає спеціальної підготовки (наприклад, проходження курсу системного адміністратора).

Отже, якщо такий сервер є, то можна встановити на нього один з SQL-серверів, роботу з яким підтримує програма «УніМед».

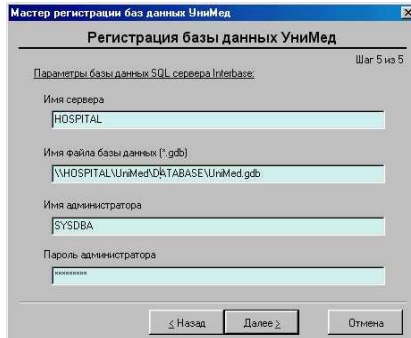
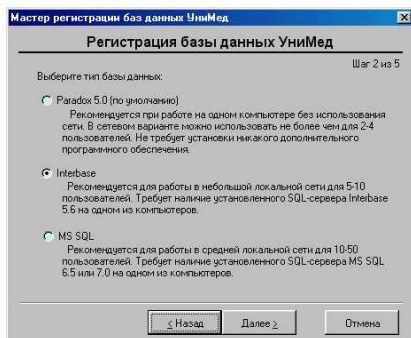
Це може бути Interbase версії 5.6 і вище або MS SQL 6.5 і вище. У коді програми «УніМед» розроблювачі намагалися уникати специфічних SQL команд і програма повинна працювати на більшості версій зазначених SQL серверів.

Робота с SQL сервером Interbase

Для роботи програми з SQL-сервером Interbase установіть Interbase на один з комп'ютерів. Установіть клієнт Interbase на комп'ютер із програмою «УніМед».

Створіть за допомогою програми «Interbase windows ISQL» базу даних Interbase і визначіть набір користувачів до неї.

Для реєстрації цієї бази даних у програмі «УніМед» відкрийте майстер установки баз даних і виберіть тип бази даних «Interbase». На сторінці параметрів укажіть мережне ім'я комп'ютера, що містить сервер «Interbase» і повний шлях до файлу бази даних «Interbase». Крім цього вкажіть ім'я користувача, якому дозволений повний доступ до бази даних і його пароль. Якщо всі установки зазначені вірно, програма «УніМед» перевірить правильність підключення й повідомить про успішну реєстрацію бази даних. При необхідності можна скопіювати туди вміст уже наявних баз даних «УніМед» за допомогою функції менеджера баз даних «Копіювання баз даних УніМед».

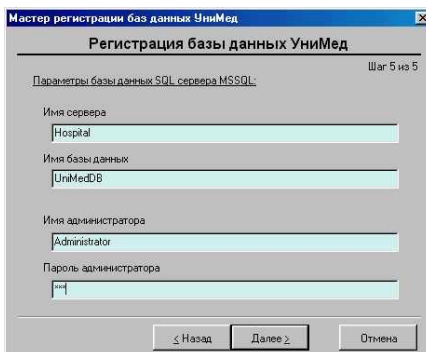
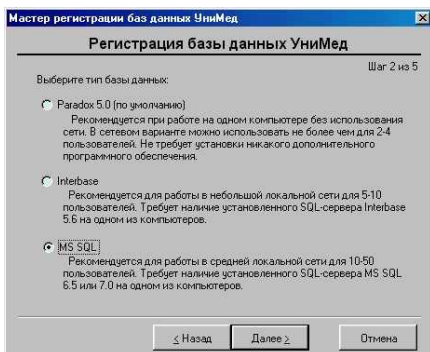

Робота с SQL сервером MS SQL

Для роботи «Унімед» з SQL-сервером MS SQL установіть його на один з комп'ютерів. Установіть клієнт MS SQL на комп'ютер із програмою «Унімед».

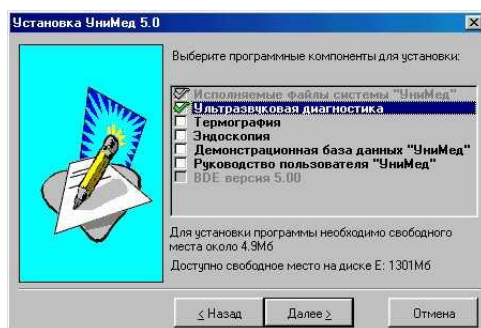
Створіть за допомогою програми «Enterprise manager» базу даних MS SQL і визначіть набір користувачів до неї.

Для реєстрації цієї бази даних у програмі «Унімед» відкрийте майстер установки баз даних і виберіть тип бази даних «MS SQL». На сторінці параметрів укажіть мережне ім'я комп'ютера, що містить сервер «MS SQL» й ім'я створеної бази даних «MS SQL». Крім цього вкажіть ім'я користувача, якому дозволений повний доступ до бази даних і його пароль. Якщо всі установки зазначені вірно, програма перевірить правильність підключення й повідомить про успішну реєстрацію бази даних. При необхідності можна скопіювати туди вміст уже наявних баз даних за допомогою функції менеджера баз даних «Копіювання баз даних».

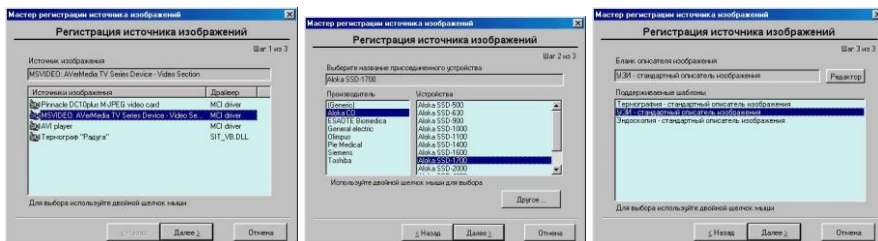
Ультразвукова діагностика

Для роботи із зображеннями від ультразвукових сканерів необхідно, насамперед, при установці відзначити пункт «Ультразвукова діагностика». Якщо цей пункт не був відзначений під час інсталяції, необхідно виконати переустановку програми «УніМед» (див. главу «Установка програми»).

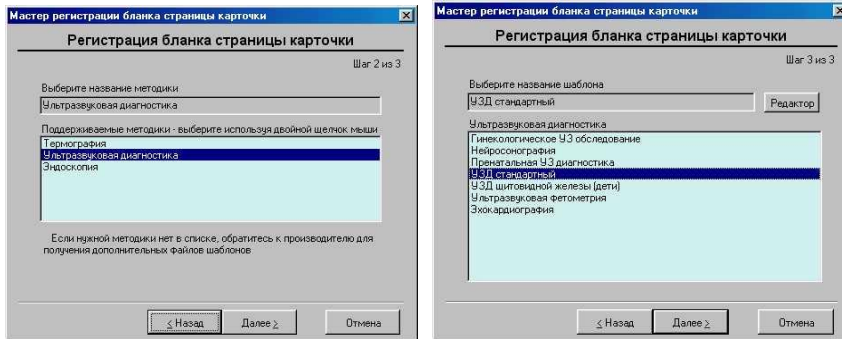

Потім необхідно встановити відеобластер, приєднати його до відеовиходу ультразвукового сканера за допомогою відеOSHура, що входить у комплект поставки «УніМед». (див. статтю «Установка відеобластера»). У тому випадку якщо відеовихід ультразвукового сканера зайнятий кабелем відеопринтера, комп'ютер можна підключити через вихід відеопринтера. Однак у цьому випадку потрібно не забувати включати його, тому що відеосигнал принтер пропускає, тільки якщо він включений у мережу.

Потім необхідно встановити як джерело зображення ультразвуковий сканер, скориставшись майстром реєстрації джерел зображення (див. статтю «Реєстрація джерела зображення»).

Потім установити бланк «УЗД-стандартний» за допомогою майстра реєстрації бланків сторінки картки (див. статтю «Установка бланків сторінки картки»)

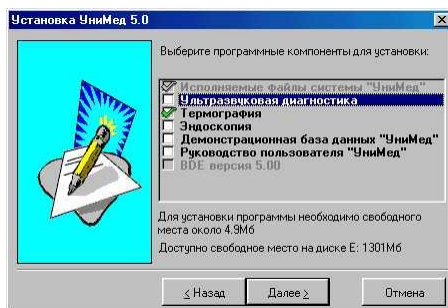

Якщо є необхідність, установити додаткові бланки по ультразвуковій діагностиці.

Після цих налаштувань програма готова до роботи з ультразвуковим обладнанням.

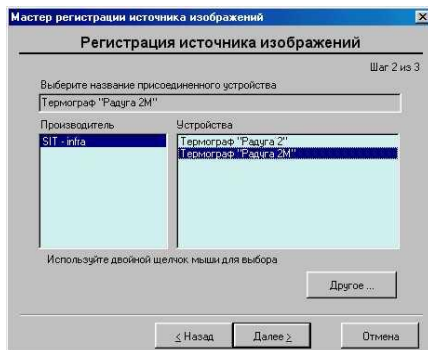
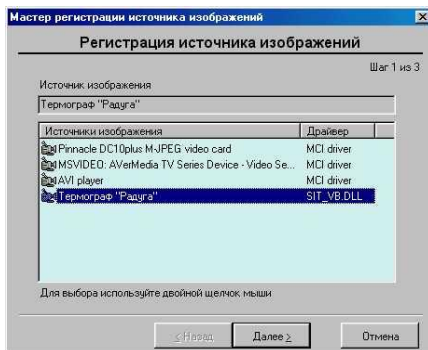
Термографія

Для роботи з термографічними зображеннями від термографа «Радуга», насамперед, необхідно при установці відзначити пункт «Термографія». Якщо цей пункт не був відзначений під час інсталяції, необхідно виконати переустановку програми «УніМед». (див. главу «Установка програми»).

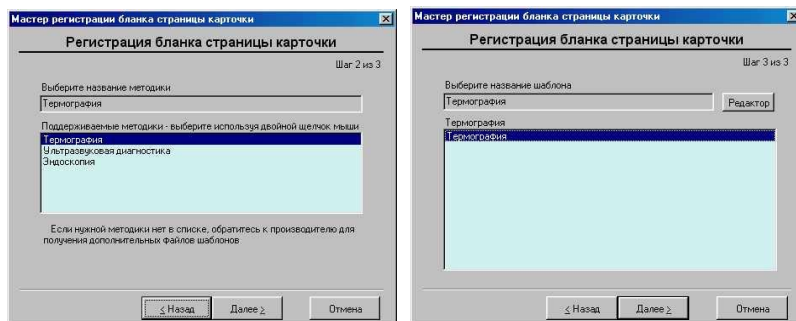

Потім переконатися, що інтерфейсна плата термографа встановлена в комп'ютер. Якщо це не так, то виключити комп'ютер й установити її. Крім цього потрібно переконатися, що до плати підключений інтерфейсний кабель від термографа.

Потім потрібно встановити як джерело зображення термограф «Радуга», скориставшись майстром реєстрації джерел зображення (див. статтю Реєстрація джерела зображення»).

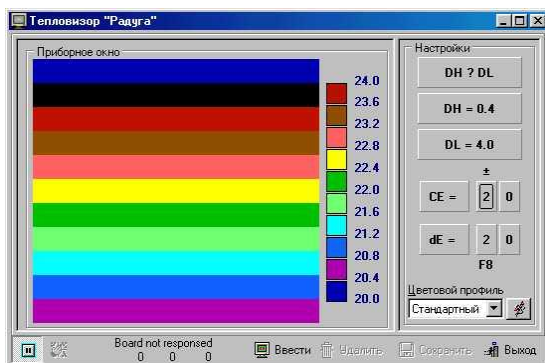
Потім установити бланк «Термографія» за допомогою майстра реєстрації бланків сторінки картки (див. статтю «Установка бланків сторінки картки»).

Після виконання цих дій програма «Унімед» готова до роботи з термографом.

Уведення зображень від термографа

Для уведення зображень від термографа виберіть як джерело зображення термограф. Якщо термограф не включений або не встановлена інтерфейсна плата, то вікно термографа буде відображати колірну таблицю для налаштування.

Примітка: не використовуйте режим уведення зображення від термографа у випадку запуску програми «Унімед» під операційними системами «Windows NT 4.0», «Windows 2000» й «Windows XP», тому що драйвер термографа розрахований тільки на роботу із платформою Windows 95/98/ME.

Для паузи в трансляції зображення від термографа скористайтеся клавішею **[Пробіл]**. Повторне натискання клавіші **[Пробіл]** відновить трансляцію зображення.

Настроювання колірної шкали термографа відображаються на правій інформаційній панелі.

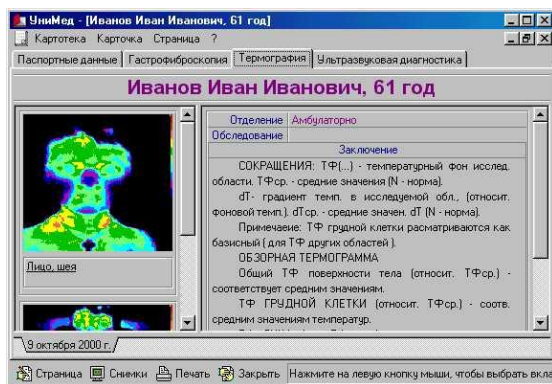
Настроювання «DN ? DL» показує положення перемикача DN>DL на термографі автоматично. Положення ж регуляторів CE й d необхідно відтворити на екрані, так само, як вони встановлені на термографі. У цьому випадку температурна шкала на екрані комп'ютера й термографа буде збігатися.

Для зміни параметра d використовуйте «гарячу» клавішу **[F8]**. Для зміни параметра CE використовуйте клавіші «+» й «-». Для перемикання між одиницями й десятками – клавішу **[Tab]**.

Для уведення зображень від термографа використовуйте кнопку «Увести». Тоді відібрані зображення з'являться на правій інформаційній панелі. Видалити непотрібне або невдале зображення можна, вибравши його й натиснувши кнопку «Видалити». Зберегти відібрані зображення в картку пацієнта можна, натиснувши кнопку «Зберегти». Завершити роботу вікна без запису зображень можна за допомогою кнопки «Вихід».

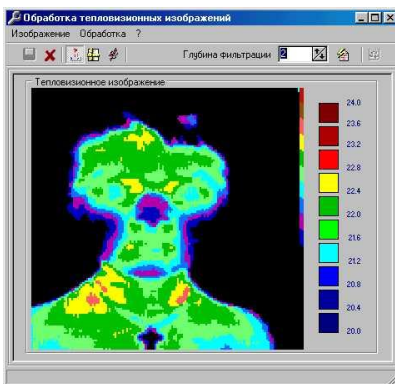
Перегляд зображень термографа

Програма автоматично визначає вид зображення й у випадку вибору для перегляду зображення від термографа запускає вікно перегляду термографічних зображень.

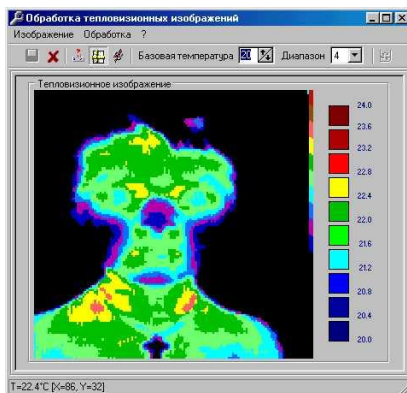
Програма виконує наступні обробки термографічних зображень - фільтрацію шумів зображення й переоцифровку шкали.

Фільтрація виконується для очищення зображення від шумів і перешкод. Для фільтрування зображення виберіть режим обробки «Фільтрація» за допомогою комбінації клавіш **[Alt]+[1]** і глибину фільтрації (2, 4, 6) кнопкою панелі інструментів. Для виконання фільтрації натисніть кнопку «Виконати».

Переоцифровка зображення виконується у випадку, якщо при введенні зображення невірно встановлені дані температурної шкали. Для її виконання виберіть режим переоцифровки за допомогою комбінації клавіш **[Alt]+[2]**, установіть базову (нижню) температуру й температурний діапазон.

Температурна шкала в правій частині зображення негайно відобразить внесені зміни.

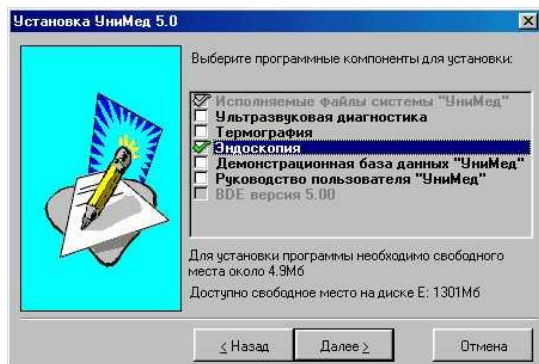
Крім цього, вікно показує поточне значення температури для ділянки зображення під курсором миші, а так само координати цієї ділянки.

Зберегти зроблені зміни можна за допомогою «гарячої» клавіші **[F2]** або з меню «Зображення/Зберегти».

Закрити вікно без збереження змін можна за допомогою клавіші **[Esc]** або з меню «Зображення/Відміна».

Ендоскопія

Для роботи із зображеннями від ендоскопів необхідно при установці відзначити пункт «Ендоскопія». Якщо цей пункт не був відзначений під час інсталяції, необхідно виконати переустановку програми «Унімед». (див. главу «Установка програми»).

Потім необхідно встановити відеобластер і приєднати його до:

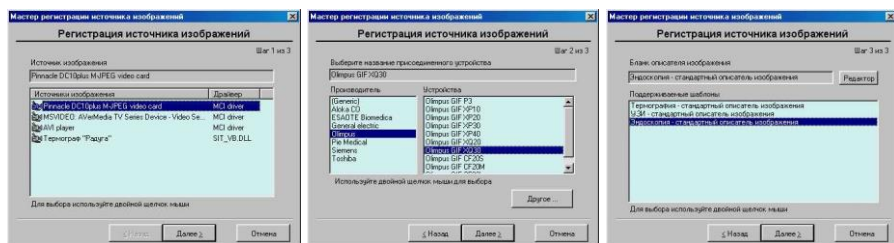
- відеокамери ендоскопа, що входить у комплект поставки «Унімед»,
- відеосистеми за допомогою відеощнура, що входить у комплект поставки «Унімед».

Більш детальна інформація про це в статті «Установка відеобластера».

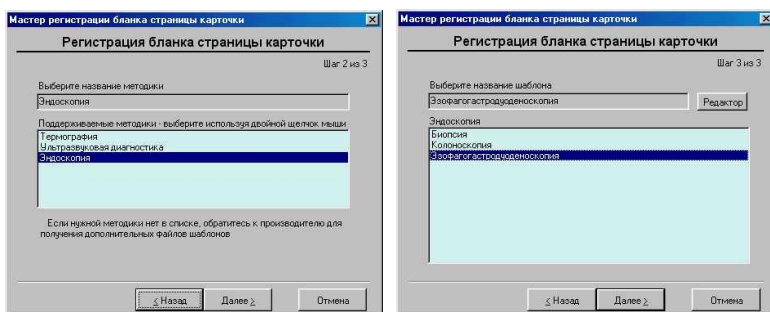
Відеобластер для ендоскопії рекомендується використовувати не гірше miroVideo DC-10 (див. статтю «Рекомендовані відеобластери»).

Потім необхідно встановити як джерело зображення відповідний ендоскоп, скориставшись майстром реєстрації джерел зображення (див. статтю Реєстрація джерела зображення»).

Універсальна медична картотека «УніМед»

Потім установити бланк «Езофагогастродуоденоскопія» або «Колоноскопія» за допомогою майстра реєстрації бланків сторінки картки (див. статтю «Установка бланків сторінки картки»).

Якщо є необхідність, установити додаткові бланки по ендоскопії.

Після цих налаштувань програма готова до роботи з ендоскопічним обладнанням.

Рентгенологія

Для роботи із зображеннями від рентгенологічних апаратів необхідно, насамперед, при установці відзначити пункт «Рентгенологія». Якщо цей пункт не був відзначений під час інсталяції, необхідно виконати переустановку програми «Унімед». (див. главу «Установка програми»).

Потім необхідно встановити відеобластер, приєднати його до відеовиходу рентгенологічного апарата за допомогою відеOSHура, що входить у комплект поставки «Унімед» (див. статтю «Установка відеобластера»).

Потім необхідно встановити як джерело зображення рентгенологічний апарат, скориставшись майстром реєстрації джерел зображення (див. статтю «Реєстрація джерела зображення»).

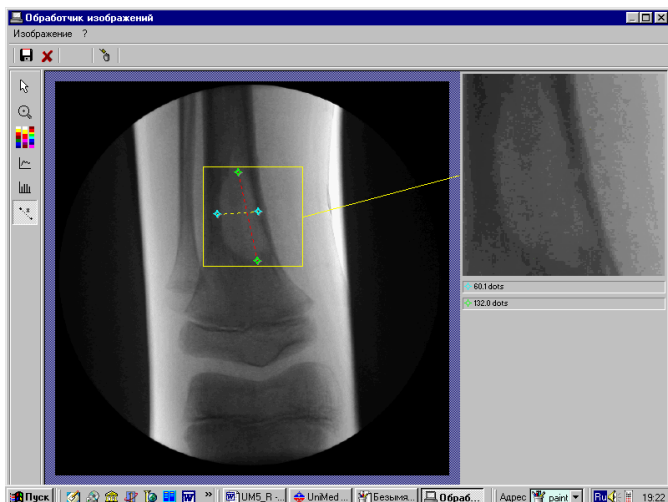
Потім установіть бланк «Рентгенологія» за допомогою майстра реєстрації бланків сторінки картки (див. статтю «Установка бланків сторінки картки»).

Якщо є необхідність, установіть додаткові бланки по рентгенології.

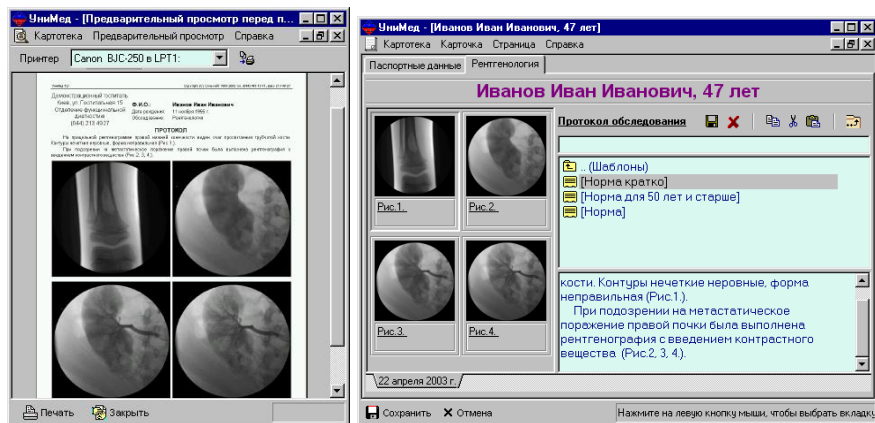
Після цих налаштувань програма готова до роботи з рентгенологічним обладнанням.

«Унімед» підтримує наступні види обробки зображень:

- 1) Електронне збільшення
- 2) Корекція яскравості й контрастності
- 3) Побудова профілів
- 4) Проведення вимірів

Всі обробки є векторними об'єктами (тобто накладеними поверх основного зображення) і можуть бути видалені без шкоди для основного зображення.

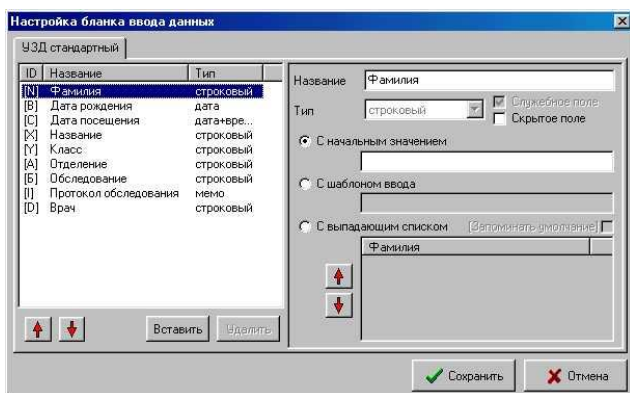

Використання лазерного принтера дозволяє відмовитися від складного й дорогого процесу друку на фотопарері. Якість друку деяких сучасних лазерних принтерів не поступається якості фотодруку.

Додатки

Редактор вхідних бланків

Основою автоматизації введення й обробки інформації в системі «УніМед» є вхідні бланки. Вхідні бланки створюються за допомогою 3-х майстрів (реєстрації баз даних, реєстрації бланка сторінки й реєстрації джерела зображення) по прикладенню до програми шаблонам. Однак досвідчені комп'ютерні користувачі можуть модифікувати стандартні бланки під свої потреби за допомогою редактора вхідних бланків.

Цей редактор викликається для бланка титульної сторінки з менеджера баз даних, для бланка сторінки картки з менеджера бланків, для бланка-описувача зображення з менеджера джерел зображень. Крім цього редактор доступний на етапі створення бланків у відповідних майстрах (кнопка «Редактор»).

Як видно з малюнка, бланк містить список полів у лівій частині, а в правій частині вказуються параметри підсвіченого синьою смужкою поля. Назва поля згодом на сторінці картки буде питанням. Для спрощення введення інформації й подальшої її обробки використовуються наступні типи полів, це:

- **строкове поле**, використовується для введення одного рядка тексту, і при необхідності, випадаючий список готових варіантів відповіді (позначається символом 'S');

- **логічне поле**, що допускає тільки два варіанти відповіді наприклад, стать або первинне/повторне обстеження (позначається символом 'L');
- **числове поле**, що допускає введення тільки цифр певної довжини (позначається символом 'N');
- **дата, час** або **дата+час**, відповідно для введення дати й часу (позначаються відповідно символами 'D', 'T', 'E');
- **мемо поле** для введення великих текстів, які можуть і не поміститися в один рядок, саме для цього виду використовується гіпертекст, назву файлу якого необхідно вказати (позначається символом 'M');

Розглянемо кожен вид полів докладніше.

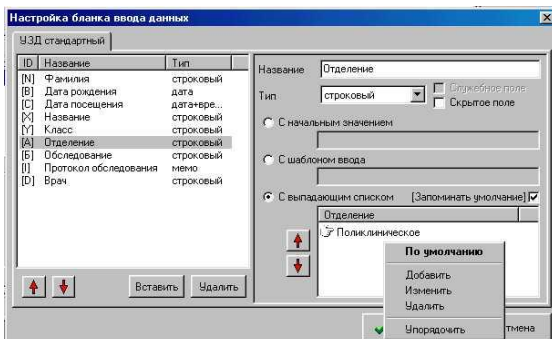
Строкове поле призначене для зберігання короткої (в один рядок) тестової інформації. Наприклад, це може бути прізвище пацієнта, його адреса, відділення, діагноз і т.д. Для зручності введення інформації використовується 3 види строкових полів, це *рядок з початковим значенням, із шаблоном введення й випадającym списком*.

Строка з початковим значенням як видно з її назви може при створенні бланка містити яку-небудь попередню інформацію. Цей вид полів використовується для введення інформації, що незмінна від пацієнта до пацієнта, наприклад, це може бути назва лікувального закладу.

Рядок із шаблоном введення в основному використовується для введення ряду чисел з їх розмірностями, наприклад, це може бути швидкість кровообігу, розміри внутрішніх органів, термін вагітності й т.д. Причому ці дані можуть дублювати ті, що занесено в текст висновку. Це необхідно у випадку, якщо в наступному планується використати архів у наукових цілях і по винесеним у поля параметрам необхідно розраховувати статистичні показники, виявляти їхні взаємозалежності, кореляції та інші аналітичні показники.

Рядок з випадającym списком найбільш популярний при введенні відділення, району, прізвища лікаря, що направив, і т.д., інформація, яка розділена на заздалегідь відомі категорії. Цей вид полів використовується надалі при розрахунку статистичних показників, таких як навантаження лікарів, територіальна статистика захворюваності й т.п. Щоб поповнити список скористайтесь випадającym меню, що відкривається, якщо підвести мишку до списку лексем і натиснути на праву кнопку.

Щоби додати елемент у список виберіть пункт «Додати» і наберіть його назву. Для виправлення виберіть пункт «Змінити» і виправте невірно набраний текст. Для видалення - пункт «Видалити».

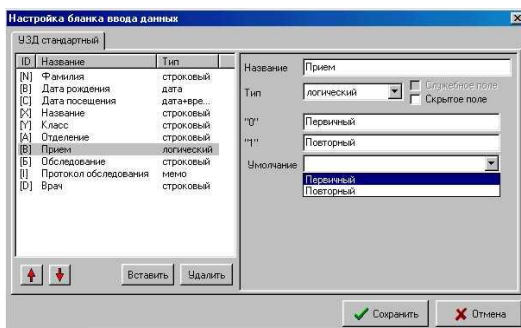

Щоб упорядкувати список варіантів відповідей - пункт «Упорядкувати». Крім цього можна скористатися кнопками із зображенням стрілок вгору й вниз для установки власного порядку проходження відповідей.

Даний вид поля містить ще дві опції, це «Запам'ятовувати “автоматично”» й установка “автоматично”. “Автоматично” - це значення, яким буде заповнене поле при створенні бланка. Оцінка елемента «Запам'ятовувати “автоматично”» приведе до того, що значення обраного елемента буде збережене й буде переноситися від бланка до бланка. Це зручно, наприклад, при виборі прізвища лікаря, тоді, вибравши один раз потрібне прізвище, надалі весь поточний день буде підставлятися в новий бланках обране прізвище.

Логічні поля служать для введення відповідей типу «Так/Ні». Наприклад, це може бути стать пацієнта, первинний або повторний прийом і т.д.

Параметрами логічного поля служать значення, що підставляють замість «1» й «0» а також значення “автоматично”. Наприклад, для випадку первинного або повторного прийому це «1» – первинний, «0» – повторний, автоматично можна поставити на «первинний», або не вводити зовсім.

Числове поле призначене для зберігання одного числа, на відміну від строкового поля з уведенням по шаблоні. Але зате цей вид поля надає додаткові можливості для уведення.

Це максимальна довжина числа, кількість знаків після десяткової крапки й значення умовчання.

Поле дати, часу й дати+час дає можливість зберігати дату й час.

В основному воно використовується для уведення дати народження й дати візиту пацієнта.

Цей вид поля має єдину опцію - це «Використовувати поточну дату й час» для автоматичного заповнення. Якщо цей пункт відзначений, тоді програма буде заповнювати це поле автоматично при створенні бланка з поточними значеннями системного таймера комп'ютера.

Мемо-поле використовується для зберігання багаторядкових текстів. Це можуть бути висновку, коментарі, діагнози. Для даного виду полів використовується автоматизація уведення тексту у вигляді протоколів уведення.

Це структуровані тексти, які допомагають вносити стереотипні фрази, рятуючи лікаря від необхідності набирати день у день одне й теж. Крім цього протоколи грають дисциплінуючу роль, вони сприяють поширенню однотипних лексиконів і полегшують розуміння між лікарями різних спеціальностей.

Для введення додаткових полів у бланк використовує кнопку «Вставити», для видалення непотрібного поля - кнопку «Видалити». Якщо ця кнопка не підсвічена, виходить, обране поле службове й необхідно програмі, тому його видалення заборонене. Змінити порядок проходження полів можна за допомогою кнопок зі стрілками вгору й вниз.

Зберегти зроблені зміни можна, натиснувши кнопку «Зберегти» у нижній частині вікна редактора, а скасувати внесені зміни - натисканням кнопки «Відміна».

Формат файлу вхідного бланка

Файли вхідних бланків картотеки «УніМед» мають текстовий формат і можуть бути змінені як убудованим в «УніМед» редактором, так і звичайним тестовим редактором. Для цих файлів використовується розширення «*.uma».

Файли бланків титульних сторінок мають фіксоване ім'я TitleDef.uma і розміщуються в підкаталозі кожної бази даних «\Forms». Наприклад, для демонстраційної бази даних це «X:\Unimed\DB_Demo\Forms» за умови установки програми в каталог «X:\Unimed». Файли бланків сторінок мають ім'я «PgNNNNNN.uma» і також розташовуються в підкаталозі бази даних «\Forms». Файли бланків-описувачів зображень мають ім'я «ImXXXXXX.uma» і розміщуються в підкаталозі програми «\Unimed \Forms». Описувач починається з резервованого слова

```
FieldDef Title [LN]
```

де «Title» - назва бланка, «LN» - двохлітерне позначення мови бланка, необхідне для правильного відображення дат і супровідних написів. Далі описувач містить перелік полів і завершується резервованим словом

```
EndFieldDef
```

Любий текст, що починається із символу «*» вважається коментарем.

Формат поля бланка позиційний:

Поле бланка починається із символу

```
1234567890123456789012 <-позиції
```

```
$A B Options          Label
```

де «A» - ім'я поля (1 символ, позиція 2); «B» - код типу поля (1 символ, позиція 4, допускаються S, N, L, D, T, E, M, F для відповідно строково-го, числового, логічного, дата, час дата+час, мемо, функція типів полів); «Options» - опції специфічні для кожного виду поля (позиції 6-20); «Label» - текст назви поля (з 22 позиції).

Синтаксис гіпертексту

Гіпертекст являє собою ієрархічно впорядкований набір меню й стандартних фраз і призначений для того, щоб спростити рутинне введення тексту, а також дає можливість проведення достовірного програмного статистичного аналізу тексту. Він являє собою звичайний текстовий файл і може бути змінений будь-яким текстовим редактором. Програма «Унімед» надає убудовану можливість редагування гіпертекстів для того, щоб уникнути появи синтаксично невірних гіпертекстів й, як наслідок, відмови підключення бази даних, що використовує цей гіпертекст.

Гіпертекст складається з рядків, довжина яких не повинна перевищувати 255 символів, причому перенесення на наступний рядок не допускається. Ієрархія гіпертексту задається лівим відступом рядка. Кожен рядок містить рядок меню відповідного рівня й два необов'язкових елементи: формулювання друку (текст, що буде внесений при виборі цього пункту) і ключі, які визначають порядок обходу елементів, формули й таблиці.

Фрагмент гіпертексту	Вид меню
Край печінки < край печінки >	...(Край печінки)
Гострий < гострий>	Гострий
Закруглений < закруглений >	Закруглений

Формулювання друку відокремлює від рядка меню гострі дужки «<>», якщо ж ці знаки використовуються в тексті, їх можна замінити на фігурні «{}» або квадратні «[]».

Ключі відокремлюються від тексту косою лінією й завжди повинні знаходитися після формулювання друку.

Лівий відступ формує ієрархію меню гіпертексту, ступінь вкладення не повинна бути більш ніж десятикратною. Збільшує ієрархію відступ більший, ніж 2 позиції.

Порожній рядок не враховується й може бути розташований в будь-якому місці. Рядок, що починається із символу «;» або «*» вважається коментарем і не використовується для обробки.

Примітка: при автоматичному записі гіпертексту видаляються всі коментарі, крім тих, які розташовані в заголовку.

Формулювання друку від вкладених ієрархій складаються, це корисно при написанні форм із однаковим початком, винос цієї частини в старше меню заощаджує розмір тексту, зразок показаний у прикладі. Додавання формулювань **не відбувається** при порожньому вмісті останнього формулювання й у шаблонах, таку ж особливість має формулювання друку першого рівня ієрархії - вона вноситься відразу при виборі й не підсумовується з іншими формулюваннями.

Якщо формулювання друку не міститься на одному рядку, то можна скористатися **шаблонами**, тобто багаторядковими формулюваннями друку. Синтаксис їхнього застосування:

```
menu_item <@P>
```

```
.....
```

```
Текст шаблону
```

```
.....
```

```
///
```

```
menu_item
```

де menu_item - текст рядка меню,
<@P> - спеціальний символ шаблону
/// - ознака кінця шаблону

Зразок написання шаблону показаний у наступному прикладі.

Печінка

Норма <@P>

— Печінка звичайної форми й розмірів, структура не порушена.
Ехогенність і структура паренхіми не змінені.

///

Розміри

.....

Для коректного заповнення тексту й сервісних операцій використовується ряд спеціальних символів, це

- «_» абзац, уведення подальшого тексту з нового рядка
- «#» увести цифру в дане знакомісце, роздільники (x), (.), (-), оточені символами уведення цифри (#) приводять до переміщення курсору на наступний символ при уведенні цифр
- «@» використовується для обчислення формул й уведення шаблонів

Використання спеціальних символів показано на наступному прикладі, у ньому формулювання друку "Печінка" надрукується з нового рядка, а з меню розміру текст буде внесений тільки після уведення двох чисел

Печінка <_ Печінка >
Розміри <розмірами ##.#x##.# см>
Край <, край >
Гострий <гострий>

Звичайно уведення по гіпертексту виконується послідовно, рядок за рядком, але іноді потрібно змінити **логіку обходу** пунктів. Для цього використовуються ключі «/CR», «/R2», «/R3». Ключ «/CR» змінює логіку обходу пунктів на протилежну, тобто якщо з меню не потрібно повертатися на попередній рівень гіпертексту, як показано на прикладі, ключ змінить логіку й при виборі пункту "Розширені" далі перейде до рядка "Перібіліарна інфільтрація", а не до рядка "Холедох".

Внутрішньопечінкові жовчні протоки
.....
Розширені < Внутрішньопечінкові жовчні протоки розширені до #мм> /CR
Перібіліарна інфільтрація
 незначна <, незначно інфільтровані>
 помірна <, помірно інфільтровані>
 значна <, значно інфільтровані>
Холедох
.....

Крім простого уведення чисел можливо й **обчислення** їхніх значень по формулах, записуваних у ключах до відповідного рядка. Використовується два ключі для обчислення - це

/@XNNN - для запам'ятовування чисел у регістрах X0..X9

/@FX=op o op - для обчислення числа й запам'ятовування його в регістрах FA..Fz.

Використання обчислень показано на прикладі.

Щитовидна залоза

Права доля

Розміри <, права доля розмірами ##.#x#.#x#.# см> /@X123

Об'єм <, об'ємом ##.#куб. см> /@FV=0.479*X1*X2*X3

Результат уведення буде таким::

, права доля розмірами 2.3x3.2x2.5 см, об'ємом 9.2 куб. см

Формат файлу бланка друку

Файли - бланки друку або вихідних форм мають розширення *.umr і розміщуються в підкаталозі кожної бази даних /Forms, мають текстовий формат і можуть бути змінені будь-яким текстовим редактором.

Вони являють собою перерахування об'єктів - документ, таблиця, параграф, зображення, логотипи. Їхня співвідпорядкованість установлюється:

- 1) на підставі властивості «Owner»
- 2) позиційно, тому що властивість «Owner» указує на найближчий до нього об'єкт даного типу.

Об'єкт документ

[Document]

Властивості

Units = mm ;одиниці виміру - мм

FontName = Arial ; назва шрифту, застосованого автоматично до всього документа

PageBounds = X1, X2, X3, X4 - поля у вищевказаних одиницях виміру.

Об'єкт таблиця

[Table]

Cells = Rows, Cols ;кількість рядків і стовпців

ColWidth = Col, Width% ; відносна ширина стовпців в % до загальної ширини

Border = Row, Col, Position, Style ; лінія номер клітина таблиці, положення (Left, Right, Top, Bottom), стиль (Single, Double)

Об'єкт параграф

[Paragraph]

FontSize = NN[, Style] ; висота шрифту, автоматично - шрифт власника, style (необов'язковий) - B - Bold, I - Italic, U - underline

Align = Mode ; Вирівнювання (Left, Right, Center, Justify)

Text = 'Text' ; значення тексту використовуються макropідстановки - @@Page.X й @@TitlePage.X

де

Page - обрана до друку сторінка,

TitlePage - титульна сторінка картки

X - ім'я поля відповідної сторінки

Об'єкт зображення

[Shape]

Text = 'Text', використовуються макропідстановки @@Images - відібрані зображення

Об'єкт логотип

[Bitmap]

Text = 'filename.bmp' ; ім'я файлу, що містить логотип

Columns = 1 ; Вказівка на обчислення розмірів логотипа

Формат статистичного бланка

Файли - статистичні бланки мають розширення *.ums і розміщаються в підкаталозі кожної бази даних /Forms, мають текстовий формат і можуть бути змінені будь-яким текстовим редактором.

Статистичні бланки складаються з перерахування таблиць;

Таблиця починається із ключового слова

Table <Title>

Де Title - назва таблиці;

Далі таблиця складається з Х-умов, Y-умов, фільтруючих умов, тексту таблиці й завершується словом

End

Х-умови починаються із ключового слова

XConditions

Кількість рядків-умов дорівнює кількості стовпців, що обчислюють, у результатуючій таблиці. Кожен рядок задає набір умов для відповідного стовпця результатуючої таблиці.

Завершуються Х-умови ключовим словом

End

Y-умови починаються із ключового слова

YConditions

Кількість рядків-умов дорівнює кількості рядків, що обчислюють, у результатуючій таблиці. Кожен рядок задає набір умов для відповідного рядка результатуючої таблиці.

Завершуються Y-умови ключовим словом

End

Фільтруючі умови починаються із ключового слова

FilterConditions

Якщо умови записані в кілька рядків, то вони поєднуються умовою «або». Завершуються фільтруючі умови ключовим словом

End

Набір умов:

Cond [REL Cond]

де

Cond - умова: AB <> Value

REL - відношення (і - "|", або "&")

A - ім'я поля бланка

B - тип поля бланка

<> - відношення (>, <, <>, =)

Value - значення (текст або число залежно від типу)

Особливі значення -

\$Sum - безумовне підсумовування

\$Other - підсумовування всіх, не минулі інші умови

\$Total - підсумовування після обчислення всіх чисел, розташованих вище або ліворуч заданого.

Текст таблиці - починається із ключового слова

TableText

Містить довільний текст усередині й завершується ключовим словом

End

Текст таблиці повинен містити набір форматів #####. Їхня кількість і положення відзначає рядки й стовпці таблиці. Кількість знаків # задають формат результуючих значень.

Приклад бланка статистичного звіту УЗ-кабінета

Table Звіт по поліклінічному відділенню

```
XCondition
$SUM  && Всього
RS=Поліклін...
RS=Співробітник | RS=Профогляд
RS=Амбулаторно | RS=
AN<=3 && Діти до 3-х років
End
```

```
YCondition
IM=Печінка
IM=Щитови
IM=Ехокардіографі
IM=Тимус
IM=Нейросоногр
IM=матка | IM=яєчник | IM=сечовий | IM=передміхурова
End
```

TableText
Звіт по поліклінічному відділенню

```
-----T-----T-----T-----T-----T-----
|           | К-ть  | Полі-  | Проф.  | Консуль-| Діти до|
| Обстеження | обстеж. | клініка| огляд  | тації   | 3 років|
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Органи черевної порожн. | ##### | ##### | ##### | ##### | ##### |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Щитоподібна залоза     | ##### | ##### | ##### | ##### | ##### |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| ЕхоКГ                   | ##### | ##### | ##### | ##### | ##### |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Вилочкова залоза       | ##### | ##### | ##### | ##### | ##### |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Нейросонографія        | ##### | ##### | ##### | ##### | ##### |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Малий таз              | ##### | ##### | ##### | ##### | ##### |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| Всього                 |        |        |        |        |        |
L-----+-----+-----+-----+-----+-----+
End &&TableText
End &&Table
```

Формат бланка запиту

Файли - бланки запитів мають розширення *.uqr і розміщуються в підкаталозі кожної бази даних /Forms, мають текстовий формат і можуть бути змінені будь-яким текстовим редактором.

Секція

[Common]

містить параметри:

Title = 'Текст назви запиту'

FieldCount = <кількість стовпців у запиті>

Якщо запит містить дані тільки за 1 день, записується ключ:

Mode = DayOnly

Якщо запит містить дані тільки титульних сторінок карток, записується ключ:

Mode = TitleOnly

В інших випадках, якщо ключ не зазначений, то програма запросить діапазон дат - початкову й кінцеву перед виконанням запиту.

Набір секцій

[FieldXX]

перераховує набір стовпців з даними запиту, кожна секція містить наступні параметри:

Джерело даних (назва поля БД) має той же формат, що й у формах для друку.

Source = @@Page.N

Де так само як і формах друку ключове слово Page визначає сторінку з методикою, а TitlePage - титульну сторінку. Наступна за ним буква - ідентифікатор поля.

Заголовок стовпця

Title = 'Текст заголовка'

Відносна ширина стовпця

Width = NN

Обчислюється як відношення зазначеного числа NN до загальної суми ширин всіх полів.

Тип даних

Type = string/time/date/memo

Вказується один з наведених типів - рядок, час, дата або мемо.

Крім цього запит може містити секцію

[FilterConditions]

де, у форматі аналогічному статистичному бланку, вказуються фільтруючі умови.

Приклад запиту «прийом за день»

```
[Common]
Title = 'Прийом за день'
Mode = DayOnly
FieldCount = 4
```

```
[FilterConditions]
```

```
[Field0]
Source = @@Page.C
Title = 'Час'
Width = 7
Type = time
```

```
[Field1]
Source = @@TitlePage.N
Title = 'Прізвище'
Width = 30
```

Приклад запиту «Список пацієнтів з виразковою хворобою»

```
[Common]
Title = 'Всі пацієнти з виразковою хворобою'
FieldCount = 4
```

```
[FilterConditions]
XS=Езофаро... & IM=вираз
```

```
[Field0]
Source = @@TitlePage.N
Title = 'Прізвище'
Width = 40
```

```
[Field1]
Source = @@TitlePage.B
Title = 'Дата народження'
Width = 15
```

Універсальна медична картотека «УніМед»

<pre>[Field2] Source = @@TitlePage.B Title = 'Дата народження' Type = date Width = 10 [Field3] Source = @@Page.I Title = 'Висновок' Width = 40 Type = мемо, 255, 'Висновок'</pre>	<pre>Type = date [Field2] Source = @@Page.C Title = 'Дата відвідування' Width = 20 Type = date [Field3] Source = @@Page.I Title = 'Висновок' Width = 40 Type = мемо, 255, 'Висновок'</pre>
--	--

Формат бази даних

База даних Унімед складається з 2-х таблиць із назвами «cards» й «pages» (для SQL серверів, що мають резервоване слово Pages, назва 2-й таблиці змінена на «Pagess»). Структура бази даних Унімед має реалізацію на форматах даних Paradox 5.0 й SQL серверах Interbase й MS SQL з невеликими розходженнями, пов'язаними з особливостями мови T-SQL зазначених серверів.

Таблиця «cards» містить дані титульних сторінок карток. Далі наведений перелік її полів.

NN	Поле	Тип	Призначення
1	ID	Long, Autoincrement	Внутрішній ідентифікатор картки пацієнта
2	Name	Char, 80	П.І.Б. пацієнта
3	Birth	Date	Дата народження пацієнта
4	TitleData	Binary, Memo	Дані титульної сторінки картки, які визначаються анкетною (формою) титульної сторінки. Для зменшення розмірів і конфіденційності ці дані компресовані методом DK LZW

Індексація таблиці - первинна по полю "ID", додаткова (алфавітний індекс)- поля "Name"+"Birth"

Таблиця «pages» містить дані сторінок з методиками карток. Далі наведений перелік її полів.

NN	Поле	Тип	Призначення
1	PgDate	TimeStamp	Дата створення запису
2	ID	Long	=Cards.ID
3	ExamStr	Char, 40	Назва методики
4	PgType	Short	Номер типу запису
5	PgInfo	Binary, Memo	Дані сторінки картки, які ви-

			значаються анкетною (формою) сторінки с методикою. Для зменшення розмірів і конфіденціальності ці дані компресовані методом DK LZW
--	--	--	--

Індексація таблиці - тільки первинна по полях "PgDate"+"ID"

Типи записів у поле «PgType» таблиці «Pages»:

NN	Значення	Коментар
1	1	Текстовий запис
2	2	Зображення
3	3	Фільм

Залежно від значення параметра «Зовнішнє зберігання зображень» зображення й фільми або впроваджені в таблицю «pages» або в таблиці присутні тільки посилання на зовнішній файл, що містить зображення.

При зовнішнім зберіганні даних зображень і фільмів файл міститься в каталозі, корінь якого визначається параметром налаштування бази даних, а додаткова частина складається з номера року, місяця й числа, зазначеного в полі «PgDate» таблиці «Pages». Ім'я файлу також містить у кодованому виді номера року, місяця, числа й порядкового номера зробленого за цей день зображення або фільму. Розширення файлу - ".gix". Посилання на зовнішній файл записується в поле PgInfo таблиці Pages.

Налаштування бази даних УніМед дозволяють визначити крім основного (активного) кореневого каталогу для запису зображень і фільмів ряд додаткових. Додаткові каталоги використовуються при зберіганні архівних даних на додатковому постійному або змінному носії.